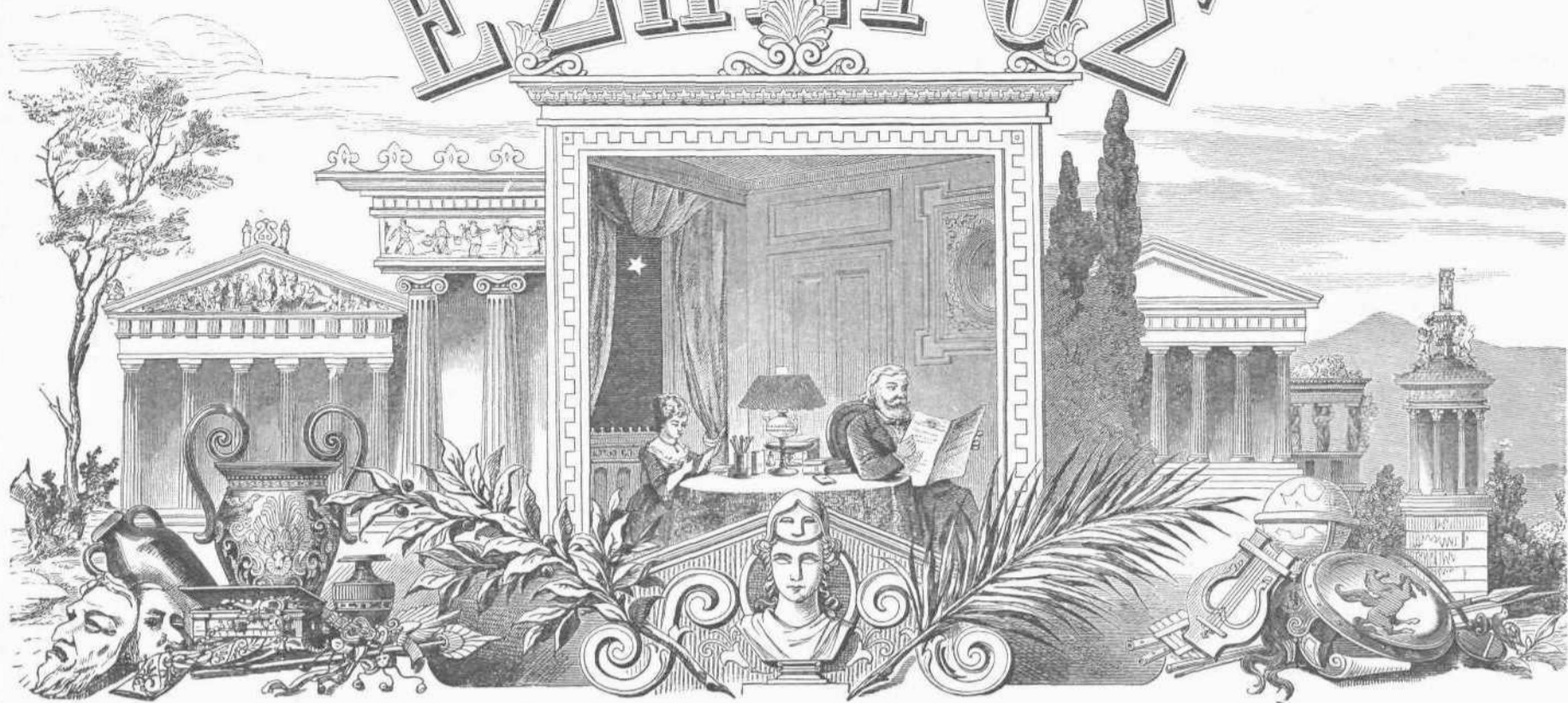

ΕΣΠΕΡΟΣ

Ἔτος Β΄.

Εκδίδεται
τῆ 1/13 καὶ 15/27.
ἐκάστου μηνός.

⇒ Ἐν ΛΕΙΨΙΑΙ τῆ 15/27 Φεβρουαρίου 1883 ⇐

Τιμὴ ἑτησία
προπληρωμένη
εἰς χρυσόν.

Φράγκ. 40.
Μάρκ. 32.
Ρούβλ. 16.

Ἄρ. 44.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

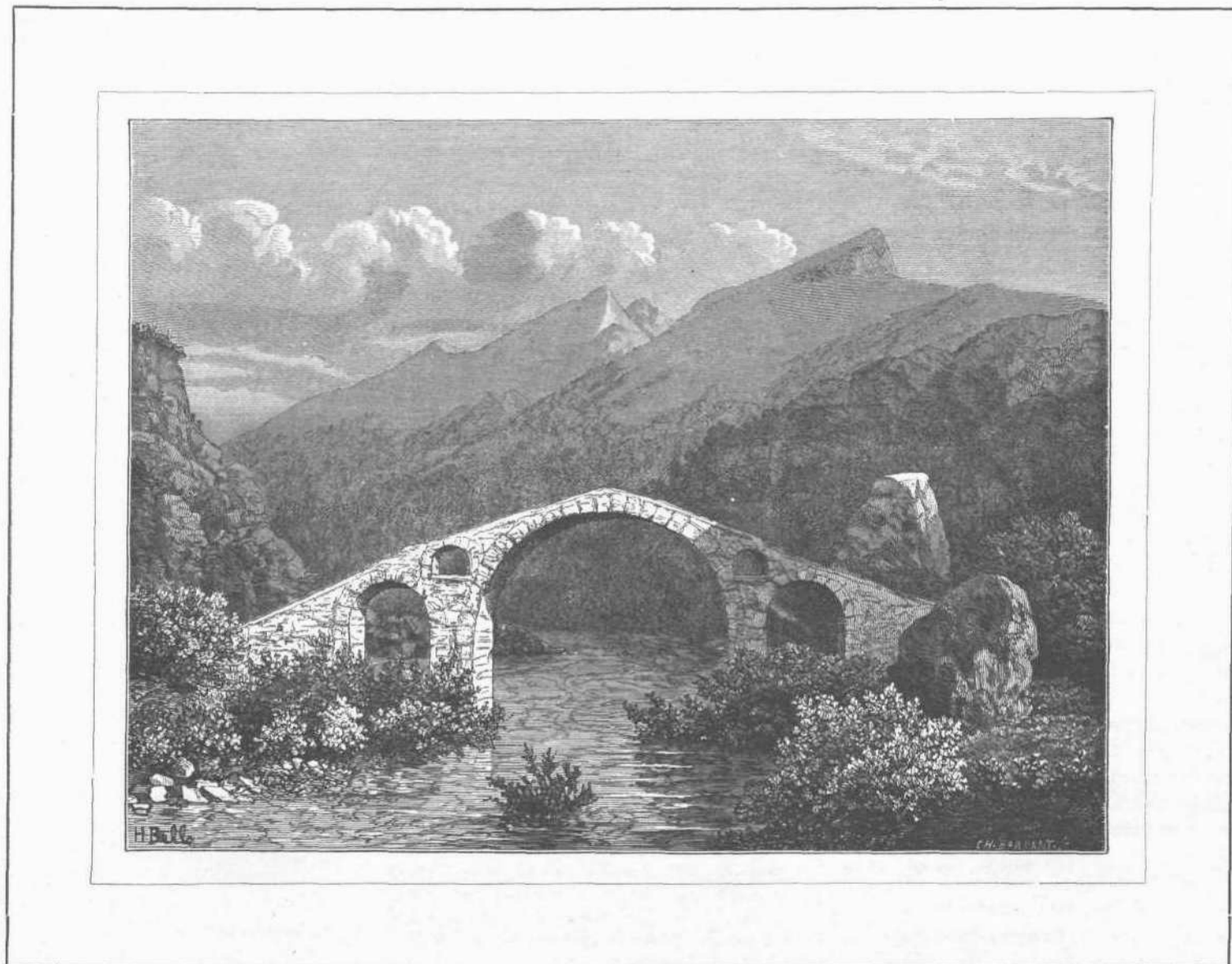
Γέγραφα ἐπὶ τοῦ Εὐρώτα. — Παρὰ τὸν τάφον τοῦ βασιλέως Ὀθωνος. — Ὁ ἥγε-
μὼν τῆς Τένδος Ἀλῆ-Βέης. — Οἱ Δελφοί. — Ἡ μεγάλη τοῦ Γένους Σχολή ἐν Κων-
στατινουπόλει. — Ὁδηγὸς τῆς Παλαιστίνης (συνέχεια). — Μιχαὴλ ὁ Παλαιολόγος
(συνέχεια). — Ὁ μουσουργὸς Ριχάρδος Βάγκερ. — Πολιτικὴ Ἐπιθεώρησις. — Οἰκονο-

μικὴ Ἐπιθεώρησις. — Βιβλιογραφικά. — Πλασθηρισμὸς αὐτογράφου. — Γραμματο-
κώσιον τοῦ Ἑσπέρου. — Αἰτίγματα καὶ λύσεις.

ΕΙΚΟΝΕΣ.

Γέγραφα ἐπὶ τοῦ Εὐρώτα. — Ἡ στήλη τοῦ Ὀθωνος. — Ὁ ἥγεμὼν τῆς Τένδος
Ἀλῆ-Βέης. — Οἱ Δελφοί. — Ἡ ἐν Φαραγίῳ Κωνστατινουπόλεως Μεγάλῃ τοῦ
Γένους Σχολή. — Τὸ μελόθεμα τοῦ Ρ. Βάγκερ "Πάρσιραλ" (Ὁ μαγικὸς κήπος.)

→ ΩΡΑΙΑΙ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΙ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ. ←

ΓΕΦΥΡΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΥΡΩΤΑ.

ΓΕΦΥΡΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΥΡΩΤΑ.

(Μετά εικόνας, βρα σελ. 303.)

Είς των μεγαλύτερων ποταμών της Ελλάδος, ποταμός ού εν πλεσιτοίς θοοίς χωρίοις των αρχαίων συγγραφέων γίνεται μεία, είναι ο Εύρωτας, ο παρὰ τὸ Γύθειον εἰς τὸν κόλπον τῆς Λακωνίας ἐκχυνόμενος. Παρὰ τὴν Σπάρτην ὁ Εὐρώτας περιέρχεται μίαν τῶν εὐφορτέρων τῆς Πελοποννήσου πεδιάδων. Μεταβαίνον τις ἀπὸ Τριπόλεως διὰ Τεγέας εἰς Σπάρτην διασχίζει πρῶτον τὴν θαλιώδη τῆς Ἀραχθῆς κοιλάδα, ὅθεν ἡ ὁδὸς ἀνέρχεται διὰ ἀγρίας στενωποῦ. Ἡ θέα αἰφνης μεταβάλλεται· οἱ πρόποδες τῶν ὄρων κομμοῦνται διὰ πυκνῆς φυτείας, ἀνοθεὶ δὲ αὐτῆς ὑψοῦνται αἱ θραχώδεις καὶ ἀπότομοι τῶν λόφων κορυφαί. Ὑπερβάς τις αὐτὰς εὐρίσκειται ἐμπροσθεν τῆς πυκνοφύλλου τοῦ Εὐρώτα πεδιάδος, ἣν ἐπισπέφουσι αἱ ἐπὶ τοῦ Ταυγέτου ὄρεαι κορυφαί. Ἐν τῇ θάβῃ δὲ τῆς κοιλάδος ταύτης κλιεῖ ο Ἐυρώτας διὰ μέσου πυκνοτάτης φυτείας τὰ διαγῆ αὐτοῦ καὶ στήλιονα θῖατα. Αἱ ὄχθαι τοῦ ποταμοῦ κομμοῦνται διὰ χωρίων μὲ ἐρυθροστάτους οἰκίας ἐν μέσῳ μουραῶν καὶ ἰσῶν. Ἡ θέα αὕτη εἰς τῆς εὐφορῆς πεδιάδος εἶναι ἀνακρινήτως μία τῶν λαμπροτέρων ἐν Πελοποννήσῳ. Κατελθὼν δὲ τις εἰς τὴν πεδιάδα διέρχεται γέφυραν ὑψηλὴν ἐπὶ τοῦ Εὐρώτα ἐκ μιᾶς ἀψίδος συζυγμένην, ἣς ἡ ἐργασία προδίδει τὴν δωδεκανήν ἐπαρχίαν. Τὰ θῖατα τοῦ ποταμοῦ ῥέουσι ἕνωχα διὰ μέσου φρακτῶν ἐκ ὄρων, ναρκίσσων καὶ κυανολευκῶν κρίνων. Ἡ γῆ εἶναι παχεῖα καὶ εὐφορᾶ, καὶ πυκνὰ ἴστανται αἱ συκαί, αἱ λεμοναί καὶ αἱ ἑλαῖαι. Κῆποι πυκνοφύλλοι, διαβρεχόμενοι ὑπὸ διαγῶν ῥυακῶν, κεῖνται ἔθνην κάκειθεν τῆς ὁδοῦ, ἧτις αἶται κατ' εὐθείαν εἰς Σπάρτην.

ΠΑΡΑ ΤΟΝ ΤΑΦΟΝ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΘΩΝΟΣ.

(Μετά εικόνας, βρα σελ. 308.)

Ἐπὶ τῇ πεντηκονταετηρίδι τῆς ἀφίξεως τοῦ πρώτου βασιλέως τῆς Ελλάδος, Ὄθωνος, εἰς Ναύπليون (τῇ 25 Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους 1833), ὁ ἐν Μονάχῳ ἀξιόλογος νέος κ. Κανστατίνος Ν. Παπαμαχαλιώτης ἀπεστείεν ἡμῖν τὸ κατωθί περιπαθὲς ἄρθρον, τὸ ὁποῖον προθύμως δημοσιεύσαμεν ἐν τῷ "Ἐσπερῳ", πεποιηθῆς δὲ πᾶσα ἑλληνικὴ καρδία θέλει συγνηθῆ αἰσθανομένη τὴν ὀφειλομένην θαβεῖαν εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν δέμνητον Ὄθωνα ὡς πρὸς εὐεργέτην τῆς πατρίδος καὶ ἀνδρα ἐνθέρμως ἀγαπήσαντα αὐτήν, διότι παρ' ἡμῖν τοῖς Ἕλλησι τὸ αἰσθῆμα τῆς εὐγνωμοσύνης διατηρεῖται πάντοτε ζωηρὸν πρὸς πάντα εὐεργετήσαντα τὴν φίλην ἡμῶν πατρίδα.

Σ. τ. Δ.

Α'.

Ἡ σοφὴ πόλις τοῦ Μονάχου, πατρίς τοῦ πρώτου βασιλέως τῆς Ελλάδος Ὄθωνος, ἐν ἡ ἐπὶ τοῦ παρόντος — ἐξακολουθῶν τὰς σπουδὰς μου — φιλοεξοφῶμαι, ἡ θέα τῶν ἀπὸ πολλῶν ἡδθ αἰώνων ἠκοδομημένων βασιλικῶν ἀνακτόρων, ἐν οἷς ὁ αὐτίμοις βασιλεὺς ἐγεννήθη, ἡ συγχῆ ἐπίσκεψις τῶσων ἄλλων ἀντικειμένων, ἀνὰ πᾶν ὄμμα ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἀπαντώντων καὶ τὴν σεβαστὴν ἐκείνην ὑπαρῖεν εἰς τὴν μνήμην τοῦ Ἑλληγνος ἀνακαλούντων, ἰδίᾳ ὁμοῦ τοῦ σοβαροῦ καὶ ἡρέμου τάφου αὐτοῦ ἡ ὄψις, μοὶ παρέχουσι τὸ ἐνδοξισμὸν νὰ γράψω τὰς ὀλίγας ταύτας γραμμάς.

Ὡς ἡ πόλις τοῦ Μονάχου, ἀνακαινισμένη καὶ λαμπρονομένη ἐπὶ βασιλείας Λουδοβίκου τοῦ Α', προέθετο καὶ ἔλαβεν ὡς θέαν παντός καλοῦ τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν ἱστορίαν καὶ τὰ εὐκλεᾶ

μνημεῖα τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, οὗτο μοὶ φαίνεται — καὶ εἶναι θεσθαίως ἡ ἀναγεννηθεῖσα Ἑλλάς διὰ πολλαπλῶν θεσμών καὶ ἰσχυρῶν κρῖνων συνδεθεμένη πρὸς τὸν ἐν Μονάχῳ δυναστεύοντα βασιλικὸν οἶκον. Πρὶν ἢ προθῶμεν περαιτέρω, ἀλλ. πρὶν ἢ κατέλθωμεν, ὡς εἶπειν, εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ τοῦ Ὄθωνος, πρὶν ἢ ἴδωμεν αὐτὸν μετ' ἄλλοις ἐπαναστρέφοντα ἐκείθεν, πρὶν ἢ κλίνωμεν γόνυ πρὸ τοῦ σεπτοῦ τάφου αὐτοῦ, ἐπισκοπήσωμεν βραχείως τὰ ἐν Μονάχῳ εὐρισκόμενα λείψανα καὶ ἐπιμνημόνευμα τῆς τε ἀρχαίας καὶ τῆς νεωτέρας ἱστορίας τῆς Ελλάδος. Ἡ πλεθὺς τούτων ὑπερβαίνει πάντα ὑπολογισμὸν, τῇ ἀληθείᾳ. Ἄνὰ πᾶσαν στήλην καὶ ἀνὰ πᾶν ἔθμα ἡ θέα νέου τινὸς ἑλληνικοῦ ἢ ἑλληνοπρεποῦς πράγματος ἀναπαριστᾷ εἰς τὸν νοῦν τοῦ Ἑλληγνος παρατηρητοῦ τὴν προσφύει αὐτοῦ πατρίδα. Διὰ τὴν τῶσων ἑλληνικῶν ὄψιν του καλοῦσῖ τις τὸ Μονάχον Isar-Athen — Ἀθήνας παρὰ τὸν Ἰσαρον ἐκ τοῦ διαερρομένου τὴν πόλιν ὁμωνόμου ποταμοῦ.

Ἰσοῦ ἐν παρθῶν τὰ κυριώτερα τὸν ἀντικειμένον τούτων· 1) Τὰ Προπυλαία (Die Propylaen*), εὐμειγμένως οἰκοδόμημα, κτισθὲν ἐν δωρικῷ ῥυθμῷ, κατὰ τὸ σχέδιον τῶν Προπυλαίων τῆς Ἀκροπόλεως Ἀθηνῶν. Τὸ μνημεῖον τοῦτο τῆς ἀρχαίας εὐκλείας συνέθεσεν ὁ ἑλληνοκώτατος Λουδοβίκος Α'. Πρὸς τὰς εὐκλεσετέρας σελίδας τῆς νεωτέρας ἱστορίας τῆς Ελλάδος. Ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν πλευρῶν τῶν "Προπυλαίων" ἀνεγράφη τὰ ὄνόματα τῶν ἐνδοξοτέρων ἡρώων κατὰ γῆν τε καὶ θάλασσαν τοῦ ἀγῶνος τοῦ 1821. Ἄριστὰρ τὸν Προπυλαίων εἰσι 2) ἡ ὄραία καὶ χαρίεσσα Γλυπτοθήκη (Die Glyptothek) ἐν ἰωνικῇ καὶ 3) ἡ Ἐκθεσις τῶν ἔργων τῆς τέχνης (Kunstaussstellungsgebäude) ἐν κορινθιακῷ ῥυθμῷ· 4) ἡ ἐν τῇ Γλυπτοθήκῃ ἀποθερισμένη πλουσιωτάτη συλλογὴ πρωτοτύπων ἑλληνικῶν ἀγαλμάτων ἀρίστης τέχνης καὶ ἀνεκρωθῆ ἄξιαι· ἐν αὐτοῖς θεσθαίως προσέχουσι τ' ἀγάλματα τῶν ἀετωμάτων τοῦ ναοῦ τῆς Αἰγίνης, τὰ εἰς ἅπαντα τὸν κόσμον γνωστὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα "Αἰγινήται". Πλὴν ὁμοῦ τούτων εὐρίσκονται ἐν τῇ αὐτῇ Γλυπτοθήκῃ καὶ ἄλλα σπουδαῖα καλλιτεχνήματα· οἱ θόλοι αὐτῆς εἰσι κεκαλυμμένοι διὰ λαμπροτάτων εἰκόπων γραφισῶν ὑπὸ τοῦ ἀριστοτέχνου CORNELIUS καὶ παριστωσῶν σκηναῖς ἐκ τῆς Ἰταλίας· 5) ἡ ἐν τῷ Μουσεῖῳ τῶν ἐκ γύθου ἐκμαγείων (Museum von Gypsabgüssen) ἐπίσης πλουσία σειρά ὁμοιωμάτων τῶν ἐν Ἑλλάδι ἢ ἐν τοῖς ἀδιαφόροις μουσειείοις τῆς Εὐρώπης ἀνακειμένων σπουδαιοτέρων ἔργων τῆς ἑλληνικῆς τέχνης· 6) Αἱ ἐν ἀπάσας ταῖς πινακοθήκαις τοῦ Μονάχου ἀνηρτημένα εἰκόνας ἐκ τε τῆς ἀρχαίας καὶ τῆς νεωτέρας ἱστορίας καὶ τοπογραφίας τῆς Ελλάδος. Τούτων ἰδιαιτέρας μνηεῖας ἀξίως θεωρῶ τοὺς ἐν τῇ Μαξιμιλιανείῳ (Maximilianeum) πίνακας τῶν σπουδαιοτέρων ἐν τοῖς νεωτέροις καλλιτεχνῶν, οἷον· α) τὴν "Ναυμαχίαν τῆς Σαλαμίνας" (ὑπὸ KAULBACH)· β) τὴν "Αἰώνα τοῦ Περικλέους" (ὑπὸ FOLTZ)· γ) τοὺς "Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας" (ὑπὸ HILTENSBERGER), καὶ δ.) τοὺς "Γάμους τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου μετὰ τῆς θυγατρὸς τοῦ Δαρείου ἐν Σούσις" (ὑπὸ MÜLLER). Ἄλλη λαμπρὰ καὶ μαγευτικὴ σειρά καλλιτεχνικῶν εἰκόπων εἶναι ἡ, αὐτῇ καὶ μνήν, πληροῦσα ὀλόκληρον αἰθούσαν τῆς "Νέας Πινακοθήκας", τὴν ὀνομαζομένην "Αἰθούσαν τοῦ Ῥότμαν" ἐκ τοῦ γράφαντος τὰς εἰκόνας ταύτας διασήμου σκηνογράφου

*) Θεωρῶ καλὸν νὰ σημειώσω τὰ ὄνόματα ταῦτα, ὡς καὶ τὰ ἐν τοῖς κατωτέρω πολλαχοῦ ἀπαντῶντα, καὶ γερμανιστὶ διὰ τὸ ἀκριβέστερον, ἐνιαχοῦ δὲ καὶ ἐκφραστικώτερον. Ἄλλως δὲ πολλὰ τούτων εἶσι καὶ ἀνεπίδεκτα ἑλληνικῆς μεταγλωττισέως.

ROTTMANN. Αἱ εἰκόνας αὐται, 2) τὸν ἀριθμὸν, παριστῶσι τὰς τοπογραφίας τῶν σπουδαιοτέρων πόλεων καὶ ἐνδοξοτέρων θέσων τῆς ἀρχαίας Ελλάδος, ὡς εἶχον τῇ 1835, ἧτοι Ἀθῆνας, Σπάρτην, Σαλαμίνας, Μαραθῶνας, Θηβῶν, Σικωνῶν κτλ. 7) Ἡ ὑπὸ τὰς Ἀρακάδας (Arkaden) μακρὰ σειρά τοιχογραφῶν, 39 τὸν ἀριθμὸν, ἔργων τοῦ σπουδαιοτάτου καλλιτέχνου PETER VON HESS, παριστωσῶν τὰς κυριώτερας σκηνὰς τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως· 8) Ὁ ἐν τῇ Ἀγγλικῇ λεγομένη κήφῳ μονοτέρας ναύσταξ· 9) Ἡ Στά τῆς ὀδοῦς (Ruhmeshalle) παρὰ τὸ κολοσαῖον ἀγαλμα τῆς Βαυαρίας (Bavaria), κατὰ τὰ ὑποδείγματα ἀρχαίων ναῶν δωρικοῦ ῥυθμοῦ ἐκτισμένη· 10) Τὸ "Αγαλμα τῆς Ἀθῆνας" ἐπὶ τῆς πύλης τῆς ἀγορᾶς ἀπὸ τοῦ αὐτικοῦ κήπου (Hofgarten) εἰς τὸν ἀγγλικόν· 11) Τὰ ἐν τῇ προσφύει τῆς λαμπρᾶς Βιβλιοθήκης τῆς πόλεως μαρμάρεινα ὑπερφουκοῦ μεγέθους ἀγάλματα τοῦ Ὀμήρου, Θεουκλίδου, Ἰπποκράτους καὶ Ἀριστοτέλους· 12) Τὰ ἐπίσης ὑπὸ τὰς Ἀρακάδας ὑπερφυκῆ καὶ ἐξ ἔβλου ἀγάλματα, παριστῶντα ἐπὶ ἐκ τῶν ἄλλων τῶν Ἡρακλέους (ὑπὸ PETER CANDID).

Πλὴν τούτων ὑπάρχουσι καὶ ἄπειρα ἄλλα, αἶτια παραλείπειν, ἐκτὸς τὸν κατωτέρω σημειωμένον, διότι φοβοῦμαι μὴ παρεκτραπῶ πολὺ τοῦ κυρίου θέματος, καὶ ἄτινα ὑποστηρίζουσι τὸ ἀνωτέρω λεχθέν, ὅτι τὸ Μονάχον ἔλαβεν ὡς θέαν τῆς ἀνακαινισέως αὐτοῦ πᾶν ὄψι ἑλληνοκῶν. Ἀλλὰ νῦν προβάλλεται ἡ ἐρώτησις· "Πῶς ἐγένοντο ταῦτα πάντα;" Ταῦτα πάντα ὑφαινοῦνται εἰς τὸν μεγαλοεργὸν καὶ φιλόμουσον βασιλέα τῆς Βαυαρίας Λουδοβίκου τὸν Α'. τὸν μετ' ἀκράτου καὶ ἀληθοῦς ἐνθουσιασμοῦ λατρεύσαντα τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα, τὸν ὁμνήσαντα διὰ τῆς λύρας αὐτοῦ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα τῆς νεωτέρας, τὸν τῶσαυτα λόγῳ καὶ ἔργῳ διαπράξαντα ὑπὲρ αὐτῆς. Πρὸς τοῖς ἀνωτέρω δὲν θεωρῶ ἐπιουσιώδεις νὰ σημειώσω καὶ τὸ ἐξῆς· Τὰ πυροβόλα τοῦ ἐν Ναυαρίνῳ καταστραφέντος τουρκικοῦ στόλου, ἀνελευθεῖντα ἐκ τοῦ θύσου τῆς θαλάσσης τῇ ἐπιμελείᾳ τοῦ βασιλέως ἐκείνου, ὅτε τῇ 1836 ἐπεσεύχθη τὸ δεύτερον τὴν Ἑλλάδα, μετεσχηματίσθησαν εἰς μέγιστα ἀγάλματα, θαυμάσιως ἐπικεχρωσμένα, εἰκονίζοντα διάφορα πρόσωπα τῆς θαυρακτικῆς ἱστορίας καὶ στολιζοντα μίαν τῶν εὐρύτερων αἰθουσῶν τῶν ἐν Μονάχῳ ἀνακτόρων.

Ἐκεῖνα ὁμοῦ, αἶτια, ἐν ἀρχῇ τῆς προηγουμένης παραγράφῳ ἐπεφυλάχθην καὶ σημειώσω κατωτέρω, καὶ αἶτια στενωτέρου συνδέοντα πρὸς τὰς σελίδας ταύτας, εἰσὶ τὰ ἐξῆς· Αἱ ἐν τῇ Ἐθνικῇ Μουσεῖῳ (National-Museum) κατατεθειμένα ἑλληνοκῶν ἐνδομασία τῶν βασιλέων Ὄθωνος καὶ Ἀραλίας. Πόσας σκέψεις διεγείρει ἡ πολύπτυχος ἐκείνη φουσταναῖλλα τοῦ ἀειμνήστου βασιλέως, ἡ φουσταναῖλλα, ἣν ἐκκληρόδοτησαν αὐτῷ ὁ Διάκος, ὁ Βότσαρης, ὁ Ὄθουσεύς, ὁ Παπαφλέσας, ὁ Πλαπούτας, ὁ Καραϊσκάς, οἱ Μαυρομυγῆλαι καὶ οἱ λοιποὶ ἐκεῖνοι, ὃν τὸ αἶμα ἐπίπαισε τὰς κλεισεμαρίας καὶ τὰς παιδιὰς τῆς ἀγωνισμένης Ἑλλάδος! ἡ φουσταναῖλλα, δι' ἣς ἐνέδυσαν αὐτὸν ὁ Κολοκοτρώνης, ὁ Νικηταρᾶς, ὁ Τσαβέλλας, ὁ Ζαῆμης, ὁ Λόντος καὶ ἅπανα ἡ χορεία τῆς περικυβέουσα τὸν θρόνον αὐτοῦ τῇ 25 Ἰανουαρίου 1833! Πόσα καὶ ποῖα ἀναμνηστικὰ τὸ φέει, ὕπερ ἔθνησαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ὁ Μισούλης, οἱ Κουντουριώται, ὁ Κανάρης, ὁ Παπαναυλῆς, ὁ Σαχίνης καὶ ἅπας ὁ μέγας χορὸς τῶν στολοκαυτῶν Τριτώνων τῶν ἑλληνικῶν θαλασσῶν! Ἐκεῖ ἐπίσης ἀνάκεινται τὸ στέμμα καὶ τὸ σκῆπτρὸν του. Περαιτέρω δὲ ὁ ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου δωρηθεῖς αὐτῷ τῇ 1834 ἵππος μετὰ χρυσοστάτους ἐφειπίου καὶ πλουσίῳ χαλινῷ.

Ἄλλ' ἐπὶ πᾶσι τούτοις διακρίνονται εἰς τὰ ὄμματα τοῦ Ἑλληγνος παρατηρητοῦ ἐκ τῆς ἀραιείας τοῦ ὑπογείου θόλου αὐτῶν οἱ τάφοι τοῦ Ὄθωνος καὶ τῆς Ἀραλίας. Ἀπεκάλυφα καὶ ἔκλινα πολυλάει τὴν κεφαλὴν τοῦ ὄψιν τούτων. Εἶπον δὲ ἦδη ὅτι καὶ ἐκ αὐτῶν κυρίως ἔλαβον τὴν ἀφορμὴν νὰ χαράξω τὰς γραμμάς ταύτας. Ἄλλὰ περὶ τούτων ἔσται μοὶ εἰδικώτερον ὁ λόγος ἐν τοῖς κατωτέρω.

Β'.

Κατὰ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1832 ἐπιτροπεῖα, ἀποτελουμένη ἐκ τῶν Ἑλλήνων ἀγωνιστῶν καὶ διακερμένων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀνδρῶν Μισούλη, Κ. Μπότσαρη καὶ Κολοκοτρώνη Παπαούτα, ἤλθεν εἰς Μονάχον, ἵν' ἀνακαινώσῃ τῷ βασιλεὶ Λουδοβίκῳ τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐθνικῆς Συνελεύσεως τῶν Ἑλλήνων, δι' ἣς ὁ δευτεροτάτος υἱὸς αὐτοῦ Ὄθων ἐξελέγη βασιλεὺς τοῦ ἀρτιστουτάτου κράτους, καὶ ἵνα παρακαλέσῃ αὐτὸν νὰ ἐπινοήσῃ εἰς τὴν ἐκλογὴν ταύτην. Ἐκαστος δύνανται νὰ φροντισθῇ μὲν ἴσως συμφωνίαν καὶ χαρὰς ὑπεδέξατο ὁ Λουδοβίκος τοὺς ἀποστόλους τῆς προσφιλοῦς αὐτῷ Ἑλλάδος. Τὸ ὄνειρον αὐτοῦ ἐπραγματώθη! Ἡ Ἑλλάς, ἣς τὸν ἀγῶνα ἐνθουσιώδως ἐψάλεν, ἠλευθερώθη, καὶ δι' εὐκλειῶν ἀπεσταλημένων προσέρχεται αὐτῷ ἐξαιτουμένη ἐνθὺν ἑλαστὸν ἐκ τῆς οἰκουμένης αὐτοῦ, ἵνα φωντασῇ εἰς τὸ ἀρτίως ἐλευθερωθέν ἔδαφος αὐτῆς τὸ βασιλικὸν δένδρον. Μετὰ τριςχιλία σχεδὸν ἔτη ἀπὸ τοῦ τελευταίου βασιλέως τῶν Ἀθηναίων καλεῖται ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἵνα καταλάβῃ τὸν θρόνον τοῦ Κόδρου!

Κατὰ τὸν ἀγῶνα τῆς Ἑλλάδος ὁ Λουδοβίκος προσήνεγκεν αὐτῇ σπουδαίας χρηματικὰς βοήθειας ἐκ τε τοῦ ἰδιαίτερου αὐτοῦ ταμεῖου καὶ ἐκ πανδημῶν ἐράνων, οἵτινες τῇ ὑποκινεῖται καὶ ἐπινοεῖται αὐτοῦ ἐπελοῦντο ἐν Βαυαρίᾳ. Ἐτόνισεν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας αὐτῆς τὴν λύραν του, ὠρνε τὸν κτήμιον καὶ ὕψωσε φωνῆν, ἀκουσθεῖσαν καθ' ἅπασαν τὴν Εὐρώπην. Ἐξέπεμψεν ἐκεῖσε ἐμπειροπολέμους ἀγωνιστὰς, καὶ τὸ νηϊδριον κατὰ τὴν μεσημβρινὴν εἰσοδον τοῦ στενοῦ τοῦ Πόρου ἡν διασώξῃ ἐς αἶ τοῦ ὄνομα τοῦ Βαυαροῦ HEIDECK. — Διατὶ νὰ μὴ προσενέγκῃ καὶ ἕνα τὸν ὕψιν αὐτοῦ πρὸς ἴθρουν τοῦ ἑλληνικοῦ θρόνου; Οὐδέεις δύνανται ν' ἀρηθρῆθῇ οἱ τότε ἡ ἀποδοχῆ τοῦ θρόνου τῆς Ἑλλάδος ἦτο θυσία Γερμανοῦ πρίγκηπος εἶχον ζήτηθῆ καὶ καταλάβει πολλὰκις ἐν Εὐρώπῃ χρηρῶσαντα θρόνους· αὐτοὺς δὲ ὁ θαυρακτικὸς οἶκος πρὸ μικροῦ εἰς εἶχον ἀποποιηθῆ τὸ Σουηδικὸν στέμμα. Δὲν ὤθησε, λοιπόν, τὸν Λουδοβίκου ἔφρασι ὀδοῖς ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ του, ἵνα καταλάβῃ τὸν προσφερόμενον θρόνον τῆς Ἑλλάδος, ἀλλ' ἐπέσειεν αὐτὸν πρὸς τοῦτο διακαῆς ἐπιθυμία τοῦ νὰ συντελέσῃ ἐφ' ὅσον ἦδύνατο εἰς τὴν πατρίδα καὶ ἀνάπτειεν τὸ νεαρὸ ἐξαιτουμένον, καὶ μετὰ μακροχρόνιον αὐτῷ ἐρείπιον τῆς χώρας τῶν ὀνειρων του.

Τῇ 24ῃ Νοεμβρίου τοῦ ἔτους ἐκείνου λαμπρὰ καὶ πολυκλήρη συνθεσία ἐξεκίνησαν ἐκ Μονάχου. Δεκαεπταετῆς ὡραῖος καὶ ἀγῶνος νεανίας ἀπεχωρήσατο μετὰ παλμὸν ἄπὸ τῆς πατρικῆς ἀρχαλῆς, ἵνα καταθευθῆ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς συνουθείας ταύτης πρὸς νότον. Βασιλεύσα μήτηρ καὶ ὡραία γυνὴ παρακολουθεῖ καὶ συνοδεύει αὐτὸν ἐπὶ μακρὸν. Παρὰ τὴν κομφοπολιν Aibling, πρὸς τὰ νότια τῆς Βαυαρίας κειμένην, ἴσταται ἡ συνουσία αὐτῆ ἐπὶ ὀλίγον· ἐνταῦθα δὲ ἡ μήτηρ ἀποχωρίζεται τοῦ υἱοῦ, ἡ βασίλισσα τῆς Βαυαρίας Θηρεσία ἀπάταται τὸν μέλλοντα βασιλέα

*) Ἀπασα αἱ ἐνταῦθα ἀπαντῶσαι χρονολογίαι, πλὴν τῶν ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς, εἶσι κατὰ τὸ Ἰουλιανόν ἡμερῶν ἢ ἡμετέρον χρονολόγιον.

τῆς Ἑλλάδος Ὄθωνα. Ἐπὶ τῆς θέσεως ἐκείνης ἐστήθη πρὸς ἀνάμνησιν σημειῖον ἡ καὶ σήμερον σωζομένη καὶ ὀνομαζομένη "Στήλη τοῦ Ὄθωνος" (Otto-Säule). Ἐν ταῖς σελίαις τοῦ δι' ἐμαυτὸν γραμμομένου ἡμερολογίου μου εὐρίσκονται καὶ αἱ ἐξῆς γραμμάι περὶ τοῦ σήματος τούτου, ἧς ἀντιγράφω ἐνταῦθα.

... 29 Δεκεμβρίου 1832. Καταλιπὼν δὲ σήμερον τὴν πόλιν Rosenheim καὶ τὸ ἐν αὐτῇ ξενοδοχεῖον τοῦ "Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος Ὄθωνος", εἰς ὃ μὲ εἰλυσεον, ἐπανερχόμενον γῆθεν τὴν ἐσπέραν ἐκ Kufstein, ἡ ἐπιγραφή ἵνα διανοκτερεύσω, ἔβρασα τὴν μεσημβρίαν εἰς τὴν ὀλίγον ἐκείθεν ἀπέχουσαν κομφοπολιν Aibling, παρ' ἣ ἴθρουνται ἡ "Στήλη τοῦ Ὄθωνος". Εἰς ἀπόστασιν 20 ἀκριθῶς λεπτῶν τῆς ὄρας ἀπὸ τοῦ νοτίου ἄκρου τῆς κομοπόλεως ἴσταται τὸ μνημεῖον. Ὀλίγον περαιτέρω ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης πρὸς δυσμὰς ἐκβάλλει τὸ ποτάμιον Glon εἰς τὸν ποταμὸν Mangfall, ὅστις ἐκ τῆς λίμνης Tegernsee πηγάζων ῥέει εἰς ἀπόστασιν 25 μέτρων ἀπὸ τῆς στήλης, σπεύδον ἵνα ἐνωθῇ μὲ τὸν Ἰνον καὶ μετ' αὐτοῦ χυθῇ εἰς τὸν Δούναδιον. Ὁ ποταμὸς χωρίζεται ἀπὸ τῆς στήλης διὰ τῆς ἀμαρτήρας ὁδοῦ, ἧτις αἶται ἀπὸ Μονάχου διὰ Rosenheim εἰς Kufstein, καὶ ἦν διήγουν ὁ Ὄθων. Δέκα δὲ μέτρα ἀνατολικῶς τῆς στήλης ἐκτείνεται σήμερον ἡ ἐκ τῆς αὐτῆς καὶ πρὸς τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν σιδηρὰ ὁδός. Ὑπερ τὴν ὁδὸν ταύτην ὑψοῦται δασώδης λόφος, στεφόμενος ὑπὸ λαμπρᾶς ἰδιωτικῆς ἐπαύλεως. Παρὰ τὰς λοιπὰς δύο πλευρὰς, τὴν ὄρειον καὶ τὴν νοτίαν, εὐρίσκονται δύο στοιβάδες δένδρων, ὧν οἱ κλώνες ἐπικρέμονται χαρίεντος τῆς κορυφῆς τῆς στήλης καὶ θοπεύουσιν αὐτὴν ἀσπασίως, ὅταν οἰκίονται ὑπὸ τοῦ ἀνέμου. Τὰ πὲρὶ μέχρι μακρὰς ἀποστάσεως παρέχουσι θέαν τερπνοτάτην, ἐπιστεφομένην διὰ μεγαλοπρεποῦς σειρὰς τῶν θαυρακικῶν Ἀλπεων. Ἡ ὕψηλότερα κορυφὴ αὐτῶν, ἡ φέρουσα τὸ ὄνομα WENDELSTEIN καὶ ἀποτόμως φθάνουσα εἰς ὕψος 6000 ποδῶν, ἴσταται ἀκριθῶς ἀπέναντι τοῦ μνημείου καὶ φαίνεται ὡς πιστὸς καὶ αἰώνιος φύλαξ αὐτοῦ.

Ἐν τῷ χώρῳ τῷ περιεχόμενῳ μεταξὺ τῶν δύο σημειωθεισῶν ὁδῶν καὶ τῶν στοιβάδων τῶν δένδρων κατασκευάσθη μικρὸς λόφος καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἰδρύθη στήμα πρὸς ἀνάμνησιν τῆς θέσεως, ἐφ' ἣς ἀπεχωρήσθη ὁ βασιλεὺς Ὄθων ἀπὸ τῆς μητρικῆς ἀρχαλῆς. Εἶναι δὲ τοῦτο στήλη, ἡ ὀβελίσκος γοθηκοῦ ῥυθμοῦ ἐστὶ σηλοβάτου ἐπὶ τριῶν διαγώνων θαυμάσιος ἰστέμενος. Τῆς κατωτέρας τούτων, ἧτις τῆς θέσεως τοῦ μνημείου, ἡ περιφέρεια ἔχει 14 μέτρων περίμετρον, ἧτις ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ τρίτῃ σμικρύνεται ἀναλόγως. Ἡ στήλη, τετράπλευρος οὔσα καὶ μετὰ ἐξεχουσιῶν γωνιῶν, φέρει ἐπὶ τῆς κορυφῆς ὕψηλὸν ὀβελίσκον, κοσμούμενον πλουσίως καὶ ἐπιχαρίτως διὰ γοθηκῶν ἀνθεμίων, τῶν ὀνομαζομένων σταυροειδῶν, καὶ ἀπολήγοντα εἰς ὄμιον ἀνθέμιον μετ' ὀρεῖας αἰχμῆς. Τὸ ὕψος ἐκ τῆς θέσεως μέχρι τῆς κορυφῆς εἶναι 10 μέτρων. Τὸ ἔθλον δὲ μετὰ τῶν πὲρὶ παρέχει σῶμα μτρον καὶ εὐχάριστον τῷ ὀφθαλμῷ θέαν.

Ἐπὶ τῆς δυτικῆς προσόψεως, ἧτις εἶναι καὶ ἡ κυρία τοῦ μνημείου, ἴσταται ἐνδὸς κολυμώματος χαλκοῦ, φυσικοῦ μεγέθους, ἀγαλμα τῆς Παναγίας, φερούσης ἐν ἀρχαίαις τὸν Χριστόν. Ἐπὶ τῆς μεσημβρινῆς δὲ ἀνακινώσεται ἡ ἐξῆς ἐπιγραφή·

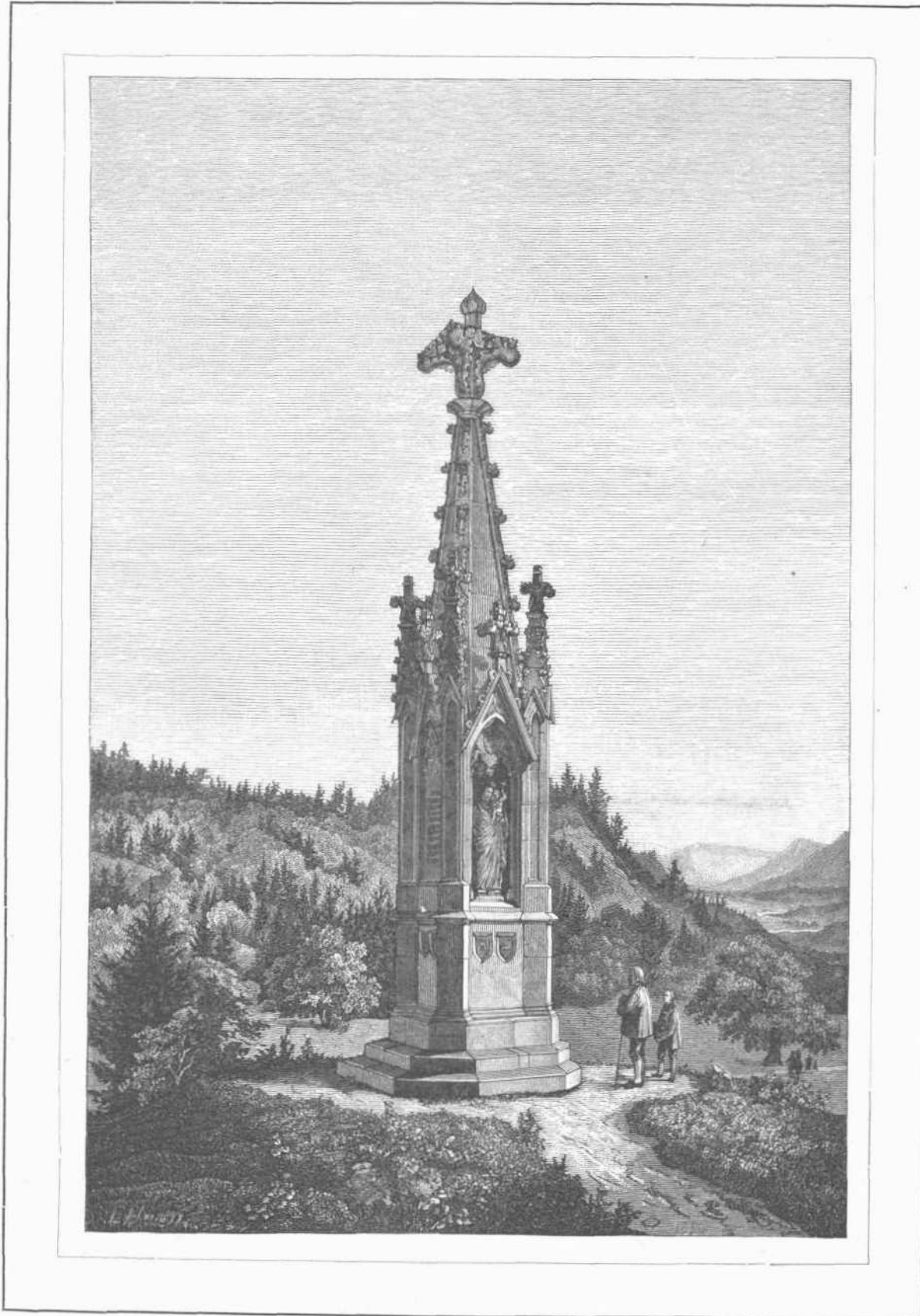
Βασιλεὺς Λουδοβίκου ὁ δευτεροτάτος υἱὸς Ὄθων ἀπεσπασθῆ ἐνταῦθα ἐκ τῆς μητρικῆς ἀρχαλῆς μεταβαίνων εἰς Ἑλλάδα ὡς βασιλεὺς καὶ σωτὴρ αὐτῆς. Τῇ 9 Δεκεμβρίου 1832.

Ἐπὶ δὲ τῆς ἀνατολικῆς αὐτῆ·

Οἱ κάτοικοι τῆς ἐπαρχίας Rosenheim καὶ αἱ ἐξ ἔθλων τῶν νορῶν τῆς Βαυαρίας συμπρονοεῖσαι γενναίως διαβύοντες ἐνταῦθα τὴν συμπαιδείαν των καὶ τὴν τῆς βασιλείας των μητρικῆν στοργήν. Τῇ 1 Ἰουνίου 1835.

συμπάθης πρὸς τοὺς Γάλλους φίλος, ὡς ἀρχιστράτηγος δὲ διεκρίθη ἐπὶ τὴν ἐπιβίωσιν καὶ ἀνδρεία εἰς πολλὰς κατὰ τῶν νομαδικῶν φυλῶν μάχας. ἐν αἷς κατατρόπων τοὺς ἐχθρούς καὶ τοὺς ἡγήκασε νὰ ὑποταχθῶσι. Πρὸ ἐνὸς δὲ περιέπου ἔτους παρέσχε τῇ πατρίδι αὐτοῦ ἐξοχούς ὑπερρείας συμπολεμήσας μετὰ τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ καὶ ὑποτάξας οὐκ ὀλίγα ἀνταρτικὰ ἀραβικὰ πλήθη. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον καὶ τιμᾶται πολὺ ὑπὸ τῶν Γάλλων, ἀγαπᾶται δὲ ὑπὸ τοῦ λαοῦ του. Αἱ πρώται πράξεις αὐτοῦ μετὰ τὴν εἰς τὸν θρόνον ἀνάρτησιν του ὑπῆρξαν ὁ καθαρισμὸς τῆς ἀλλῆς τοῦ ἀπὸ τινος κλάκας τοῦ ἀδελφοῦ του, ὁ διορισμὸς τοῦ κ. Ρ. CAMBON, προσέδρου ὑπουργοῦ τῆς γαλλικῆς Δημοκρατίας, ὡς ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν, τοῦ SIDI LAZIZ BOU ATOUR ὡς πρωθυπουργοῦ, ἀνδρὸς ἐντιμολόγου, ἐξαιρετα ἔχοντος προηγούμενα, σπανίας ἀραβικῆς μαθήσεως καὶ διοικητικῆς πείρας.

Ὁ νέος ἡγεμὼν διάγει πάντοτε βίον ἠθικὸν καὶ ὅσον οἷον τε μεγαλοπρεπή· καίτοι δὲ ἐνασμενίζομενος εἰς τὸν εὐρωπαϊκὸν πολιτισμὸν δὲν εἶναι τὸ παράπαν φίλος τῆς πολιτείας καὶ τῶν ἰσλαμικῶν ἔξαιον· τούτου ἕνεκεν ἀποστέρει ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἐγκατασταθῆ εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ BARDO, προτιμῶν ἡσυχωτέραν δια-

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΘΩΝΟΣ. (OTTO-SÄULE.)

ἔχων λόγους νὰ πιστεύσω ὅτι ὁ ἡγεμὼν διακαῶς ἐπιθυμᾷ νὰ ἴδῃ τὴν μητρόπολιν ἐκείνην τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ.

Ἐν Τύνιδι, μηνί Φεβρουαρίου 1883.

Ἢ. Βασιλειάδης.

ΟΙ ΔΕΛΦΟΙ.

(Μετὰ εἰκόνα, ὄρα σελ. 312.)

Ἐπὶ τῆς βορείου ἀκτῆς τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ μεγαλοπρεποῦς

προσεχὴ τὴν εἰς Παρισίους μεταβάσιν τοῦ ἡγεμῶνος καὶ τὴν ἀναπλήρωσιν αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἀπουσίαν του, ὑπὸ τοῦ κ. Ρ. CAMBON, ἐγὼ ὅμως ἀγνοῶ ἂν θὰ ἐπαληθεύσῃ ἡ εἰδησις αὕτη καίτοι

Παρνασσῷ, οὗ ἡ χιονοσκεπὴς κορυφὴ ὑψοῦται ὡς γίγας παμμεγέθης εἰς τὸν διαυγέστατον αἰθέρα, βασιλεύον ἐπὶ τῶν καταφύτων τῆς Φωκίδος πεδιάδων κείται ὁ κόλπος τῶν Σαλώνων, ἡ ἀρχαία Κρίσσα.

Κυανόχρους περιθρέχει ἡ θάλασσα τὴν ὠραίαν ταύτην χώραν, ἣν καλεῖται πυκνὸδενδρονόσος ἐλαίων, περιχλείουσι δὲ πρὸς βορρᾶν οἱ ἀπτόμοι τοῦ Παρνασσῷ θράχοι, εἰς τοὺς πρόποδας τῶν ὁποίων σφίζονται τὰ ὀλίγα λείψανα τῶν ἀρχαίων Δελφῶν.

Ὁ εὐτυχίας νὰ ἴδῃ τὴν χώραν ταύτην καὶ νὰ θεωρήσῃ τὸ μοναδικὸν αὐτῆς πᾶν ὄραμα, οὐδέποτε θεδαίως δύναται νὰ τὸ λησμονήσῃ. Γαίῃ καταφύτοι καὶ πυκναὶ ἐλαῖαι καλύπτουσι σήμερον τὴν πεδιάδα ταύτην, τὴν ἐκτετατομένην ἀπὸ τῆς παραλίας μέχρι τῶν ὑπορείων τοῦ Παρνασσῷ, καὶ πολλοὶ ἀριθμοὶ κώμαι καὶ πόλεις περιστρέφουσιν αὐτήν, ἐν ᾗ εἰς τὸ βάθος τοῦ κόλπου κείται τὸ ἐργατικώτατον Γαλαξειδιόν, τὸ κατέχον τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας Οἰανθίας.

Ἦτο ἡ κατάστασις τῆς χώρας ταύτης κατὰ τοὺς παναρχαίους ἐκείνους χρόνους, οὓς περιγράφει ἡμῖν ἡ ἀρχαία ἐγχορία παράδοσις, τὴν ὁποίαν διηγούνται οἱ ἀρχαῖοι ποιηταὶ καὶ πεζογράφοι καὶ ὁ ἀρχαῖος ἕμνος εἰς τὸν ἠόδιον Ἀπόλλωνα, ὁ ἀνευ λόγου τῷ Ὀμήρῳ ἀποδοξίματος. Πρὶν ἡλόκημ ὁ τοῦ ἡλίου φαινὸς θεὸς καταλάβῃ τὰς χώρας τῆς Ἀνατολῆς ὅπως φωτισθῇ ὡς θεὸς τοῦ πολιτισμοῦ τὰς χώρας τῆς Ἑλλάδος, τὴν κοιλίαν τῶν Δελφῶν ἐξουσίαζεν ὡς ἀπόλυτος ἄρχων ὁ φοβερὸς ὑποχθόνιος θεός, ὁ ἐν τοῖς ἐγκάτοις τῆς ἡμέρας καὶ τὴν γῆν διὰ τῆς τριαίνης του οἰῶν Ποσειδῶν, ὁ ἐκ τῶν ὑπογείων αὐτοῦ μαγῶν τὸς χρησμοῦς του τοῖς βηχτοῖς μεταδίδων. Ἄρχοντες ἦσαν οἱ τῆς χώρας ταύτης κάτοικοι καὶ οὐδὲν φυτόν ἐκάλυπτεν ἀκόμη τὸ ἔδαφος αὐτῆς, διότι ἀγνωστος ἦν αὐτοῖς εἰσέτι ἡ τῆς γῆς καλλιέργεια.

Ἄριστοι μάλιστα εἶναι ἡ παράδοσις τῆς χώρας ταύτης, ἣν ἀναφέρει οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς. Περιηγηόμενος ὁ Ἀπόλλων τὴν γῆν ἔφθασε καὶ εἰς τὴν πεδιάδα ταύτην καὶ εὐρών αὐτὴν λυμαιομένην ὑπὸ τοῦ ἀγρίου δράκοντος, τῆς Πυθίδος, ἐφόνευσεν αὐτὴν μετὰ λυσσῶδῃ πάλλῃ καὶ ἐν τῇ θέσει τοῦ φόνου ἀνήγειρε θωμὸν εἰς ἀνάμνησιν τῆς νίκης ταύτης. Ἐλείπον ὅμως εἰς τὸν θεὸν οἱ ἄνδρες ἐκείνοι, οἵτινες ὡς ἱερεῖς αὐτοῦ ἐμελλον νὰ μεταδώσῃ τὴν λατρείαν αὐτοῦ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους· διὸ μεταμορφωθείς ὁ Ἀπόλλων εἰς δελφίνα περιέπλεε τὰς θαλάσσας εἰς ἀναζητησὶν τῶν μαλλόντων ἱερέων του, ὅτε συναντήσας πλοῖον ἐρχόμενον ἐμπορίου χάριν ἀπὸ Κνωσοῦ τῆς Κρήτης εἰς Πόλον τῆς Μεσσηνίας, ὠδήγησεν αὐτὸ εἰς Κρίσσαν τῆς Φωκίδος καὶ μεταμορφωθείς πάλιν εἰς φασινὸν ἀστὲρα προέπεμψε τοὺς Κρήτας μέχρι τῶν ὑπορείων τοῦ Παρνασσῷ ἐντείλας αὐτοῖς ν' ἀνεγείρουν ἱερὸν εἰς τιμὴν αὐτοῦ μετ' ἡμῶν τοῦ Δελφίνου Ἀπόλλωνος. Ἰδόντες οἱ Κρήτες τὴν ἀγρίαν ταύτην πεδιάδα καὶ εὐρώντες αὐτὴν ἀκατάλληλον εἰς καλλιέργειαν ἠρώτησαν τὸν θεὸν τίνοι τρόπον ἤθελον δονηθῆναι νὰ πορίζωνται ἐκεῖ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα· ὁ δὲ θεὸς μειδιάσας προσέειπε αὐτοῖς τὸ μέλλον μεγαλείον τοῦ τόπου, εἰς ὃν μετ' οὐ πολλὸν ἔτι συρρέουσι μυριάδες ἀνθρώπων προθύμων νὰ προσφέρωσι τὰς πλούσιαις αὐτῶν θυσίαις εἰς τὸν νέον θεόν. Ἡ τοῦ θεοῦ προφητεία ἐπληθύνθη κατ' ὄλην τὴν ἔκτασιν, διότι μετ' οὐ πολλὸν ἔτι πρὶν ἄγνος ἐκείνη πεδιάς, ἡ περιθρονημένη ὑπὸ λιμναζόντων ὑδάτων, μεταβλήθη εἰς ἄλλος καταφύτον κεκοσμημένον ὑπὸ λαμπρῶν οἰκοδομῶν καὶ πλούσιων ἀναθημάτων τῶν κατ' ἔτος προσερχομένων πιστῶν. Κρήτες λοιπὸν ἦσαν κατὰ τὴν κοινὴν παράδοσιν οἱ ἐκ Κνωσοῦ πλεύσαντες ἐνταῦθα καὶ τὴν λατρείαν τοῦ Ἀπόλλωνος, τοῦ φασινοῦ υἱοῦ τοῦ Ἥλιου, ἐκ τῶν χωρῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας εἰς τὴν χώραν τῶν Δελφῶν μετακομίσαντες, παραγκωνισθέντες τοῦ ἐνταῦθα ἐν ἀρχαιοτάτῃ ἐποχῇ λατρευομένου Ποσειδῶνος.

Ἡ Κρήτη, ἡ εὐφορος καὶ μεγάλη νῆσος, ὑπῆρξε ὡς ἐκ τῆς θέσεως αὐτῆς μετὰ τῶν ἀκτῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ τῶν χωρῶν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν κυριωτέρων σταθμῶν, δι' οὗ ὁ πολιτισμὸς εἶχε μεταδοθῆ ἐκ τῆς Ἀσίας μέχρι τῆς Ἑλλάδος. Ἡ ἀρχαιοτάτη τῆς Κρήτης ἱστορία, ἐν ᾗ διαλαμβάνει τὸ ὄνομα Μίνως τοῦ πρώτου αὐτῆς ἄρχοντος, ἀναφέρει ἡμῖν περὶ τῶν κατορθωμάτων τῶν τοιμηρῶν αὐτῆς κατοικῶν, τὴν δόξαν καὶ τὸ μεγαλεῖον αὐτῆς καὶ τὰς ἐπιτυχίας αὐτῶν ἐκστρατείας εἰς νήσους ἀποστάς ὡς ἐκ τῆς κυριαρχίας των ἐπὶ τῆς θαλάσσης. Κρήτες λοιπὸν ἦσαν οἱ τὸν πολιτισμὸν ἐκ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας εἰς τὴν Ἑλλάδα μεταφύσαντες· Κρήτες οἱ τὴν λατρείαν τῶν ἐν Ἀσίᾳ λατρευομένων θεοτήτων εἰς τὴν Ἑλλάδα μεταδόντες· Κρήτες ἦσαν καὶ οἱ πρώτοι ἱερεῖς τοῦ Ἀπό-

λλωνος ἐν Δελφοῖς, οἱ μετανεγκόντες καὶ τὰς εἰς τιμὴν τοῦ θεοῦ ἐν Δελφοῖς τελοῦμένας ἐορτάς καὶ θυσίας.

Λαμπρὴν εἰκόνα τῶν Δελφῶν δίδει ἡμῖν ὁ Παισαρνίος ἐν τῇ δεκάτῃ διελίῳ τῆς Περιηγησεῖς του, ἐν ᾗ λεπτομερῶς περιγράφει τὰ οἰκοδομήματα καὶ τὰ διάφορα ἀναθήματα, τὰ κοσμοῦντα τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ ἄλλος. Ἐν μέσῳ αὐτοῦ ἐπὶ ὕψιλῃ θέσει ὑψοῦτο ὁ μεγαλοπρεπῆς τοῦ θεοῦ ναός, ἐξαστῆλος, ὀρθοῦς ῥομβοῦς, εἰς τῶν μεγαλειωτέρων τῆς Ἑλλάδος ναῶν. Ἡ πλοῦσια τῶν Ἀθῆνῶν οἰκογένεια τῶν Ἀλκμα-

Ο ΗΓΕΜΩΝ ΤΗΣ ΤΥΝΙΔΟΣ ΛΑΗ-ΒΕΗΣ.

ονιδῶν ἐπεγείρισαν ἰδίᾳ ὀπαθὴν τὴν ἀνάγκησιν τοῦ κατὰ τὰ 548 Π. Χρ. ἐμπροσθέντες ἀρχαίου ναοῦ. Σπίνθηρος ὁ Κορινθῖος ὑπῆρξε ὁ τοῦ ναοῦ ἀρχιτέκτων, καὶ Ἀθηναῖοι ἦσαν οἱ περιηγημότεροι γλύπται οἱ ποιήσαντες τὰ ἀγάλματα τὰ κοσμοῦντα τὰ ἀετώματα αὐτοῦ, τὰς Μούσας, τὴν Ἀθῆναι, τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὴν Ἄρτεμιν ἐπὶ τοῦ ἐνὸς ἀετώματος, καὶ τὸν Διόνυσον μετὰ τῶν θουάδων ἐπὶ τοῦ ἑτέρου. Τὰς μετόπας τοῦ ναοῦ ἐκόσμουσαν κατὰ τὸν Ἑβρουϊδῆν παραστάσεις τοῦ Ἡρακλέους καὶ τοῦ Ἰσλαίου, φουεούτων τὴν Ἀσραϊάν ὕδραν, τοῦ Βελλεροφόντου φονεύοντος τὴν Χίμαιραν, τοῦ Διός, τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Διονύσου καταβαλλόντων τοὺς Γίγαντας. Κατάχρυσος ἀναθήματα περιέστερον τὰς στήλας καὶ τὰ ἐπιτόλια. Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ναοῦ ἦτο διηρημένον εἰς τὸν πρόναον, τὸν σῆκον καὶ τὸ ἄδυτον μαντεῖον, ὅπου ἡ Πυθία ἐπὶ τρίποδος καθήμενὴ μετέδιδε τοὺς προσερχομένους τοὺς χρησμοῦς τοῦ θεοῦ. Ἄπειρον ἦτο τὸ πλῆθος τῶν ἀγαλμάτων, τὰ ὅποια ἐκόσμουσαν τὸ ἱερὸν ἄλλος· κατὰ χιλιάδας μετέφερον αὐτὰ οἱ κατα-

κηταὶ Ῥωμαῖοι εἰς Ῥώμην ὡς λάφυρα τοῦ πολέμου. Πολλὰ ἦσαν καὶ τὰ οἰκοδομήματα, ἐν οἷς αἱ διάφοροι τῆς Ἑλλάδος πόλεις ἐφύλαττον τοὺς θησαυρούς, οὓς εἶχον ἀριστριώσει εἰς τὸν θεόν. Τοιοῦτους θησαυρούς εἶχον ἐν Δελφοῖς οἱ Σικυώνιοι, οἱ Σίφριοι, οἱ Θηβαῖοι, οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ Κνίδιοι, οἱ Ποσειδαιῖται, οἱ Συρακοῦσιοι, οἱ Κορινθῖοι, οἱ Κλαζομένιοι, οἱ Ἀκάνθιοι καὶ οἱ Μασσαλιώται. Ὑπῆρχον ἐνταῦθα καὶ στοὰ τῶν Ἀθηναίων, ἣν οὐτοὶ ἀνήγειρον ἐκ τῶν λαφύρων τοῦ πρώτου ἔτους τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου· ὑπῆρχε καὶ βουλευτήριον τῶν Δελφῶν μετὰ τῆς ἱερᾶς ἐστίας, ὡς κέντρον τῆς γῆς· ὁ λίθος τῆς Σιδώλλης, ἐφ' ὃ ἐκάθητο ἡ Σιδώλλα καὶ ἐχρηματοῦται· ἀρχαῖος καὶ μέγας τοῦ Ἀπόλλωνος θωμὸς ὡς καὶ χαλκοῦς λύκος, τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ ζῶον, ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ ὑποίου ἦτο κεχαραγμένη ἐπιγραφή ἀηλοῦσα ἐπὶ πρώτοις οἱ Λακεδαιμόνιοι εὐκαλοῦντο νὰ προσέρχωνται εἰς τὸ μαντεῖον τοῦ θεοῦ.

Πρὸς βορρᾶν τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος ἦτο ὁ τάφος τοῦ Νεοπολεμίου, εἰς τιμὴν τοῦ ὁποίου οἱ κάτοικοι τῶν Δελφῶν ἐτίθουν κατ' ἔτος νεκρῶν καὶ θυσίας· πρὸς δὲ καὶ ὁ λίθος τοῦ Κρόνου, ἐν κατὰ τὴν παράδοσιν κατέπεσε καὶ ἐξέμεσον οὗτο· ἡ ἱερὰ τοῦ Ἀπόλλωνος ἀθήνη· ἡ τῶν Κυθίων λέσχη, κοσμομένη διὰ τῶν λαμπρῶν τοῦ Πολυγνώστου εἰκόνων καὶ ἐν ᾗ συνήρχοντο οἱ ἔξωτοι· τὸ θέατρον καὶ τὸ στάδιον· τὸ πρόσδειον ἡ Πυλαία· τὸ Ἀμφικτυονικὸν συνέδριον, ἐν ᾗ συνήρχοντο οἱ ἀποσταλμένοι τῶν διαφόρων πόλεων· ἡ Κασταλία πηγή κτλ.

Μετὰ τοὺς χρόνους τοῦ μεγαλείου καὶ τῆς δόξης ἐπληθύνον χρόνοι ταπεινώσεως καὶ δουλείας. Βάρβαροι λαοὶ εἰσεβάλλον εἰς τὴν χώραν καὶ κατέστρεψαν πᾶν ὄρα τῶν ἀναθημάτων καὶ λαμπρῶν εἶχε πλάσει ἡ ἀνθρωπίνῃ φαντασίᾳ. Ὅπου τὸ πάλαι ὑπῆρχον πλούσια καὶ μεγαλοπρεπῆς πόλεις ἐξετείνοντο ἀγρία καὶ ἀκαλλιέργητοι πεδιάδες ὡς νεκρικὸς μανθῶς, καὶ τὰ ὀλίγα λείψανα τῶν ἀρχαίων οἰκοδομῶν, τὰ διασωθέντα ἐκ τῆς καταστροφῆς, ὑπενθῆμιζον εἰς τοὺς διαβάτας τὴν ἀρχαίαν τῆς χώρας δόξαν. Ἐκ τῶν μεγαλοπρεπῶν οἰκοδομῶν καὶ τῶν ἀναθημάτων τῶν Δελφῶν ὀλίγα μόνον διασώθησαν λείψανα, καὶ αἱ πτωχαὶ τῶν Καστριωτῶν καλεῖται καλοῦνται σήμερον τὴν θέσιν, ἐν ᾗ τὸ πάλαι ἔκειντο οἱ Δελφοί.

Οἱ κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους τὴν Ἑλλάδα περιηγηθέντες περιήρασαν μὲν τὰ ἀρχαῖα ταῦτα λείψανα, ἀλλ' ἐκ τῆς καταστάσεως, ἐν ᾗ ταῦτα διασώθησαν ἀδύνατον εἶναι νὰ σχηματισθῇ τις ἀκριβὴ εἰκόνα τῶν ἀρχαίων Δελφῶν καὶ τῆς ἀρχαίας αὐτῶν τοπογραφίας. Μεγάλοι εἶναι οἱ σφοδρὸ τοῦ χόματος, οὓς αἱ χειμαρῶνι βροχαὶ παρέσυραν ἐκ τοῦ Παρνασσῷ, καὶ οἵτινες κατακάλυψαν τὸν χώρον τοῦτον. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν ἀναγέννησιν τῶν σπουδῶν τῆς ἀρχαιοτήτος οἱ Δελφοὶ καὶ ἡ πεδιάς αὐτῶν ἐπερίευσαν, ὡς εἶκόσ, τὴν προσοχὴν

των λογίων, και πολλοὶ τῶν νεωτέρων ἀρχαιο-
λόγων διενεργήσαν ἐπιτοπίως τὰ σωζόμενα λεί-
ψανα ἐπιμερήσαντες και ἀνασκαφάς τινας και
ἀντιγράψαντες ἐπιμελῶς τὰς ἀνευρεθείσας ἐπι-
γραφάς. Ἐν τοῖς λογίοις τούτοις τὴν πρώτην θέ-
σιν κατέχει ἀναμφισβήτητος ὁ διάσημος φιλέλλη
καθηγητῆς Ὁτπρείδος Μύλλερσ, ὅστις τῆ 1840
ἐπὶ πολλὰς ἐβδομάδας ἐν Δελφοῖς διαμείνας
και πολλὰς ἀντιγράφας ἐπιγραφάς, ὑπὸ τῶν πε-
πορακτομένων τῶ Ἀπόλλωνος θελῶν πληγῆς
ἀπέβηεν ἐπιμερῶς εἰς Ἀθήνας και ἐπὶ τοῦ
Κολωνοῦ παρὰ τὰς Ἀθήνας κείται θεθαμμένος.
Μετὰ τὸν Μύλλερσν και ἄλλοι πολλοὶ και κυ-
ρίως μαθηταὶ τῆς γαλλικῆς τῶν Ἀθηνῶν σχολῆς
ἐπαξεύρησαν ἀρχαιολογικὰς ἐκφρομάς και ἐρεῦνας
ἐν Δελφοῖς, και πλείστου λόγου ἄξια εἶναι αἱ
ἐπιγραφαί, ἅς κατὰ καιροὺς ἐξέδωκαν. Πλὴν
οὐδὲν γενναίον, οὐδὲν τέλειον κατορθώται πριν
ἢ ἀνασκαφῆ ὑλόκληρος τῶν Δελφῶν ὁ χώρος.
Μόνον γενική ἀνασκαφὴ δύναται ἀ παρᾶσχῃ
ἡμεῖν θέσιν κἄπως ἀσφαλὴ πρὸς ἀκριβῆ διαγρ-
φήν τῆς τοπογραφίας. Ἄλλὰ τὴν γενικὴν ἀνα-
σκαφήν παρακωλύουσι οὐσιώδως αἱ ἄνω μνη-
σθεῖσαι καλῶσαι τῶν Καστριωτῶν. Ἀρίστη ἐπο-
μένως εἶναι ἡ ἀπόφασις τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαι-
ολογικῆς Ἑταιρίας και γενναία ἡ ὑπόθεσις τῆς
νὰ διενεργῆσθ ἐν Δελφοῖς γενικὴ ἀνασκαφὴ,
ἀφ' οὗ προηγουμένης τῆ συμπίπτει τῆς Κυβερ-
νήσεως κατορθώσει νὰ μεταποτίσῃ τὰς πτωχὰς
καλύδας, τὰς κατεχοῦσας σήμερον τὸν ἱερὸν
χώρον. Εὐχόμεθα ἀπὸ καρδίας νὰ ἴδωμεν
πραγματοποιουμένην τὸ ταχύτερον τὴν ἀπόφασιν
ταύτην, και περὶ τούτου οὐδόλως ἀμεριδιόλομεν,
διότι και ἡ Ἑταιρία μέσα ἐπαρκῆ πρὸς τοῦτο
ἔχει και οἱ διευθύνοντες αὐτὴν ἄνδρες ἐμφο-
ρονταὶ ὑπὸ ἐνθέρμου ὑπὲρ τῶν ἀρχαίων μνη-
μείων ζήλου, και δὲν θέλουσι θραδύνει διὰ τῶν
ἐν Δελφοῖς ἀνασκαφῶν νὰ προσθέσωσι νέαν δά-
φνην εἰς τὸν στέφανον, οὗ διὰ τῶν προηγου-
μένων ἀρχαιολογικῶν ἀνασκαφῶν ἐν Ἀθήναις,
ἐν Μυκῆναις, ἐν Τανάγρα, δικαίως ἐκρίθησαν
ἄξιοι.

Ἐν Τεργεστῇ, μὴν Φεβρουαρίῳ 1883.

Π. Περθάνουλος.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΣΧΟΛΗ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ.

(Μετὰ εἰκόνας, ὄρα σελ. 313.)

Ἀπὸ τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 1882
τὴν ἀρχαιτάτην τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ Ἀκαδη-
μιῶν, τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλην τοῦ
Γένους Σχολῆν, ὑποδέχεται διὰ μεγαλοπρεπῆς
μέγαρον, ὅστινος σήμερον ἀπεικόνισμα δημοσιεύει
ὁ "Ἐσπερος". Αἰῶνας ὄλου τέσσαρας και ἔτη
τινὰ διήλθεν ἡ περιφανεστάτη αὕτη σχολὴ στε-
νωχωρουμένη ἐν οἰκῆμασιν ἀναξίσις τοῦ μεγάλου
δυνάματος, ὅπερ αἰῶνες τοσοῦτοι προσεκύρωσαν
αὐτῇ, τοῦ μεγάλου προορισμοῦ, ὃν αὐτῇ ἑαυτῇ
προσεκύρωσαν.

Εἶπον αἰῶνας τέσσαρας, και νοῦ τὸς ἀπὸ
ἀλώσεως, ὅπθεν ἐφύγη τῆς καθεστάται ἡ
ἱστορία αὐτῆς· ἀλλ' ἐν μὲ ἐλαύνῃ με τυφλῇ
στοργῇ πρὸς τὴν γαλουχῆσαν πάντας τοὺς
καθ' ἡμᾶς λογίους πνευματικὴν ταύτην τροφὴν
ἠδυνάμην νὰ εἶπω ὅτι αὕτη ἡ γεραρὰ Σχολὴ
προῦπήρχε και τῆς ἀλώσεως. Ἀπὸ τῶν πρώτων
χρόνων τῆς ἰδρύσεως τῆς Βυζαντινῆς Αυτοκρα-
τορίας σχολὴ μεγάλη ἴστυο παρὰ τῆ πατριαρ-
χείῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, μορφόσα στρα-
τιώτας θαρραλέους τοῦ δόγματος, κήρυκας και
διδασκάλους τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας και τοῦ
ἡμετέρου γένους, ἡ δὲ Σχολὴ αὕτη, μετ' ὄλας

τῶν κοσμητικῶν ἐπιχειρῶν τὰς ἀντιποιόσας, και περ
ὑποστάσα λαμπρὸν ναυάγιον ἐπὶ Λέοντος τοῦ
Ἰσαύρου, διετέλει ὑφισταμένη και κατόπι, ἡκούετο μετ' εὐφρομίας ἐπὶ τῶν χρόνων τῶν
Κομνηνῶν, συμβολῆν ἄξιαν λόγου και κοινωνο-
φρελεστέτην παρῆγεν ἕως τῆς ἀλώσεως λειτουρ-
γοῦσα. Ταύτην ἀναυστάσαν ὑπὸ τοῦ ἐπιφανοῦς
πατριάρχου Γενναδίου τοῦ Σχολαρίου ἡ Ἐκκλησία
παρ' ἑαυτὴν εἶχε περιβάλλουσα, συντηροῦσα και
προάγουσα, συμβούλῃ αὐτῇ χρομένη ἀρίστη και
δεξιᾷ χειρὶ εἰς διεξαγωγήν ζητημάτων μεγάλων,
εἰς λύσιν σπουδαίων ὑποθέσεων. Οὕτως οἱ δι-
δάσκαλοι αὐτῆς εἰργάζοντο ἀπὸ τῆς ἀλώσεως,
ὡς και πρότερον, ἐν τῆ πατριαρχείῳ, ἡ δὲ
Μ. Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως οὐδέποτε
διέλιπεν εἰς διδασκαλίαν ἐν αὐτῇ και διεύθυνσιν
καλοῦσα τοὺς ἀρίστους τῶν κατὰ καιροὺς ἡμε-
τέρων λογίων, ὡς ἡ ἱστορία τῆς Σχολῆς ταύτης
τεκμηριῶται. Γεννάδιος ὁ Σχολάριος ἐκλεγεῖς
πατριάρχης τῆ 1454 ἴσως ἐγκαθίσταται σχολάρχην
Ματθαίου τὸν Καμαριώτην, τούτων δὲ θανόντα
μετὰ διδασκαλίαν ἐρίκωνται και πλεόν ἔτων δια-
δέχεται Μανουὴλ ὁ Κορινθίος. Οἱ κατὰ τὰ
μέσα σχεδὸν τοῦ ΙΣΤ. αἰῶνος πατριαρχεῦσαντες
Διονύσιος ὁ Β'. ὁ ἀπὸ Νικομηδείας και Ἰωά-
σαφ Β'. ὁ Μεγαλοπρεπῆς καλοῦσιν εἰς σχολαρ-
χίαν ὁ μὲν τὸν Μιχαὴλ Ἐρμούδωρον Λήσταρχον,
ὁ δὲ τὸν Ἰωάννην Ζυγομαλᾶν ἀρχομένης δὲ
τῆς ΙΖ'. ἐκατοναετηριδὸς ὁ πατριάρχης Ἰα-
φαὴλ Β'. μεταπίμπεται σχολάρχην Φραγγίσκον
τὸν Κόκκων, ὁ δὲ πολὺτάς Κύριλλος Α'. ὁ
Λούκαρις τὸν φιλόσοφον Θεόφιλον Κοροδαλέα·
ὁ Ἰωάννης Καροφυλλῆς, ὁ Σεβαστὸς Κυμνήτης,
ἀλλ' ὑπὲρ πάντας τοὺς συγχρόνους και τοὺς
ἐπιγενόμενους ὁ πολὺς εἰς ἀπορρήτων Ἀλεξάνδρος
Μαυροκορδάτος διδάξαντες ἐπὶ μακρὸν ἡ θραχτὴν
χρόνον κλειζοῦσι τὴν Σχολῆν, κατὰ τὰ τελευ-
ταία ἔτη τοῦ ΙΖ'. αἰῶνος. Ἰνα μὴ παραλίπω
δὲ τοὺς ἐπιφανεῖς ἐν τῇ μετὰ ταῦτα ΙΗ'. αἰῶν
σχολάρχας και διδασκάλους, ἀναφέρω τὸν Ἰά-
κωβον Μάνον Ἀργεῖον, τὸν Ἀνατόλιον Βυζαντινὸν
και τὸν Καλλίνικον Νάξιον, ἐν ἀρχαῖς τοῦ αἰῶ-
νος τούτου, τὸν Δωρόθεον Λέσιον, τὸν Ἀνανίαν
Ἀντιπάριον και τὸν κλεινὸν Νικόλαον Κριτίαν
περὶ τὰ μέσα αὐτοῦ, οἷς προστεθεισὼν πρώτος
και ἔσχατος τῶν ἐνδόξων διδασκάλων τῶν κάτω
χρόνων ὁ περιελθὲς ἐκ Κερκυρας φωστῆρ Εὐ-
γένιος Βούλγαρις. Ἐν δὲ τοῖς τελευταίοις ἔτεσι
τοῦ αὐτοῦ αἰῶνος τὸν ἐκ Σηλυθρίας Ἀρσένιον
και τὸν Σέργιον Μακρᾶιον. Αἱ αὐτὰς τῆς ἡμε-
τέρας ΙΘ'. ἐκατοναετηριδὸς εἶδον λαμπρόντας
τὴν πρυτανικὴν ἔδραν τῆς μεγαλωνόμου ταύτης
Σχολῆς τὸν αἰοιδίμον Δωρόθεον Πρώτον, τὸν
Στέφανον Δούγκαν, τὸν Κωνσταντίνον Κοῦμαν,
τὸν Σέργιον Μουστάκην· οἱ χρόνοι ἡμῶν ἐγέ-
νοντο τέλος μάρτυρες τῶν μόχθων και τοῦ ζή-
λου, μετ' ὃν εἰργάζετο ὁ αἰοιδίμος ἡμῶν διδά-
σκαλος Εὐστάθιος Κλειθούλος, ὅπως ἀναγῆν
τὴν σχολὴν εἰς τὴν ἀρχαίαν εὐκλειαν, ἦν ἐπα-
δίωξαν και ἀπὸ τοῦ 1820, ἐπὶ εἰκουσπενναετίαν
σχολαρχήσαντες ἐναλλὰξ, Σαμουὴλ ὁ Κύπριος
και Νικόλαος ὁ Λογᾶδης.

Πάντες ὁ οὔτοι και οἱ τούτους διαδεξάμενοι
και ἀπαξιαπῶς πάντες οἱ διδάσκαλοι τῆς πα-
τριαρχικῆς ταύτης ἀκαδημίας, τετρακάσια τριτά-
κοντα ἔτη ἀπὸ τῆς ἀλώσεως ἄχρι τοῦδε πατριαρ-
ρχίας και ἀρχιερεῖς, κήρυκας τοῦ εὐαγγελίου
και διδασκάλους, ἀρχοντας λαῶν και πολιτικούς
ἄνδρας μορφόντες, ἐθωροφόρου εἰς τε τὸ γένος
και τὴν Ἐκκλησίαν. Βεβαίως ἡ τότε παιδεία
και ἡ νῦν διαφέρουσι κατὰ τὰς μεθόδους και
τὰ συστήματα τῆς διδασκαλίας· ἀλλὰ πολλὰ ἔτη
κατεβάλλοντο ὅπως κατανοήσωσιν οἱ μαθηταὶ
τῆς σχολῆς τὴν πατρῶαν σοφίαν, ἥς ἡ ἐρμη-
νευσις, ἡ διδασκαλία και ἡ ἀνάπτυξις ἦν ὁ σκο-

πὸς τῆς Σχολῆς· ἡ διδασκαλία τῶν περὶγράφων
και τῶν ποιητῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ἦν ὁ
πρῶτος και κύριος σκοπὸς τῆς Σχολῆς, ἐκ παρ-
αλλήλου δ' ἔβανεν ἡ ἐρμηνευσις τῶν θεολογικῶν
συγγραμμάτων τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, ἴδιᾳ
τοῦ Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ, ἡ ἐρμηνευσις τῶν συγ-
γραμμάτων τοῦ Ἀριστοτέλους, ἔφ' ὃν μάλιστα
ὀγκώδη και ἐπάλληλα ὑπομνήματα ἐγγραψεν ὁ
Κοροδαλεὺς, χρησιμεύσαντα και τοῖς ἐπιγενο-
μένοις ἐπὶ ἕνα και πλεόν αἰῶνα· τὰ στοιχεῖα
τοῦ Ἐδελειδοῦ και αἱ κωνικά τομαί, ἡ ἠρτο-
ρικὴ τοῦ Ἐρμούδωνος και τοῦ Ἀφρονίου τὰ
προημινασμάτα ἦσαν ἀπαραίτητα· ἀλλὰ παλαιὰ
ἰδέαι ἐπιστημονικαὶ ὄθην και εὐρωτιώσαι δι-
δασκαλία ἠκούοντο ἐν τῇ Σχολῇ ταύτῃ μέρι
τοῦ ΙΘ'. αἰῶνος· κατὰ τὰ τέλη τῆς παρελθούσης
ἐκατοναετηριδὸς, ὅτε ὁ Παναγιωτάτης Κωδικῆς
ματέφρασις τὸ περὶ πληθῆος κώσμων τοῦ Φου-
τενέλλου, ὁ Σέργιος Μακρᾶιος ὑπερακρίζων τὴν
ἀκινήσιαν τῆς γῆς και τὴν περὶ αὐτὴν κινήσιν
τοῦ ἡλίου ἐγγραψεν ἐπὶ τούτῳ σύγγραμμα, ὅπερ
ἐπιγράφεται "Τρόπιον εἰς τῆς Ἑλλαδικῆς πα-
νοπίας κατὰ τῶν ὁρατῶν τοῦ Κοπερνικεῖου
συστήματος".

Οὐδὲ πόσα ἔτη διήρκει ἡ διδασκαλία γι-
νώσκωμεν· ἀρεστὶ δὲ τῷ φιλόστον νὰ γινώσκῃ
ὅτι ὁ χαρακτήρ τῆς Σχολῆς ἦν κυρίως φιλο-
σοφικός και θεολογικός, δυστυχῶς δὲ σήμερον
ὁ μὲν πρῶτος ἐξέλιπε, ὁ δὲ δευτέρος ὑπάρχει
περιττῆ και ματαία χρονοῦ ἀπόλεια μετὰ τὴν
ἴδρσιν τῆς ἐν Χάλκῃ θεολογικῆς Σχολῆς· ἀναμ-
φιλεκτον ὅμως ἔστιν ὅτι ἀρχιερεῖς σπουδαῖος
και διδασκάλους ἀπειραρίθμους ἐμύρρωσαν ἐν
τοῖς μετὰ τὴν ἄλωσιν χρόνοις ἡ Σχολῆς, ἐφ' ὃ
δικαίως εἶδον τέσσαρας αἰῶνας εὐμενῶς αὐτῇ
διακειμένην τὴν κραταίαν τῶν ὀργανιῶν αυτο-
κρατορίας, ὁ δ' ἡμέτερος αἰὼν ἀνέγραψε προστά-
την τῆς ἀκαδημίας ταύτης τὸν μεγαλοπρόγραμμα
σοφιστῶν Σελιμ Γ'.

Ἄλλ' ἄξια σημειώσεως ἔστιν ἡ εὐνοία και
ἡ μέριμα ἦν ἐπεδείκνυτο ἡ Μ. Ἐκκλησία Κων-
σταντινουπόλεως· ὁ πατριάρχης Διονύσιος Β'.
καλῶν εἰς σχολαρχίαν τὸν Μιχαὴλ Ἐρμούδωρον
Λήσταρχον ἐγγραψεν ὅτι δικαιοτέρα ἔσται ἡ
δόξα, ἥς ἀπήλασε διδάσκων ἐν Φερράρᾳ, εἶπερ
εἰς τοὺς ἄγνωστους ὁμογενεῖς αὐτοῦ μετεδίδου
τὰς θεθαισῆς γνώσεις, ὃν κοινωνοὺς καθίστα τοὺς
ἐν Ἐσπερίᾳ, ἔνθα σοφοὶ ὑπῆρχον ἔτεροι πολλοὶ.
Ὁ δὲ Ἰαφαὴλ Β'. καλέσας ἄπαξ και δις διδά-
σκαλον τὸν Φραγγίσκον Κόκκων ἠπειλήσε τέλος
ὅτι φρικωδεστάτας ἔμελλε κατ' αὐτοῦ νὰ ἐκ-
σφενδονίσῃ ἄραξ, "αἱ τοῖς ἀπειθεῖσιν ἀπέκτειναι",
ἐν περιπτώσει παρακοῆς. Γρηγόριος ὁ Ε'. ἐν
τῇ τρίτῃ πατριαρχείᾳ, ἐκάλεσε τὸν σοφὸν και
ἐπ' ἀρετῇ μέγα κλέος ἀράμενον Γρηγόριον τὸν
Σαράφην εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς Σχολῆς, ἐν
τέτῃ ἐπίσης μεγάλῃ σχολῇ διδάσκοντα, τῇ ἐν
Κωδωνίαις. Γρηγόριος ὁ ΣΤ', ἐν τῇ πρώτῃ πα-
τριαρχείᾳ, προσέστηεν αὐτῆς τὸν Σαμουὴλ Κύ-
πριον τὸ δευτέρον, και Σωφρόνιος ὁ Γ'. ὁ νῦν
πατριάρχης Ἀλεξανδρείας τὸν Εὐστάθιον Κλειθ-
θούλον.

Και τῇ μετὰ ζήλου ἐκπληρώσει τοῦ καθή-
κοντος σχολαρχῶν και διδασκάλων ἡ Μ. Ἐκ-
κλησία λαμπρότητα προὔτειται τὰ γέρα και τὰς
ἀμοιβάς· ὁ Μανουὴλ Κορινθίος, οἱ Ζυγομαλάδες,
ὁ εἰς ἀπορρήτων, ὁ Ἰωάννης Καροφυλλῆς, ὁ
Ἰάκωβος Μάνος Ἀργεῖος, ὁ Νικόλαος Κριτίας,
ὁ Εὐγένιος Βούλγαρις, ὁ Νικόλαος Λογᾶδης
ἦσαν τετιμημένοι ἄνωτερος τισὶν ὀφεικίους τῆς
πατριαρχικῆς αὐλῆς, ἴνα παραλίπω πολλοὺς
ἄλλους· ὁ Θεόφιλος Κοροδαλεὺς ἐχειροτονεῖτο
μητροπολίτης Ἀρτης, τὸν δὲ Καλλίνικον Νάξιον
μητροπολίτην ἦδη Ἰρακλίας ἀναδεικνύμενον
οἱ προῦχοντες τοῦ γένους και οἱ ἀρχιερεῖς ἀνα-

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ.

Τὸ κτίριον φηκοδομήθη ἐπὶ γηπέδῳ ἔχοντος
ἐμβαδὸν 2000 πῆγ. τετραγ. τὸ ὅλον δὲ τοῦ γη-
πέδου μετὰ τὸν περιβόλον και τῆς ἀνάδοι ἔχει
ἐμβαδὸν 5500 πῆγσων. Ὁ ῥυθμὸς τῆς οἰκοδο-
μῆς εἶναι καθαρῶς βυζαντινός. Μέχρι τοῦδε
ἐδαπανήθησαν κατὰ τὴν ἐκδοσὴν τῆς ἐπὶ τῆς
οἰκοδομῆς ἐπιτροπῆς ληρ. Τουρκ. 16 χιλιάδες,
ἀπαυτοῦται δ' εἰς πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν προ-
πολαιῶν, τῶν κλιμακῶν, τῆς ἀνάδοι, τὸν ἰσο-
γείου και τοῦ περιβόλου ληρ. Τουρκ. δύο και
ἐπέκεινα χιλιάδες.

Θεμελιώθησα τῆ 30 Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους
1880 ἡ νέα οἰκοδομὴ τῆς Μεγάλῆς τοῦ Γένους
Σχολῆς ἐνεκαίνισθη τῆ 12 Σεπτεμβρίου 1882,
κατὰ τὸ αὐτὸ δ' ἔτος ἐγένετο και ἡ τῶν μαθη-
μάτων ἐν αὐτῇ ἐναρξίς. Ἡ σχολὴ ἐκτίθη ἐπὶ
ὄψηλοτέρᾳ τοῦ Φαναρίου θέσεως, ἐπὶ δικροφου
λόφου, κατὰ τὴν συνοικίαν τοῦ Μουγλιῶ (Μογ-
γολίω) παρὰ τὸν ὀμώνυμον ναῦν (ἐκκλησίαν
τῶν Μογγολίων), ὅς ἐκτίθη περὶ τὸν 17. αἰῶνα
ὑπὸ Μαρίας, τῆς νύθου θυγατρὸς Μιχαὴλ τοῦ
Παλαιολόγου. Ἐκ ταύτης ἔλασε και ἡ συνοικία
τὴν προσωνομίαν τῶν Μογγολίων, διότι, νομφου-
θεῖσα ἡ Μαρία χάνην τινὰ τῆς Ταταρίας (Μογ-
γολίας) ἐπανήλθε μετὰ θάνατον αὐτοῦ παρὰ τοῖς
οἰκείους και διεβίωσεν ἐν Κωνσταντινουπόλει,
ὅπου ἐκαλεῖτο ἐκτοτε Δέσποινα τῶν Μογγολίων.

Ἐπὶ τῆς θέσεως ἐφ' ἣς φηκοδομήθη ἡ Σχολὴ
ἔκειτο τὸ ἀρχαῖον νεκροταφεῖον τῆς ἱστορικῆς
ταύτης Ἐκκλησίας (ἦν οἱ Τούρκοι ἀποκαλοῦσι
Καυλικλίσις, ἥτοι ἐκκλησία αἰμοβαφῆς, ἐνεκα τῆς
ἐν αὐτῇ γενομένης μεγάλῆς σφαγῆς χριστιανῶν
κατὰ τὴν ἄλωσιν). Ἡ ταυτότης δὲ τοῦ νεκρο-
ταφεῖου ἐξηκριθῆθη, δὲ, ἀνασκαπομένου τοῦ
μέρους, εὐρέθησαν πλείστοι τάφοι, ὁστά, ἐπι-
τάφιοι πλάκες, λυχνία, ὀρειχάλκινα σκεύη, και
ἐνεκαὶ γυναικεία κοσμημᾶτα.

Τὸ γῆπεδον, ἐφ' οὗ προῦκειτο νὰ οἰκοδομηθῇ
ἡ Σχολὴ ἐσχημάτις πολυγώνων ἀκανόνιστον,
τοῦθ' ὅπερ εἰς οὐ μικρὰς δυσχεραίας ἐνέβαλε
κατ' ἀρχὰς τοὺς ἀρχιτέκτοντας. Διαφόρων σχε-
δίων ὑποβληθέντων ἐνεκρίθη τὸ ὑπὸ τοῦ ἀρχι-
τέκτοντος κ. Κωνσταντίνου Δραμάου χαραχθῆν,
ὅπερ ἔδωκεν εἰς τὴν οἰκοδομὴν σχῆμα τοσοῦτὸς
ἐπίμηνες, συνάμα δὲ ἱκανοποιεῖ πάσας τὰς ἀπαι-
τήσεις τοῦ κτιρίου ὑπὸ τὴν ἐποψιν τοῦ φωτισμοῦ,
τοῦ ἀερισμοῦ, τῆς χωρητικότητος, τῆς στερεό-
τητος και τῆς ὄλης οἰκονομίας. Τὸ σῆδιον
τοῦτο συμπεριέλασε πάσας τὰς πέντες και εἰκόσιν
τὸν ἀριθμὸν αἰθούσας ἀπλούστατα κατὰ μήκος
τῆς βορειοανατολικῆς πλευρᾶς και ἐπὶ πασῶν
τῶν ὄρωφῶν, ἴνα διὰ τοῦ πρωῖνῶ ἡλίου πάσαι
φωτίζωνται, και ὑπὸ τοῦ βορειοανατολικοῦ ἀνε-
μου, τοῦ ὑμειστέρου διὰ τὴν Κωνσταντινουπόλιν,
πάσαι ἀερίζωνται· εἰς δὲ τὴν ὄπισθεν νοτιοδυ-
τικὴν πλευρὰν κατέταξε τοὺς τοσοῦτὸς διαδρό-
μους, τὰς κλιμακὰς, τὸ ἐφορεῖον και τὰ λοιπὰ
τῆς ὑπερρείας δωμάτια.

Ἐκ τῶν 25 εὐρυχώρων αἰθουσῶν τοῦ κτιρίου
δέκα μὲν εἰσὶν ὀρισμένοι διὰ τὰς παραδόσεις
τῶν τάξεων, αἱ δὲ λοιπαὶ διὰ λοιπὰς τῆς Σχο-
λῆς ἀνάγκας, ἐξ ὃν ἀναφέρονται τὴν ἐκ 500 πῆ-
γσων τετραγ. εὐρυτάτην αἰθουσαν τῶν τελετῶν,
τὴν ὀργανοθήκην, τὸ μουσεῖον, τὴν βιβλιοθήκην
μετὰ τοῦ ἀναγνωστηρίου, τὸ διὰ τὴν διδασκαλίαν
τῆς ἱχνογραφίας ὑπερῶον, τὴν αἰθουσαν τῆς παι-
ραματικῆς φυσικῆς, τὸ Διευθυντήριον, τὸ συνεν-
τευκτήριον, τὴν μεγάλην πρὸς διόχουσιν κατὰ τὰς
χειμερινὰς ὄρας ἰσόγειον αὐλήν, τὸ ἐστιατήριον,
τὰ δύο θερμαντήρια και τὰς κρήνας· τὴν ὄλην
δὲ οἰκοδομὴν περιεπέφει, ὡς διὰ λαμπροῦ στέμ-
ματος, ἡ περικαλλήης κορωνὸς τοῦ Ἀστροσκοπεῖου
περιζωνομένου ὑπὸ ἐξωστῶν.

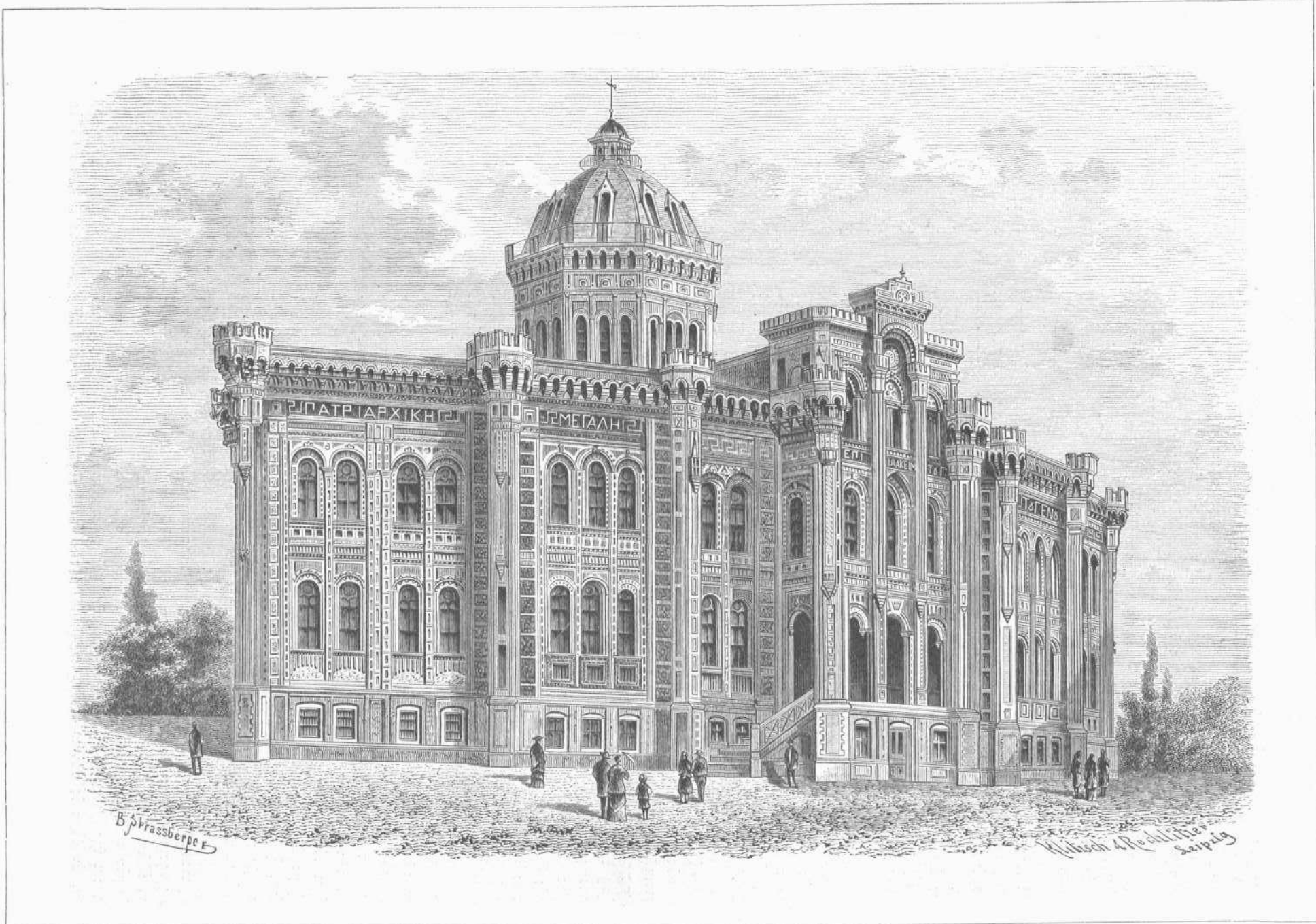
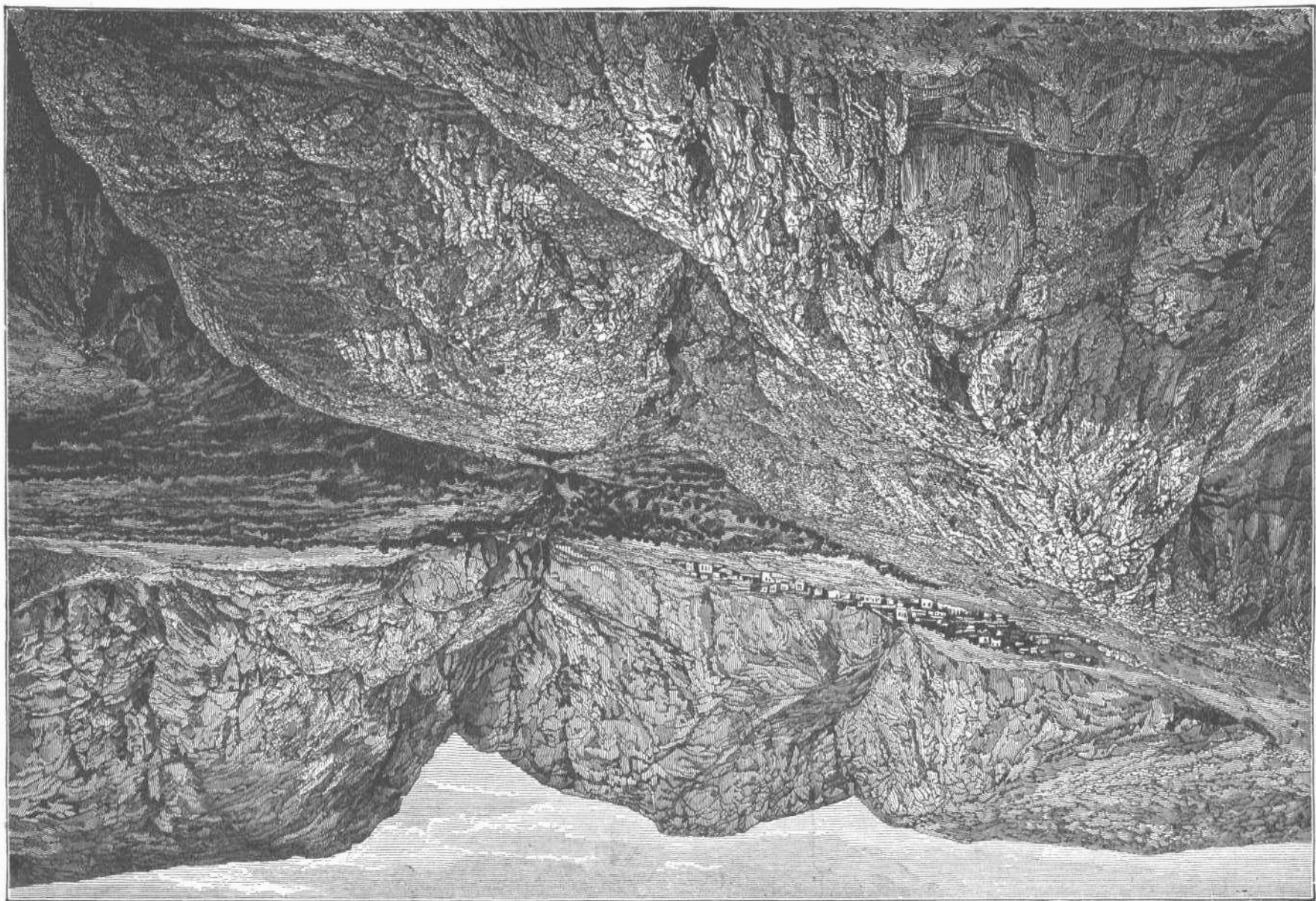
Μανουὴλ Ἰ. Γεδεῶν.

Καίπερ φρονόντες ὄρει κτίρια δημοσίων σχολ-
λείων δέον νὰ οἰκοδομῶνται μετ' ὅσον ἐνεστο
σοβαρὰς ἀπλότητος και ἀστυρᾶς οἰκονομίας, δὲν
δυνάμει νὰ μὴ ὀμολογῶμεθα ὅτι τὸ κτίριον
τῆς Μεγάλῆς τοῦ Γένους Σχολῆς, οἰκοδομημα
περικαλλέστατον και μεγαλοπρεπές, ὡς ὀηλοῦται
ἐκ τῆς παρατιθεμένης εἰκόνας, τιμᾷ ἐξῆχως τὴν
Μεγάλῃ Ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως, τὴν
ἐφορευούσαν ἐπὶ τῆς οἰκοδομῆς ἐπιτροπήν, τὸν
ἀρχιτέκτονα, και ἐπὶ πᾶσι τὸν μεγάλτιμον ἄνδρα
Γεώργιον Ζαρίφην, τὸν ἀειμνήστον Ἀνανίαν τὸν ἰσο-
γείου και τοῦ περιβόλου ληρ. Τουρκ. δύο και
ἐπέκεινα χιλιάδες.

ΟΔΗΓΟΣ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ.

Ἐπὶ Ἰ. Γ. Δ. Φωκυλίδου.
(Μετὰ εἰκόνας)
(Συνέχεια.)

Ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἱερουσαλήμ συμποσοῦται
εἰς 28,000 ψυχῶν, ἐξ ὃν 13,000 Ἑβραῖοι, 8000
Μωαμεθανοὶ και 7000 Χριστιανοί. Τούτοις
προσθετοὶ ἐν καιρῷ τοῦ Πάσχα περὶ τὰς 6000
προσκυνητῶν τε και περιηγητῶν. Οἱ Ἑβραῖοι
ζῶσιν ἐν γένει ἐκ τῶν προσεφορῶν τῶν ἐν Εὐ-
ρώπῃ ὀμοθησάντων των. Πολλοὶ Ἑβραῖοι εἰς
Εὐρώπῃ ἔρχονται ἐνταῦθα, ἵν' ἀποθάνωσι και
ταφῶσιν ἐν τῇ περικλιμένη αὐτοῖς κοιλάδι Ἰου-
σαφά. Ἀπὸ τινων ἐτῶν πλούσιοι τραπεζῖται
ὀμοσθεῖσι τὸν ἐν Λονδίνω, Παρισίαις και Βιέννῃ
ἴδρσαν ὑπὲρ αὐτῶν διάφορα φιλανθρωπικὰ κα-
θεδρόματα. Τὸ νοσοκομεῖον ROTHSCHILD ἀνε-
κρῆθεν τῆ 1855 εἰς ἀλλήλης εὐεργεσία πρὸς
τοὺς Ἑβραίους. Ἡ δὲ Ἑταιρία τοῦ Λονδίνου
ὕπερ τῆς προόδου τοῦ Εὐαγγελίου παρὰ τοῖς
Ἰουδαίοις διατηρεῖ ἐν νοσοκομεῖον, σχολὴν τινα
ἐργατικὴν (House of industry) ὑπὲρ τῶν νέων,
ἰδρθεῖσαν τῆ 1848, και ἔτεραν ὑπὲρ τῶν κορα-
σιῶν. Οἱ Ἑβραῖοι τῆς Ἱερουσαλήμ καλοῦνται
Ἑσκιναζοί, Σαφαροὶ και Καραῖται. Οἱ Ἑσκιναζοὶ
προέρχονται ἐν Πολωνίας, Γερμανίας, Ρωσίας
και Ἀγγλίας και ἔχουσι δύο συναγωγὰς ἐν Ἱε-
ρουσαλήμ. Οἱ Σαφαροὶ προέρχονται ἐκ διαφόρων
ἐπαρχιῶν τοῦ Ὁθωμανικοῦ κράτους· πολλοὶ
δ' αὐτῶν οἰκοῦν ἐνταῦθα ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν.
Ἐτεροι ἦλλον ἐξ Ἰσπανίας, ἐνεκα τοῦ κατα-
διωγμοῦ τοῦ Φερδινάνδου και τῆς Ἰσabellaῖς
περὶ τὰ τέλη τοῦ 16. αἰῶνος. Διοικουνται δὲ
θρησκευτικῶς και πολιτικῶς ὑπὸ ἐνὸς μεγάλου
ραββίνου, ὃν ἀναγνωρίζει ἡ ὀθωμανικὴ Κυβερ-
νήσις. Οἱ Καραῖται εἰσὶν ὀλίγοι. Σημειώτιον
ἐνταῦθα ὅτι μετὰ τῶν σχεδίων, ἄπερ ὑπέβαλε
τῇ ὀθωμανικῇ Κυβερνήσει ὁ Ἀγγλος GOSCHEN,
ὅτε ἦτο πρέσβος ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἦν και
ἡ σύστασις ἀποικίας τινὸς Ἑβραίων ἐν Γαλαδὸ
και Μωαβίτιαι, αἷτινες ἔχουσι 600,000 ἔκταρ.
ἔκτασιν και οἰκοῦνται τὰ νῦν ὑπὸ τινων φολῶν
Βεδουίνων. Διοικητῆς τῆς ἀποικίας ταύτης
ἔμελλε νὰ ᾖ Ἑβραῖός τις φοροῦ ὑποταλῆς τῇ
Τουρκίᾳ. Ἐάν δὲ τὸ σῆδιον τοῦτο ἐγένετο
παράδεκτον ὑπὸ τῆς Τουρκίας θὰ κατεσκευάζοντο

Η ΕΝ ΦΑΝΑΡΙΩ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ
ΜΕΓΑΛΗ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΣΧΟΛΗ.

δύο αιδηρόδρομοι, ὧν ὁ μὲν εἰς ἀπὸ Ἰόπης εἰς Ἱερουσαλὴμ, ὁ δ' ἕτερος ἐκ Κάρφας ἕως πέραν τοῦ Ἰορδάνου, διώρυξ δὲ τις θά συνῆεν τὴν Μεσόγειον μετὰ τοῦ κόλπου Ἀκαπας (τοῦ Ἐλαίνιτου κόλπου).

Ἐκ τῶν χριστιανικῶν κοινοτήτων ἡ σημαντικωτέρα εἶνε ἡ Ὁρθόδοξος, ἀριθμοῦσα περὶ τὰς 4000 ψυχῶν, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ξένων. Εἰσὶ δὲ πτωχότατοι καὶ συντηροῦνται ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου μοναστηρίου, ὅπου διανέμει αὐτοῖς ὡς τῆς ἑβδομάδος ἄρτον, παρέχει δωρεὰν κατοικίαν, ἀποτίει τοὺς φόρους αὐτῶν τῇ κυβερνήσει κτλ. Μὴ νομίσῃ δὲ τις ὅτι τὸ ἡμέτερον μοναστήριον αὐθόρμητον παρέχει πάντα ταῦτα, ὑποβάλλων οὕτω τὴν ὀκνηρίαν αὐτῶν· ἀλλ' ἡδύνατο νὰ πράξῃ ἄλλως, ἀφ' οὗ ὁ προσηλυτισμὸς τῶν ξένων ἐνταῦθα ἐκτελεῖται διὰ παροχής πλείονος ἄρτου, πλείονος χρημάτων, ἀνεωτέρως κατοικίας κτλ. ἐν γένει δὲ δι' ὅλους ἀνοικίαν μέσον· Σμυρναῖοι θὰ ἐν Ἱερουσαλὴμ πρὸ πάντων, ἕνεκα τοῦ φαύλου καὶ ἀνοικίτου τούτου προσηλυτισμοῦ οἱ Χριστιανοὶ ἀπέλασαν ὅλους τὸ αἰσθημα τῆς θρησκείας· ἐνταῦθεν δὲ θέλει μὲν αὐτοὺς ἀπαγορεύειν τὸ δόγμα τῆς πλειοψηφίας κοινότητος.

Ἡ ὀρθόδοξος κοινότης ἀριθμεῖ πολλὰ μοναστήρια ἐν Ἱερουσαλὴμ. Πρὸς δυμὰς τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως κεῖται τὸ κεντρικὸν Ἑλληνικὸν μοναστήριον, τὸ ὑπὸ τῶν ἐνοπιῶν Ντέρ-μ-Ρούμι (μοναστήριον τῶν Ῥωμαίων) ἢ Ντέρ Ἰκπίρ (μοναστήριον μέγα) καλούμενον. Ἐν αὐτῷ διαμένει ἡ Ἀγιοταριτικὴ Ἀδελφότης, ἡ καὶ Κοινὸν τοῦ Παναγίου Τάφου καλούμενη καὶ ἀποτελουμένη ἐξ ἄρχιερέων, ὧν οἱ μὲν ἔχουσι ἐπαρχίας, οἱ δὲ εἰσὶν ἀπλῶς τιτλοῦχοι, ἀρχιμανδριῶν, ἡγουμένων, πρωτοσυγκέλλων, ἱεροδιακόνων καὶ πολλῶν ἄλλων ὑποδεστέρων ὑπαλλήλων. Ὁ ἀριθμὸς δ' αὐτῆς ἀνέρχεται μέγιστος 190. Τῇ Ἀγιοταριτικῇ Ἀδελφότητι εἶνε ἐμπιστευμένη ἡ φύλαξις τῶν Ἁγίων Τόπων, ἧς κατ' ὄρωσον νὰ τηρήσῃ τὴν παρακαταθήκην ταύτην ὡσάν καὶ ἀλύμαντον μέχρι σήμερον, παλαίσασα κατὰ μυσίον προσκομιζομένων αἰσῶς ἐν καιροῖς μάλιστα χαλεποῦς θλῶος καὶ ἀντιθέοις· ἐν ταῖς πάλαις δὲ ταῦταις ἐδέησε νὰ θυσίῃσιν πολλὰκις καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν. Ἐν τῷ μοναστηρίῳ τούτῳ διέμενον καὶ οἱ κατὰ καιροὺς Πατριάρχαι τῆς Ἱερουσαλὴμ· ἀλλὰ τῷ 1845 ἀπέθανον τούτου ἀνεγγέρθη οἰκοδόμημα τι πρὸς κατοικίαν τοῦ Πατριάρχου κληθὲν Πατριαρχεῖον καὶ συγκοινωνῶν μετὰ τοῦ μοναστηρίου δι' ἀψίδος. Ἐν αὐτῷ δὲ ἐξίνονται παρὰ τοῦ Πατριάρχου οἱ ἐπίσκοποι ἐκ τῶν ἡμετέρων ξένων. Τὸ μοναστήριον τοῦτο ἔχει δύο ἐκκλησίας, ὧν ἡ μὲν μία καθιέρωται τῷ μεγάλῳ Κωνσταντίνῳ καὶ τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἐλένῃ, ἡ δ' ἕτέρα τῇ ἁγίᾳ Θεοκλή, ἐν ᾗ τελοῦνται συνήθως αἱ κηδεῖαι τῶν ἀποθηροκόντων μελῶν τῆς Ἀγιοταριτικῆς Ἀδελφότητος.

Ἐκτὸς τοῦ ἀνωτέρου μοναστηρίου ὑπάρχουσι καὶ ἕτερα, ὧν ἅλλα μὲν χρησιμεύουσι πρὸς κατοικίαν τῶν προσκυνητῶν, ἄλλα δὲ πρὸς κατοικίαν καλογραφῶν. Καὶ ἐν μὲν τοῖς μοναστηρίοις τῶν προσκυνητῶν διορίζονται ἡγούμενοι, ὅτινας ἀλλάσσοσι κατὰ τριετίαν, ἐν δὲ τοῖς τῶν καλογραφῶν ἡγούμενοι εἰσὶν ἰσθιοὶ. Ἐκ τῶν πρὸς κατοικίαν τῶν προσκυνητῶν εἶνε 1) τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Νικολάου, ἐνθα ὑπάρχει τὸ τυπογραφεῖον τῆς Ἀδελφότητος, ἐκ τῶν πιστηρίων τοῦ ὁποίου ἐξήχθησαν κατὰ διαφόρους καιροὺς διάφορα συγγράμματα ἑλληνιστί τε καὶ ἀραβιστί. Ἐν αὐτῷ δὲ εἶνε καὶ τὸ προξενεῖον τῆς Ἑλλάδος, οὗ τινος διευθυντὴς εἶνε τὰ νῦν ὁ ἀξιότιμος κ. Ν. Βρόσκις· 2) τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Δημητρίου· 3) τὸ μοναστήριον τῶν

Ἁγίων Θεοδώρων, ἐν ᾗ καταλόουσι δυοὶ ἐκ τῶν Ῥωσίδων ἐπιθυμοῦσι νὰ διαμείνωσιν ἐντός τῆς Ἱερουσαλὴμ· 4) τὸ τοῦ ἁγίου Γεωργίου, τὸ καὶ Νοσοκομεῖον καλούμενον, διότι ἄλλοτε ἐχρησίμευεν εἰς νοσοκομεῖον καὶ γυροκομεῖον· 5) τὸ μοναστήριον τοῦ Ἀρχαγγέλου· 6) τὸ μοναστήριον τοῦ Τιμίου Προδρόμου, ἐν τῷ ναῷ τοῦ ὁποίου σῴζεται μέρος τῆς κάρας τοῦ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου·*) Τὸ εἰκονοστάσιον τοῦ ναοῦ τούτου ἐχρυσώθη φιλοτίμῳ ἐπιμελεῖσθαι καὶ διαπύην τὸν ἐν τῇ Ἀρχιμανδριτῷ Σωφρονίου. Ὑπὸ τῶν ναῶν ὑπάρχει ἐκκλησίαι ἀρχαιοτάτη, ἐν ᾗ ὁρᾶται ὑπόγειός τις στήραξ πεφραγμένη καὶ ἄγνωστον ποῦ ἄρουσα· 7) τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους· 8) τὸ τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος· 9) τὸ τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης. Τὰ μοναστήρια ταῦτα δύνανται νὰ παραλάβωσιν ὑπὲρ τὰς 3000 ψυχῶν.

Τούτοις προσθετοὶ τὰ ἐξῆς μοναστήρια, ἐν οἷς δὲν καταλόουσι προσκυνηταί· 10) τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Γεωργίου τῆς Ἑβραϊκῆς καλούμενον ὡς κείμενον ἐν τῇ ἑβραϊκῇ συνοικίᾳ καὶ ἐν ᾗ, κατὰ ἀρχαῖον ἔθος, οἱ προσκυνηταὶ ἐπιστρέφοντες ἀπὸ τῆς Γεθσημανῆ καὶ τῆς πηγῆς τοῦ Σιλωὰμ ποιοῦνται ἀναπαύσαν τινα, τυγχάνοντες περιττώσεων παρὰ τοῦ κατὰ καιρὸν ἡγούμενου· 11) τὸ μοναστήριον τοῦ Ἀβραάμ κείμενον ἐν τῇ ἀλλῇ τῷ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως καὶ ἐν ᾗ προπαρσκευάζεται ἡ τροφή τῶν ἐν τῷ ναῷ ἐρχομένων μοναχῶν. Ἡ ἐν αὐτῷ ἐκκλησία καθιέρωται τοῖς δώδεκα Ἀποστόλοις. Ἐγγύστατα αὐτῆς ὁρᾶται παρεκκλήσιον μικρὸν εἰς ἀνάμνησιν τῆς θυσίας τοῦ Ἀβραάμ, ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ ὁποίου δεῖκνυται καὶ ὁ τόπος αὐτῆς.

Ἐκ τῶν μοναστηρίων, ἐν οἷς οἰκοῦσι καλογραφαί εἶνε· 1) τὸ μοναστήριον τῆς μεγάλης Παναγίας, ἐν ᾗ μονάζουσι περὶ τὰς 30 καλογραφαί καὶ ἐν ᾗ ὁ τάφος τῆς ὁσίας Μελάνης τῆς Ῥωμαίας· 2) τὸ τῆς Σεϊθανάγιας, ἐνθα μονάζουσι περὶ τὰς 28 καλογραφαί· 3) τὸ τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου, ἐν ᾗ μονάζουσι περὶ τὰς 8 καλογραφαί, καὶ 4) τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Βασιλείου, ἐνθα μονάζουσι περὶ τὰς 6 καλογραφαί. Ἐν τοῖς μοναστηρίοις τῆς Σεϊθανάγιας καὶ τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου ἐκκλησιάζονται οἱ Ἀραβες ψάλλοντες τὰς ἀκολουθίας ἑλληνιστί καὶ ἀραβιστί.

Εἰς τῶν διακεστέρων πόθων τῆς Ἀγιοταριτικῆς Ἀδελφότητος ἦν ἡ ἀνίρρασις νοσοκομείου. Ἡ ἀνάγκη δ' αὐτοῦ καθίσταται τοσοῦτον μᾶλλον ἐπασιθεῖ, ὅσοι ἐπ' ἐξαχθῶν ἕκατον τῶν ἐνταῦθα ἐθνῶν ἤγειραν ἴδιον νοσοκομεῖον. Ἡ Ἀγιοταριτικὴ Ἀδελφότης θέλουσα νὰ πληρώσῃ τὸ σπουδαῖον τοῦτο κενὸν καὶ μὴ φανῇ ὑπολειπομένη τῶν ἄλλων ἐθνῶν, ἔγνων νὰ ἀνεγείρῃ ἐπὶ μιᾶς τῶν εὐκραστέρων τοποθεσιῶν τῆς Ἱερουσαλὴμ νοσοκομεῖον πρὸς νοσηλείαν οὐ μόνον τῶν μελῶν αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐνθαπιῶν Ὁρθόδοξων καὶ τῶν πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς ἁγίας Γῆς ἐρχομένων προσκυνητῶν. Ἡ οἰκοδομὴ αὐτοῦ ἀρξάμενη τῷ 1870 ἐπεραιώθη τῷ 1871, ὅπότε ἐγένοντο καὶ τὰ ἐγκαίνια αὐτοῦ. Τὸ νοσοκομεῖον τοῦτο πάντοθεν σχεδὸν κυκλοῦται ὑπὸ κήπων, ἐμπεριέχει δὲ 40 περίπου κλίνας. Ἐντός τοῦ νοσοκομείου εἶνε καὶ τὸ φαρμακεῖον τῆς Ἀδελφότητος, ὅπου πρὸ τῆς ἀνεγέρσεως αὐτοῦ ἦν ἐν τῷ μεγάλῳ μοναστηρίῳ καὶ ἐξ οὗ δίδονται φάρμακα δωρεὰν εἰς πάντας τοὺς προσερχομένους εἰς αὐτὸ μετὰ συνταγῶν τῶν Ἱατρῶν τοῦ νοσοκομείου, ἄνευ διακρίσεως ἐθνικότητος καὶ θρη-

σκείας. Τὸ νοσοκομεῖον τοῦτο ἔχει δύο Ἱατρούς,*) Καθήμενον τὸ μὲν πρῶτον τοῦ καὶ Διευθυντοῦ τοῦ νοσοκομείου εἶνε νὰ ἐπισκέπτηται δις τῆς ἡμέρας τοὺς ἐντός αὐτοῦ νοσηλευομένους, τοὺς ἀσθενούντας Ἀδελφούς τοῦ Μοναστηρίου ἐν τοῖς δωματίοις αὐτῶν, τὰς ἀσθενούσας καλογραφίας καὶ ἐν καιρῷ τῶν προσκυνητῶν τοὺς ἐν τοῖς διαφόροις Μοναστηρίοις ἀσθενούντας προσκυνητάς, ὁ αὐτὸς δὲ Ἱατρὸς ἐκτελεῖ τρις τῆς ἑβδομάδος, ἐν τακταῖς ἡμέραις, καὶ εἰδὸς τὴν ἀστυκλικῆς, εἰς ἣν προστρέχουσι διαφόρον ἐθνηκότητων καὶ θρησκείων ἀσθενεῖς, πρὸ πάντων ὅμως μωαμεθανοί, ὡς τοῦτο καταφαίνεται ἐν τῇ ἐφεταμένη ἐκθέσει τοῦ ἀξιότιμου Διευθυντοῦ τοῦ Νοσοκομείου· τοῦ δὲ δευτέρου νὰ ἐπισκέπτηται τοὺς ἀσθενούντας Ὁρθοδόξους Ἀραβας ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτῶν.

Ἡμέτερα ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα εἶνε 1) ἡ Ἑλληνικὴ τῶν Ἱεροσολύμων Σχολή, κειμένη ἀπέναντι τοῦ μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Νικολάου καὶ διατελούσα ὑπὸ τῆν διεύθυνσιν τοῦ ἀξιότιμου Ἱεροδιδάκου κ. Σταφάνου Ἀθανασιάδου, ὅστις ἐπιτυχῶς ἐδίδασκε τὴν Ἑλληνικὴν καὶ τὴν Λατινικὴν ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐν Ἀμερικῇ. Ἐν τῇ σχολῇ ταύτῃ οἱ παῖδες διδάσκονται τὸ τεχνολογικὸν καὶ τὸ συντακτικὸν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, ἀριθμητικὴν, γεωγραφίαν καὶ κατῆχθην, γραφὴν καὶ ἀνάγνωσιν τῆς Ἑλληνικῆς καὶ τῆς Ἀραβικῆς γλώσσης καὶ γαλλικῆς. Ἡ Σχολὴ αὕτη προπαρσκευάζεται μαθητὰς διὰ τὴν Θεολογικὴν Σχολήν. 2) Τὸ Παρθεναγωγεῖον, κείμενον οὐ μακρὰν αὐτῆς, ἐν ᾗ διδάσκονται τὰ κοράσια ἀνάγνωσιν, γραφὴν καὶ χειροτεχνήματα. Ἐκτὸς τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ δύο τούτων σχολείων ὑπάρχουσι καὶ εἰς πλείστα τῆς Παλαιστίνης χωρία σχολεῖα, διατηρούμενα ὑπὸ τῆς Ἀγιοταριτικῆς Ἀδελφότητος καὶ ἐν οἷς διδάσκουσιν Ἀραβας διδάσκαλοι. Πλὴν δυστυχῶς τὰ σχολεῖα ταῦτα, ἐφ' ὧν ἰουδαῖα ἐποπτεία ὑπάρχει, δὲν εἶνε καλῶς διοργανωμένα καὶ πολλὰ ἀπέχουσι τοῦ σκοποῦ, οὗ τινος ὄφειλε νὰ καταστοχάζηται ἡ Ἀδελφότης. Προκείμεθα δ' αὐτῇ ὡς ὑπόδειγμα τὰ σχολεῖα τῶν Καθολικῶν καὶ τῶν Διαμαρτυρομένων, ἅπερ ἀναμεμειβόμενα πλουσιονπαρόχως αὐτοῖς διὰ τε τοὺς κόπους, οὗς καταβάλλουσι, καὶ τὰς δαπάνας, εἰς ἃς ὑποβάλλονται.

Μετὰ τοῦ Ὁρθοδόξου ἔρχονται οἱ Καθολικοὶ, ἀριθμοῦντες ὑπὲρ τὰς 2000 ψυχῶν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν Καθολικῶν τῷ 1483 ἦν λίαν περιωρισμένος· πλὴν χάρις εἰς τὰ μέσα, οἱς ἐχρησίμασεν οἱ Φραγγικανοί, ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἠδῆσεν ἐπασιθεῖως. Τὸ λατινικὸν Πατριαρχεῖον ἰδρύθη τῷ 1847, πρῶτος δὲ Πατριάρχης ἦν ὁ VALERGA καὶ ὁ τελευταῖος τὰ νῦν καλεῖται Βικέντιος BRACCO. Πλὴν τὸ κυριώταρον καθίδρυμα τῶν Καθολικῶν εἶνε τὸ μοναστήριον τῶν Φραγγισκανῶν. Τὸ μοναστήριον τοῦτο καλούμενον τὰ νῦν τοῦ Σωτήρος (St. Sauveur) εἰρημὸν ἄλλοτε ἐπ' ὀνόματι Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ ἀνῆκεν εἰς τοὺς Ἰθρηνας· ὅτε δὲ οἱ Φραγγισκανοὶ ἐξελθῆσαν τῆς ἁγίας Σιών ὑπὸ τῶν Μωαμεθανῶν, ἐνοικίασαν αὐτὸ παρὰ τῶν Ἰθρηνῶν μετὰ ταῦτα δὲ λαχόντες εὐκαιρίας ἐσφετερίσθησαν αὐτό**). Τὸ μοναστήριον τοῦτο δύνανται νὰ περιλάβῃ ὑπὲρ τοὺς 70 μοναχοὺς. Ὁ ἡγούμενος αὐτοῦ καλεῖται "φύλαξ τοῦ ὄρους Σιών καὶ τῆς ἁγίας Γῆς (custos), εἶνε δὲ πάντοτε Ἴταλὸς καὶ διορίζεται

*) Οἱ δύο Ἱατροὶ οὗτοι εἰσὶν οἱ ΚΚ. Σ. Σταματιάδης ὁ καὶ Διευθυντὴς τοῦ νοσοκομείου καὶ Φωτιάδης Πάριλας, ἀμφότεροι νέοι εὐγενεῖς καὶ ἐπιστημονικῶς διανύσαντες τὰς σπουδὰς αὐτῶν ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῶν κλεινῶν Αθηνῶν. Φαρμακοποιὸς δὲ ἐπ' ἔσῃ εὐγενὴς καὶ ἐπιστήμων κ. Μ. Πρωτοπαπᾶς πτυχιούχος καὶ οὗτος τοῦ αὐτοῦ Πανεπιστημίου. **) Ἱεροσολ. Γρηγ. Παλαμᾶ σελ. 707.

*) Τὸ τμήμα τοῦτο τῆς κάρας τοῦ Προδρόμου εὐρὸν ὁ Πατριάρχης Δοσίθεος ἐν τῷ ἐν Ῥωμαίᾳ μοναστηρίῳ τοῦ Καλοῦ ἐξεπέστειλεν εἰς Ἱερουσαλὴμ. Ἰδ. Ἱεροσ. Γρηγ. Παλαμᾶ σελ. 707.

ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ τρία ἔτη ἡγούμενος, πολλάκις δὲ καὶ ἐπὶ περισσώτερα ἔτη. Ἀνακληροῦται δὲ ὑπὸ ἐνὸς ἐπιτρόπου, ὅστις δέον νὰ ᾖ πάντοτε Γάλλος, καλούμενος praeses (προστάτης, φύλαξ), ὅστις ἀντικαθίστηται αὐτὸν ἀποθνήσκοντι ἢ ἀπόντι. Ὁ δ' ἐπιμελητὴς (procurator), διοριζόμενος ἰσθίως δέον νὰ ᾖ πάντοτε Ἴσπανὸς καὶ ἐνασχολῆται περὶ τῶν ὀλίκων τοῦ μοναστηρίου συμφερόντων. Ὁ σύμβουλος καλούμενος director ὑποδοχθεῖται ὑπὸ τριῶν ἑτέρων μοναχῶν καλουμένων patres discreti. Ἐν τῷ μοναστηρίῳ τούτῳ εἶνε καὶ τὸ τυπογραφεῖον τῶν Φραγγισκανῶν. Παρὰ τὸ μοναστήριον τοῦτο ὑπάρχει καὶ τις σχολὴ ἀρρένων. Ἐκτὸς αὐτῆς οἱ Λατῖνοι διατηροῦσι μίαν σχολὴν ἐργατικὴν, νοσοκομεῖον τοῦ ἁγίου Λουδοβίκου καλούμενον, δι' ἀμφότερα τὰ φύλα, πλὴν πολλὸ ὑποδεέστερον τοῦ ἡμετέρου, καὶ δύο σχολὰς κορασιῶν, ὧν ἡ μὲν μία διευθύνεται ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν τῆς Σιών, ἡ δ' ἕτερα ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν τοῦ ἁγίου Ἰωσήφ. Πρὸς τοῦτοις οἱ Καθολικοὶ διατηροῦσι μίαν σχολὴν, διευθυνομένην ὑπὸ τῶν freres des ecoles chretiennes, καὶ ἐν πολυτεχνεῖον τοῦ ἁγίου Πέτρου καλούμενον. Οἱ δὲ Missionaires de N. D. d'Afrique, ἔχοντες ὑπὸ τὴν κατοχὴν των τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας Ἀννης διανοοῦνται αἱ ἱρῶσαι καὶ ἀρχαῖ ἡ ῥαδιουργία, καὶ ὁ τοιοῦτος ζυγὸς μὲ πείθει.

Ἐπιτελεῖται ἡ συνέχεια καὶ ἡ περιγραφή τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως.

ΜΙΧΑΗΛ Ο ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ.

Ἱστορικὸν διήγημα. (Συνέχεια.)

— Ὡ, φίλε μου, ἀνεκράξεν ὁ Παλαιολόγος ὅψων ὑπερφάνους τὴν κεφαλήν, ἐναντίον τῶν ἀσυνετότων τούτων ἀνθρώπων ἀσπονδῶν καὶ ἀμελίκτων ἐκήρυξα πόλεμον. Δὲν δύνανται νὰ φαντασθῆ, Ἀλέξιε, πῶσον τοὺς ἀποστρέφομαι, πῶσον τοὺς μισῶ τοὺς ἀνθρώπους τούτους. Δὲν θὰ ἡσυχάσω εἰμὶ ἀφ' οὗ ἴδω αὐτοὺς πάντας ἐξαφανισθέντας ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. Τῶσον χροῦσόν καὶ ἄρρητον, τῶσους θησαυροὺς νὰ ἐπιπορεύουσι καὶ νὰ κρατοῦσι κεκαλετωμένοι, ἐν ᾗ ὁ πτωχὸς λαὸς πάσχει καὶ πεινᾷ! Τὰ θησαυροφυλάκια ἐκεῖνα, τὰ γέμματα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, θεωρῶ τὰ ἀπαισιώτερα τῆς τυραννίαις μνημεῖα.

— Καὶ ἔμοιγε ἡ φρονησις τοῦ τοῦτοῦ ἡσαυρῶν ἦτο ἀνεσβεσμένη εἰς τοὺς ἡμιβαρβάρους Βαραγγηνοὺς, τοὺς τοσοῦτον ματηροῦς παρὰ τῇ λαφῇ! εἶπεν ὁ Στρατηγὸς τοῦτο. Διὰ τοῦτο καὶ μεγάλη ἦτο ἡ χαρὰ παρὰ τῇ λαφῇ ὅτε οὐ, ἀναγροσθεὶς μέγας δοῦδ', ἀνάλαβας μόνος τὴν ἐποπτεῖαν ἐπὶ τοῦ αυτοκρατορικοῦ θησαυροφυλακίου· διότι ὁ λαὸς γνωρίζει ὅτι οὐ μόνον εὐγενὴ χροῖσιν τῶν χρημάτων ἐκεῖνον ἤθελες ποιήσει.

— Τὰ πλούτη ἐκεῖνα ἀνήκουσι τῇ λαφῇ, ἀπήνησεν ὁ Παλαιολόγος, καὶ οὐδεὶς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μεταχειρισθῇ αὐτὰ ὑπὲρ ἑαυτοῦ. — Γνωρίζεις Ἀλέξιε, πῶσον περιωρισμένα εἶναι αἱ ἀνάγκαι μου. Ὅτῳς ἐπρεπε πάντοτε, λιτὸς καὶ ἀπλάς, νὰ ζῶσιν οἱ ἡγεμόνες καὶ οἱ τὰ πρῶτα ἀξιώματα φέροντες, διότι αὐτοὶ εἶναι οἱ δίδοντες τὸ καλὸν παράδειγμα εἰς τὸν λαόν. Πλὴν, φίλε μου, ἡ τῶναυτή κατάσταση δὲν δύναται νὰ δελεασθῇ, ἕως οὗ ἡ ἐξουσία εἶναι κληρονομική. Πολλάκις, Ἀλέξιε, ὠμίλησamen, ὡς ἐνθυμείσαι, περὶ τῆς σαφῆς ταύτης ἐν τῷ κράτει ἡμῶν ἀρχῆς. Σήμερον ὅμως ὑπὲρ ποτε ἐνοῦ τοὺς κινδύνους, οὗς συνάπτει ἡ τῶναυτή ἀρχή. Τίς κἀθῆται σήμερον ἐπὶ τοῦ αυτοκρα-

τορικοῦ θρόνου; Τίς διέπει σήμερον τὰς τόχας τοσοῦτον χιλιάδων ἀνθρώπων; Ἀνίσχυρον θρέψος, ἄνευ θελήσεως τινος ἢ πρωτοβουλίας, παῖς, ὅστις οὐδὲ τὴν συναισθητὴν ἔχει τῆς ὑψηλῆς αὐτοῦ θέσεως. Καὶ διατὶ κατέχει τὸ θρέψος τοῦτο τὸν θρόνον; Διότι τυφλὴ συμπτώσις ἐποίησεν αὐτὸν οὖν βασιλέως. Θλιβέρα τῆς τυφλῆς τόχης συνέπειαι! Πῶς θέλουσι πραγματοποιηθῆ οἱ πόθοι ἡμῶν; Δύνανται αὐτὸ τὸ θρέψος νὰ ἀδηγήσῃ ἡμᾶς εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν; . . . Ματαίαι, γελιοὶ ἐπίτες!

— Βεβαίως τοῦτο δὲν δυνάμεθα ν' ἀπαιτήσωμεν παρὰ τοῦ ἐστερμένου παιδός, προσέθηκεν ὁ Στρατηγὸς τοῦτο, καὶ τοῦτο ἐνόησαν καὶ ἐκαίνοιν, ὅτινες μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μουζάλωου σοὶ ἀνέβησαν τὴν κληρονομίαν τοῦ βασιλέως. Καθὼς σου νομίζω εἶναι ἐπομένως, Παλαιολόγε, νὰ καθοδηγήσῃς τὰ τρέμοντα ἔθνηματα τοῦ αὐνοῦ παιδός καὶ τῇ ἐξομαλύνῃς τὴν ὁδὸν τὴν ἄγουσαν πρὸς τὴν δόξαν.

— Ναι, ἀπήνησεν ὁ Παλαιολόγος, τοῦτο θὰ ἦτο πράγματι τὸ καθήκον μου, ἐὰν ἡδυνάμην νὰ ἐνεργῶ ἐκεῖ κατὰ τὸ ἐμοὶ δοκῶν. — Καὶ ὁ Παλαιολόγος ἐξέτεινε τὴν χεῖρά του πρὸς τὸ φροῖνον, τὸ ὁποῖον μακρόθεν ἐφαίνετο. — Ἀλλ' ἐν τῇ αὐτῇ ἐκείνῃ διασταυροῦνται αἱ γνώμαι καὶ ἀρχαῖ ἡ ῥαδιουργία, καὶ ὁ τοιοῦτος ζυγὸς μὲ πείθει.

— Ἀποτίνας λοιπὸν τὸν ζυγὸν τοῦτον, Παλαιολόγε, συμφοροῦμενος ἄνευ ἀναβολῆς πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ λαοῦ. Ὁ ἐκ μέρους σου διαταγμὸς μοι εἶναι ὅλος ἀνεξήγητος.

— Ὁ καρπὸς πρέπει νὰ ὀριμάσῃ, διὰ νὰ πᾶσῃ ἀπὸ τοῦ δένδρου.

— Καὶ εἴταν δὲν πᾶσῃ φυσικῶς, πρέπει νὰ ὀριμάσῃ διὰ τῆς τεχνήτης ὁδοῦ.

— Ὁρῶσθην πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν τῇ βασιλείᾳ.

— Καὶ πότε ἐκπληροῖς καλλίτερον τὸν βρον σου, Παλαιολόγε, ἢ ἐργαζόμενος ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου τῆς πατρίδος καὶ ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ ἡγεμόνος; Πότε θέλωμεν εὐρὸς εὐκαιρίαν κατακλητοῦσαν ὅπως δώσωμεν κύρος εἰς τὰ ἀρχαῖα τῶν Ἑλλήνων δικαιώματα; Ἀγνοεῖς εἰς ποῖαν ἀθλίαν καὶ ἐλθεννίην κατάστασην εὐρίσκειται ἡ πόλις τοῦ Κωνσταντινίου, ἢ παλαιὰ πρωτεύουσα ἡμῶν, ὑπὸ τὸ σκῆπτρον τῶν Φράγγων ἡγεμόνων καὶ ποῖους φοβεροὺς κινδύνους διατρέχει τοῦτο ἔνεκα; — Τὰ πάντα γνωρίζω, Ἀλέξιε, ἀπήνησεν ὁ Παλαιολόγος ζωηρῶς, καὶ μετὰ πυρετώδους ἀνησυχίας παρακολούθῳ τὴν κατάπτωσιν τοῦ παρὰ τὸν Βόσπορον κράτους. Ἐνωμὸ ἐπίσης ἔτι μία χεῖρ ἀρκαῖ ὅπως καταρρίψῃ ἐντελῶς τὸ σαθρὸν ἐκεῖνο οἰκοδόμημα.

— Καὶ ἡ χεῖρ αὕτη εἶναι μόνον ἡ σῆ, Παλαιολόγε! εἶπεν ὁ Στρατηγὸς τοῦτο μετ' ἐνθουσιασμοῦ. — Ὅσοι φοδορότερος εἶναι ὁ πόθος μου, τοσοῦτον δειωτέρα καθίσταται ἡ χεῖρ μου. Τοιαύτῃ δυστυχῶς ἡ ἀνθρωπίνῃ ἀδυναμίᾳ! Μακρόθεν, πρὶν ἢ ἡχίστη ἡ ὥρα τῆς ἐκτελέσεως πράξεως μεγάλης καὶ σοβαρᾶς, αἰσθάνεται ὁ ἀνθρώπος τὰς δυνάμεις τοῦ ζωηρᾶς καὶ τὸν ζῆλόν του ἀκλόνητον· ἅμα θωμὸς ἔλθῃ τῇ κρίσιμος στιγμή, δεικεῖ καὶ κατακαθύνεται ὑπὸ ἀνεξήγητος φόβου.

— Ὁ Παλαιολόγος ὁμίλει οὕτως; εἶπεν ὁ Στρατηγὸς τοῦτο παρατηρῶν ἀκαρδαραχητὶ τὸν συνοδοιπόρον του;

— Ναι, φίλε μου, ὁ Παλαιολόγος, ἀπήνησεν οὗτος, ὁ Παλαιολόγος, ὅστις ἐκτιμᾷ ὅλην τὴν σοβαρότητα τοῦ τοῦτοῦ διαδύματος. Πρὸς σέ, τὸν καλλίτερόν μου φίλον, πρέπει σήμερον ν' ἀποκαλύψω τί συμβαίνει ἐν τῇ καρδίᾳ μου. Αἰσθάνομαι ὀρατῶν τινά χεῖρα θηοῦσαν καὶ ἀποθούσαν ταῦτοχρόνως· εὐρίσκωμαι δὲ ἐν τοιαύτῃ καταστάσει, ὥστε ἐὰν σήμερον ἐπρεπε νὰ

οὔρω τὸ εἶφος μου ἢ νὰ ἐκτείνω τὴν χεῖρά μου διὰ νὰ λάβω τὸ στέμμα, ἴσως ἤθελον δευλιάζει. Ἀλλ' ἂν αὐτὸ τὸ στέμμα μοι προσεφέροτο παρ' ἄλλου, θεοβίως οὐδὲ ἐπὶ στιγμὴν ἤθελον δευσιάζει. Φοβίσει ἡμᾶς συνήθως ἢ πλήρωσις τοῦ διακαοῦς ἡμ

ήμεραν μοι ἐγένετο πλέον ἀφόρητος. Ἄφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ πατήρ μου, καὶ τοῦτο συνέβη πρὸ εἴκοσι περίπου ἐτῶν, δὲν ἡμπόρεσα πλέον ν' ἀνέξω. Ἐν τῇ μεταξύ εἶχον χάσει καὶ τὴν γοναϊκά μου καὶ οἱ τρεῖς υἱοί μου εἶχον γίνεαι ἄνδρες δυνατοὶ καὶ καλοί. Μὲ τοὺς τρεῖς υἱούς μου ἀνεχώρησα ἀπὸ τὴν πρωτεύουσαν, ἔρριψα μαύρην πέτραν ἐπισθὲν μου, καὶ ἦλθον ἐδῶ. Εἶχον ὅμως καὶ ἄλλην αἰτίαν ν' ἀνεχώρησω· ὅταν ἀπέκτησα τὸν πρῶτόν μου υἱὸν ὠρκίσθην εἰς τὴν Παναγίαν νὰ τὸν κάμω στρατιώτην, διὰ νὰ δονηθῇ μίαν ἡμέραν νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς πατρίδος· τὸν αὐτὸν ὅρκον ἔκαμα καὶ διὰ τὸν δεύτερον καὶ διὰ τὸν τρίτον υἱόν μου. Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ κρατήσω τὸν ὅρκον μου καὶ ἦλθον ἐδῶ.

— Καὶ οἱ τρεῖς υἱοί σου ὕπηρετοῦσι τῶρα εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ; ἠρώτησεν ὁ Παλαιολόγος.
— Naί, κύριε, καὶ οἱ τρεῖς· ὁ εἰς εἰς τὴν Λάμψακον, ὁ δεύτερος εἰς τὴν Νίκαιαν καὶ ὁ τρίτος ἐδῶ. Ὡ! εἶναι καλὰ παιδιά, στρατιώται γενναῖοι ἀφοσιωμένοι εἰς τὸν βασιλέα καὶ εἰς τὴν πατρίδα των. Ἄφ' ἀρχῆς ἐπροσπάθησα νὰ τοὺς ἐμπνεύσω τὴν ἀγάπην τῆς πατρίδος καὶ νὰ τοὺς ἐμβάλω τὸν πόνον τῆς ἐλευθερίας. Εὐχαριστῶ τὸν Θεόν, ὅτι ἔγειναν ὅπως ἐπεθύμουν νὰ τοὺς ἐλέπω!

— Εὐτυχὴς πατήρ! ἀνέκραξεν ὁ Παλαιολόγος.
— Εὐτυχὴς θὰ ᾔμαι τότε μόνον, ὅταν θὰ ἴδω τὴν πόλιν μου ἐλευθερωμένην ἀπὸ τοὺς ξένους.

— Σὺ εἶσαι γέρον πλεόν, παρατήρησεν ὁ Στρατηγόπουλος· πῶς δύνασαι νὰ ἐλπῖσῃς νὰ ἴδῃς πρᾶγμα, τὸ ὅποιον καὶ διὰ νέους ἀνθρώπους εἶναι ζήτημα;

— Ἄ, κύριε, ἀπήντησεν ὁ ἀλιεύς, ἡ ἐλπίς εἶναι ἀκτίς, ἡ ὅποια φωτίζει καὶ νέους καὶ γέροντας· ἐὰν καὶ τὴν ἐλπίδα χάσῃ τί ἄλλο μοι μένει παρὰ νὰ πῶσω εἰς τὸν ποταμὸν καὶ νὰ τελειώσω αὐτὴν τὴν ζωὴν; Ἐν ὅσῳ ἔζη ὁ μακαρίτης βασιλεὺς Θεόδωρος ἀνέμενα ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν τὸ εὐχάριστον τοῦτο συμβάν· τῶρα ὅμως ὁ καλὸς ἐκεῖνος κύριος ἀπέθανε.

— Καὶ τώρα ἀπελπίζεσαι; διεκώφην αὐτὸν ὁ Στρατηγόπουλος.

— Θὰ ἀπελπίζωμην, ἀπήντησεν ὁ γέρον, ἐὰν ὁ καλὸς ἐκεῖνος βασιλεὺς δὲν εἶχεν ἀφήσει ἄξιον κληρονόμον τῶν ἰδεῶν του καὶ τῶν προσπαθειῶν του.

— Ἐνωσεῖς τὸν υἱόν του, τὸν αὐτοκράτορα ἡμῶν; ἠρώτησεν ὁ Ἀλέξιος.

— Τί δύναται τὸ τρυφερόν παιδίον; Ὡ! δὲν ἐνωῶ τὸν αὐτοκράτορα· ἐνωῶ τὸν κηδεμόνα του καὶ πρῶτον σύμβουλον, τὸν ἀνδρεῖον Παλαιολόγον, ἀπὸ τὸν ὅποιον ὅλοι περιμένον τὴν σωτηρίαν.

Ὁ Παλαιολόγος ἔρριψε βλέμμα πρὸς τὸν συνοδοιπόρον του εἰς τοὺς λόγους τοῦτοῦ τοῦ ἀλιεύς.

— Καὶ γνωρίζεις τὸν Παλαιολόγον, γέρον; ἠρώτησεν ὁ Στρατηγόπουλος.

— Ὅχι, δὲν τὸν γνωρίζω, δὲν τὸν εἶδα ποτέ· ἀλλ' ὅλοι τὸν ἐπαινοῦν· εἰς τοὺς δρόμους, εἰς τὰς πλατείας, εἰς τὰ αἰνοποικίλια, εἰς τὴν ἀγορὰν ὅλοι προσφέρουν τὸ ὄνομά του, καὶ ὅλοι ἔχουν εἰς αὐτὸν τὰς ἐλπίδας των. Χθὲς ἀκόμη εἰς τὴν ἀγορὰν ἔλεγον ὅτι θὰ τὸν ἀνακηρύξουν βασιλέα διὰ νὰ κινήσῃ πόλεμον κατὰ τῶν ξένων, οἱ ὅποιοι κατέχουν τὴν πρωτεύουσάν μας.

— Καὶ νομίζεις, καλὸς ἄνθρωπος, ὅτι ὁ Παλαιολόγος δύναται νὰ κατορθώσῃ τί; ἠρώτησεν οὗτος.

— Πῶς ὄχι; ἀπήντησεν ὁ ἀλιεύς, προσβλέπων τὸν ἐρωτήσαντα· ἔχει ὅλα ὅσα ἀπαιτοῦνται διὰ τοῦτο· νεότητα, ἀνδρίαν, θέλησιν,

καὶ, τὸ σημαντικώτερον ἀπὸ ὅλα, ἔχει εἰς τὴν διάθεσίν του στρατὸν γυμνασμένον καὶ πρόθυμον νὰ τὸν παρακολουθήσῃ εἰς τὸ πρῶτον σημεῖον. Ἄν μὲ ὅλα αὐτὰ δὲν δύναται νὰ κατορθώσῃ τί, θὰ εἶπῃ ὅτι εἶναι προδότης ἄξιος ἀγχόνης· ἐγὼ μὲ τὴν τρέμουσαν χεῖρά μου θὰ ἤμην εἰς κατάστασιν νὰ τῷ ἐμπέξω τὴν μάγαιραν εἰς τὸ στήθος.

Καὶ ὁ γέρον ἀλιεύς ἔσφουεν ἐκ τῆς ζώνης του ὄβυ ἐγγειρίδιον, τὸ ὅποιον ἀπήσπρην ἀπαισίως εἰς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου. Ὁ Παλαιολόγος ὠχρίασεν ἐλαφρῶς.

— Εὐγε, γέρον, εἶπε ῥίπτων εἰς τὸν ἀλιέα τρία χρυσὰ νομίσματα· τὰ αἰσθήματα ταῦτα σοὶ περιποιοῦσι τιμὴν. Εὐτυχὴς ἡ χώρα ἡ τρέφουσα τοιοῦτους ἄνδρας! Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι ὁ Παλαιολόγος μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ ἂν ἀνταποκριθῇ εἰς τοὺς γενικοὺς πόθους.

Ὁ ἀλιεύς ἐν τοσοῦτῳ εἶχεν ἀνασφύρει τὸ δικτυὸν του, καὶ ἐκάθητο ἐν τῇ λέμβῳ παρατηρῶν τὰ χρυσὰ νομίσματα, τὰ ὅποια ἐστίλθον ἐν τῇ πάλμῃ του καὶ τὸν μεγαλοπρεπεῖ ἄνδρα, ὅστις τῷ τὰ προσέφερον. Αἴφνης ἠκούσθησαν καλπασματα ἵππων διευθυνομένων πρὸς τὸ μέρος, ἐνθα εὐρίσκοντο οἱ δύο ἄνδρες. Μετ' οὗ πολὺ ἐφάνησαν καὶ δύο ἵππεις, ὃν ὁ μὲν ἦτο ὁ Ἰωάννης Παλαιολόγος, ἀδελφὸς τοῦ Μιχαήλ, ὁ δὲ ὁ πιστὸς αὐτοῦ ὄπαδός, Θεόδωρος Φίλας.

— Σὺ ἐνταῦθα, Ἰωάννη; εἶπεν ὁ Παλαιολόγος ἄμα ἰδὼν τὸν ἀδελφὸν του.

— Μιχαήλ, εἶπεν οὗτος, ἀριστεύων· σοὶ φέρω ἀνέλπιστον ἄγγελμα· πρὸ μικροῦ ὁ στρατὸς συγκεντρωθεὶς ἐν τῇ πλατείᾳ τῶν ἀνακτόρων σὲ ἀνεκέρουεν αὐτοκράτορα.

— Τί λέγεις, Ἰωάννη; ἀνέκραξεν ὁ Παλαιολόγος· Ἐμέ, ἐμὲ ἀνεκέρουεν αὐτοκράτορα;

Ἄκουόν τοὺς λόγους τοῦτοῦ ὁ γέρον ἀλιεύς πηδᾷ ἐπὶ τῆς ὄχθης καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Στρατηγόπουλον.

— Ἐνόησα καλὰ; εἶπεν· αὐτὸς εἶναι ὁ Παλαιολόγος;

— Αὐτός! ἀπήντησεν ὁ Στρατηγόπουλος ἐκρηγῶς.

Καὶ ὁ γέρον ἔπεσεν εἰς τὰ γόνατά του ἐνώπιον τοῦ Παλαιολόγου.

— Ἐγείρου, γέρον! εἶπεν οὗτος. Ἡ εὐχὴ εὐσεβοῦς ἀνδρός εἰσακούσεται παρὰ τοῦ Ὀυρανοῦ. Σὺ μοι ἔδειξας τὴν ὁδόν, ἦν ὄφελον νὰ καθίσω.

— Ἡ ὁδὸς αὕτη φέρει πρὸς τὸ ἐπιθυμητὸν τέλεσμα! Καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς ὄπαδούς του· — Ἀγῶμεν, εἶπεν, ὅπου τὸ καθήκον μᾶς καλεῖ!

Οἱ τέσσαρες ἄνδρες ἀπήλθον ὁρμαῖοι καὶ ὁ γέρον ἀλιεύς παρακολουθῶν αὐτοὺς διὰ τοῦ βλέμματός του ἐφιζύριζε· “Πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως Παλαιολόγου! Πολλὰ τὰ ἔτη!

(Ἐπεται συνέχεια.)

Ο ΜΟΥΣΟΥΡΓΟΣ ΡΙΧΑΡΔΟΣ ΒΑΓΝΕΡ.

(Μετὰ εἰκόνας, ὄρα σελ. 317.)

Πρὸ τινων ἡμερῶν ἀπεβίωσεν ἐν Βαυαρίᾳ, ἐνθα προσωρινῶς διέμενον ὁ βίωσασμότερος τῶν μουσουργῶν τῆς Γερμανίας Ριχ. Βάγνερ ἐν ἡλικίᾳ 70 ἐτῶν. Ὁ Βάγνερ ἔπασχε πρὸ τινος καὶ ὁ θάνατος αὐτοῦ ἐπληθύνθη ἀπὸ συγκοπῆς τῆς καρδίας.

Περὶ τοῦ Βάγνερ αἱ γνώμαι εἰσι διηρημέναι· οἱ μὲν ὑφῶσιν αὐτὸν μέχρι τρίτου οὐρανοῦ, καὶ ἐν αὐτοῖς προεξέρχονται φυσικῶ τῷ λόγῳ οἱ συμπατριῶται αὐτοῦ Γερμανοί· ἄλλοι πάλιν, καὶ ἰδίως οἱ Γάλλοι, εὐρίσκουσιν ἐν τοῖς μελοδράμασιν αὐτοῦ πολλὰ τὰ ψεκτέα. Ἀναντίρρητον ὅμως εἶναι, ὅτι ὁ Βάγνερ ἐχράσατο ἐν τῇ μουσικῇ

νέαν ὄλιαν ὁδὸν ὡς ἀρχηγὸς τῆς “μουσικῆς τοῦ μέλλοντος”. Εἰς ἡμᾶς ἡ μνήμη αὐτοῦ εἶναι σεβαστὴ, διότι ἦτο εἰς τὸν ἐνθερμότερον φιλελλήνων καὶ τῶν εὐκρανεστέρων θαυμαστῶν τῆς ἀρχαιότητος ἡμῶν, ὅφ' ἦς ἐνεπνεύετο. Ἦτο φύσει πράγματι ἔκτακτος.

Ἐγεννήθη ὁ Βάγνερ τῇ 22 Μαΐου 1813 ἐν Λειψίᾳ, ἐν ἐποχῇ τῆς μεγαλειτέρας καταπτώσεως τῆς Γερμανίας, ἀπόλλεσε δὲ ἐν ἡλικίᾳ 33 μόλις μηνῶν τὸν πατέρα του. Ἡ μήτηρ του συνῆψε δεύτερον γάμον μετὰ τοῦ ἠθοποιοῦ καὶ ζωγράφου GEYER, ὅστις τῷ ἐγένετο ἀληθὴς προστάτης. Καὶ κατ' ἀρχάς μὲν ἐπρόκειτο ὁ μικρὸς Βάγνερ νὰ γείνη ζωγράφος, ἀλλ' ἡ φυσικὴ αὐτοῦ πρὸς τὴν μουσικὴν κλίσις παρεκίνησεν τοὺς γονεῖς του νὰ τῷ ἀφήρουν ἐλεύθερον τὸ στάδιον. Ἐνδεκαετῆς μόλις ἠσχολεῖτο ἐπιτυχῶς εἰς ποιήματα καὶ ἀνεγίνωσκε τὸν Σαίπτερον, ὃν ὑπερβαλλόντως ἐθαύμαζε. Μετ' οὗ πολὺ γρύττεισε νὰ γνωρίσῃ τὸν διάσημον ΒΕΕΤΗΟΒΕΝ, τοῦ ὁποῦ τοῦ μεγαλοεργὸν πνεῦμα θαυμάτην ἐνεποίησεν ἐν τῇ ἀπαλῇ τοῦ νεανίου καρδίᾳ ἐντόπιωσιν. Ἦδη ἐν ἡλικίᾳ 16 ἐτῶν ὁ Βάγνερ ἐτόνισε δραματικὸν ἔργον, τὸ ὅποιον παρασταθὲν ἐν ἔτει 1833 ἔκαμε γνωστὸν τὸ ὄνομά του εἰς εὐρύτερους κύκλους.

Ἐγγράφει φοιτητὴς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Λειψίας ἠκολούθησε μαθήματα φιλοσοφίας καὶ αἰσθητικῆς, μὴ παραμειῶν καὶ τὴν μουσικὴν. Τῷ 1834 ἔλαβε θέσιν διευθυντοῦ τῆς ὀρχήστρας ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς Μαγδεβούργης, καὶ ἐτόνισε τὸ πρῶτον αὐτοῦ μελόδραμα “τὴν νύμφην τοῦ Πανόρμου”. Τῷ 1836 διωρίσθη διευθυντὴς τῆς ὀρχήστρας ἐν Κενιγσβέρῳ. Ἄλλ' ἡ οικονομικὴ αὐτοῦ θέσις ἦτο λίαν δυσχερὴς καὶ πολλάκις ἠναγκάζετο χάριν τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου νὰ παραμελῇ τὸ κυριώτερον αὐτοῦ θέμα. Τέλος ἐν ἔτει 1838 ἐποίησε καὶ ἐτόνισε τὸ μελόδραμά του “Ριέντς”, τὸ ὅποιον παρασταθὲν ἐπεκροτήθη. Ἐνεκα τοῦ μελοδράματος τοῦτοῦ ἀπεφάσισε νὰ μεταθῇ εἰς Λονδίον, ἀλλὰ τὸ ἱστοφόρον πλοῖον, οὗ ἐπέβη, παρεσύρθη ὑπὸ τῶν ἐναντίων ἀγέμων καὶ τῶν κυμάτων εἰς τὴν ἀκτὴν τῆς Νορβηγίας. Κατὰ τὰς φρικώδεις ἐκείνας τρικυμίας συνέλαβε τὴν ἰδέαν τοῦ μελοδράματός του, τοῦ ἐπιγραφομένου “Τὸ φανταστικὸν πλοῖον”, οὗ οἱ ἦχοι εἶναι ἀπήχησις τῆς ἀγρίας τῶν στοιχείων πάλης καὶ τῆς καταπληκτικῆς τοῦ Θεοῦ δυνάμεως ἐν τῇ φύσει. Ἐν Παρισίαις, ὅπου κατόπιν μετέβη, ἡ μουσικὴ αὐτοῦ ἐχλευάσθη καὶ περιεφρονήθη καὶ τοῦτο εἰς τοσοῦτον θαυμῶν, ὥστε ὅτε κατατρυχόμενος ὑπὸ τῆς ἀνάγκης ἐζήτησε νὰ πωλήσῃ τὸν “Ριέντς” του οὐδεὶς εὐρέθη ἀγοραστῆς, διὰ δὲ τὸ “φανταστικὸν πλοῖον”, τῷ προσεφέρθησαν μόνον 500 φράγκα. Ἡ δεινὴ αὐτοῦ θέσις παρατάθη μέχρι τοῦ ἔτους 1842, ὅτε συναπέει παραστάσεως τοῦ “Ριέντς” ἐν Δρέσδῃ, διωρίσθη διευθυντὴς τῆς ὀρχήστρας ἐν τῷ βασιλικῷ τῆς πρωτεύουσας ταύτης θεάτρῳ. Ἀπὸ τοῦδῃ ἡ πορεία τοῦ βίου του ἐγένετο ὀμαλωτέρα, ἀλλὰ καὶ πόλιν ἐν ἔτει 1848 περιπλεχθεὶς εἰς τὰ στασιαστικὰ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης κινήματα, ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ ἐκ τῆς πατρίδος του. Ἦδη ὅμως ἡ τύχη εἶχε κορσεθῇ νὰ τὸν κατατρέχῃ. Ἡ γνωριμία του μετὰ τὸν διαπρεπεῖ κωμικολογὸν Αἰστ ἦτο δὲ αὐτὸν ἀφετηρία νέων θρηάτων, διότι οὐ μόνον τὴν θυγατέρα αὐτοῦ συνεζεύχθη, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ πνευροῦ τοῦ κατῳρθῶσε νὰ παρασταθῇ ἐν Δρέσδῃ τὸ μελόδραμά του “Lohengrin”, τὸ ὅποιον ὁμοῦ μετὰ τοῦ μακρὸν πρότερον δημοσιευθέντος “Tannhäuser” εἶναι οἱ δύο λαμπρότεροι αὐτοῦ μαργαρίται. Τῷ 1876 παρεστάθη ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς βαυαρικῆς πόλεως Bayreuth ἡ τριλογία του “Nibelungen” καὶ κατὰ Ἰούλιον 1882 ἐν τῷ αὐτῷ θεάτρῳ τὸ μελόδραμα “Parsi-

ΤΟ ΜΕΛΟΔΡΑΜΑ ΤΟΥ Ρ. ΒΑΓΝΕΡ “ΠΑΡΣΙΦΑΛ”.
(Ὁ μαγικός κήπος. Πράξις Β΄.)

fall" τὸ καὶ τελευταῖον ἔργον, τὸ κύνειον οὗτος εἰπεῖν ἔοικα.

Μεταδὸν τῶν ἐνθερμότερων τοῦ Βάγνερ θαυμαστῶν συγκαταλέγεται ὁ νῦν βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας Λουδοβίκος ὁ Β', ὅστις οὐ μόνον τὰ ἀναγκαζόμενα χρήματα διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ ἐν Βαυρεῦθ βαγνερείου θεάτρον ἐγγράφησεν, ἀλλὰ καὶ τὸν μουσοργὸν διαφοροτρόπως ἐτίμησε καὶ ζῶντα καὶ ἀποθάνοντα, οὗτοι δὲ νεκρὸς αὐτοῦ ταριχεύσεις κατὰ βασιλικὴν διαταγὴν ἐν Βενετίᾳ μετακομίσθη δι' ἰδιαίτηρας ἀμαρτωλοφιλίας εἰς Βαυρεῦθ καὶ ἐκεῖ τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἐν μεγάλῃ πομπῇ ἐτάφη.

Ἡ εἰκὼν ἡμῶν παρὶ τὸν ἐν τῇ δευτέρᾳ πράξει τοῦ Πάρισιος "μαγικὸν κήπον". Εἶναι εἰκὼν σχεδιασθεῖσα κατὰ τὴν ἐν Βαυρεῦθ παράστασιν. Γνωστὸν εἶναι πόσος λόγος ἐγένετο πρὸς τινος μνημὸν περὶ τοῦ μελοδράματος τούτου, ἐν ᾧ ὁ Βάγνερ παρὶ τὰ ποιητικώτατα τὴν πάλην τῆς φύσεως κατὰ τοῦ πνεύματος καὶ τὴν τελικὴν λύσιν διὰ τὸ ἔρωτος. Εἰς τὴν ἐν Βαυρεῦθ λαβούσαν χώραν παράστασιν συνέρρησαν ἄπειρος κόσμος ἐξ ὅλων τῶν χωρῶν τῆς Εὐρώπης καὶ ἐξ αὐτῆς ἔτι τῆς ἀποκέντρου Ἀμερικῆς. Αἱ λαμπρᾶ σκηνογραφίαι καὶ ἡ ἐν γένει προπαρασκευῆ ἐκὸς τῶν πλῆθον ἐκατομμυρίων φράγκων. Ἀμυδρὰν τινα ἰδέαν περὶ τῆς μεγαλοπρέπειας τῆς παραστάσεως ταύτης δύνανται νὰ λάβωσι ὁ ἀναγιώστης ἐκ τῆς παραθετιμένης εἰκόνης.

Ἐν Λειψίᾳ τῇ 14 26 Φεβρουαρίου 1883.

Ἐξ Ἑλλάδος οὐδὲν νεότερον ἄξιον λόγου ἀναγγέλλεται. Ἡ κατάστασις τοῦ κ. Κουμουνοδούρου εὐρίσκειται δυστυχισμένη ἐν τῷ αὐτῷ κρισίμῳ σημείῳ, καὶ ἐλάττωται ὑπάρχουσιν αἱ ἐλπίδες περὶ διασώσεως τοῦ ἐπιφανοῦς πολιτικοῦ ἀνδρός, οὗ τὴν ἀστέραν θιραεὺς θέλει αἰσθάνθη ὁ τόπος. Αἱ συνεδριάσεις τῆς βουλῆς ἐπαναλήφθησαν, ἀλλ' αἱ ἐργασίαι δαίνονται θραύσεως. Τὸ οικονομικὸν ζήτημα ἐπασχολεῖ σπουδαίως καὶ τὴν κυβερνήσιν καὶ τὴν ἀντιπολιτευσίαν, διότι ἀπαραίτητος ὑπάρχει ἡ ἀνάγκη σπουδαίων οικονομῶν.

Ἐν Γαλλίᾳ τὸ ὑπουργεῖον Φερρὸν κατηγορεῖται ὀριστικῶς. Τὰ δημοσιογραφικὰ τοῦ Γαμβέττα ὄργανα ἐπιπροσέχοντες εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ τοιοῦτου ὑπουργείου, οὗτο ὑπόσχεται τοῦτο νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν πολιτικὴν τοῦ Γαμβέττα, οὐ διάδοχος θέλει ν' ἀνακηρυχθῇ ὁ Φερρὸς. Καταρτισθέντος τοῦ ὑπουργείου Φερρὸς περιμένεται ἕξ διὰ τὸ διάταγμα περὶ ἐξώσεως τῶν πριγκίπων ἐκ Γαλλίας ἢ τοῦλάχιστον ἡ διαγραφὴ αὐτῶν ἀπὸ τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ. Ὁ πρῶτος θεαίως καθ' οὗ θέλουσι ληφθῆ τὰ αὐστηρὰ μέτρα ἐστὶν ὁ πριγκίψ Ναπολέων, διότι οὗτος καὶ μετὰ τὴν ἀποφυλάκισιν του δὲν παύει διαδίδων ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τὴν γνωστὴν διακήρυξίν του, ἥτις τοσοῦτον εἶχε καταστράει τὴν κυβερνήσιν.

Ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπασχολεῖ τὸ κοινὸν ἡ δίχην κατὰ τῶν ὄσων ὀλοφρόνιο τοῦ Καθένδρις καὶ Βούρκε συλληφθέντων Ἰρλανδῶν. Φαίνεται ὅτι βαθμηδὸν ἐπέρχεται πληρὸς τὸ φῶς εἰς τὸ μυστηριώδες ἐκεῖνο καὶ φρικτὸν δράμα. Αἱ μέχρι τοῦδε συλληφθέντες εἰσὶν ἐννέα τὸν ἀριθμὸν ἀλλ' ὑποτίθεται ὅτι τινὲς τῶν συνηθῶν ὑποκρύπτονται ἔτι. Ἡ μεταδὸν τῆς Γερμανίας καὶ τοῦ Πάπα συνεννόησι δὲν ἐπῆλθεν ἀκόμη, διότι ἀμφοτέρωθεν

αἱ ἀπαιτήσεις εἶναι μεγάλαί καὶ ἡ λύσις τοῦ ζητήματος καθίσταται ὡς ἐκ τούτου δυσχερῆς.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Ἐν Λειψίᾳ τῇ 14 26 Φεβρουαρίου 1883. Ὁραῖον καὶ παρηγορητικὸν πρᾶγμα ἡ ἐλπίς! Πόσον εὐκόλως οἱ ἄνθρωποι πείθονται εἰς τὴν ἐλπίδα! Ἄρα ἀμυδρὰ τις ἀκτιὲς βελτιώσεως ἔλαμψεν ἐν τοῖς χρηματιστηρίοις καὶ ἀμέσως ὁ πρῶτος μικροὺς σκοτεινὸς ὀρίζων ἐφαυδύθη. Ἐν Παρισίῳ, πρέπει νὰ ὑμολογήσῃμεν, τὸ χρηματιστήριον παρακολουθεῖ πῶς τὴν ἀμφοτερόν γαλλικὴν πολιτικὴν οὐχ ἔττον ἔμωσ τὴν γαλλικὰν χρεώγραφα ὑψώθησαν, καὶ τοῦτο συνέθη καὶ συνεπείᾳ σημαντικῶν ἀγορῶν, ἃς ἐποιήσατο ἡ Κτηματικὴ τῆς Γαλλίας Τράπεζα καὶ συνεπείᾳ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ τόκου τῆς προσηφλῆσεως τῆς Ἀγγλικῆς Τράπεζης. Ἐν γένει ἡ θέσις δὲν εἶναι εἰσαίτι ἐντελὸς καθαρὰ καὶ αἱ ἐργασίαι εἰσὶ περιωρισμέναι, διότι ἐπιφύλαξις μεγάλη παρατηρεῖται ἐκ μέρους τοῦ κοινῶ περιμένοντος νὰ μῆθ τὸν ὀριστικὸν καταρτισμὸν τοῦ ὑπουργείου Φερρὸ καὶ τὸ πέρασ τοῦ ζητήματος τῶν πριγκίπων. — Μετὰ τινὰς ἡμέρας ἀνατίθεται ἐν τῷ ἐφεστῆφι ἡ ὑπόθεσις Bonhoux-Feder' περὶ τῆς ἐκδόσεως τῆς λίαν περιέργου ταύτης δίχης θέλομεν διαλάβει ἐν τῇ ἐπομένῃ ἡμῶν ἐπιθεωρήσει. — Ἐν Λυὸν τὸ Ἐφεστῆιον ἐξέδωκε τὴν ἀπόφασίν του ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως τῶν ἱδρυτῶν καὶ διαχειριστῶν τῆς "Τραπεζῆς τοῦ Λυὸν καὶ τοῦ Λειψίως", ἐπικυρώσαν καθ' ὅλα τὴν κατὰ τὸν παρελθόντα Μῆσιον ἐκδόθεισαν παρὰ τοῦ ἐμποροδικείου ἀπόφασιν. Οἱ ἱδρυταὶ καὶ διαχειρισταὶ τῆς τραπεζῆς ταύτης καταδικάζονται εἰς ἀπότισιν ὁ ἑκατομμ. φράγκων καὶ εἰς τὰ ἐξοδα τῆς δίχης, τοῖς δὲ μετόχοις ἐπιτρέπεται νὰ ἐγείρωσι τὰς περὶ ἀποζημιώσεως ἀπαιτήσεις τῶν ψυχρὰ παρηγορία τοῦτο!

Ἐν Βιέννῃ καὶ ἐν Βερολίνῳ ἡ τάξις τοῦ χρηματιστηρίου εἶναι ἀρκούντως καλὴ, ἂν καὶ αἱ ἐργασίαι διατελοῦσι περιορισμέναι ἔνεκα τῆς ἀπαθείας τοῦ κοινῶ. Περίεργον εἶναι τὸ εἶδος τῆς ὑψώσεως δὲν εἶναι ὑψηλοὶς θεαματικᾶ, τακτικῆ, ἀλλ' εἶναι πηρῶν κατὰ μὲν τοῦ ἐνὸς χρεωγράφου ποτὲ δὲ τοῦ ἄλλου. Σήμερον ἐνθουσιᾷ ὁ κόσμος διὰ τὰς μετοχὰς τῶν Τραπεζῶν, αὐριον αὐτὰ λησμονοῦνται καὶ αἱ μετοχὰί τῶν σιδηροδρόμων εἶναι περιζήτηται, κατόπιν πάλιν ἐμφανίζονται εἰς τὸ μέσον αἱ μεταλλευτικαὶ καὶ βιομηχανικαὶ μετοχαί. Ἡ ἀστάθεια αὕτη προέρχεται ἐκ τῶν διαφόρων κυκλοφοροῦσιν φημῶν περὶ τοῦ ἰσολογισμοῦ τῆς Πιστωτικῆς Τραπεζῆς τῆς Αὐστρίας, ἥς τὸ μῆρισμα ποτὲ μὲν λέγεται 14 φοιρον. ποτὲ δὲ 17. Προσθετόν εἰς τοῦτο ὅτι οἱ ἄνθρωποι κρατοῦσι διηλεκτικῶς τὸν ἕνα ὀφθαλμὸν ἐστραμμένον πρὸς τοὺς Παρισίους, περιμένοντες τί συμβήσεται παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Σηκουάν. Δυστυχίαις χρηματισταὶ τοῦ 1883! Ὁ Τάνταλος θεαίως δὲν ἤβλεκεν ἀλλὰ εἶπε τὰς ἰδίαις αὐτοῦ βασάνους πρὸς τὰς βασάνους αὐτῶν.

Ἐν τῇ ἀγορᾷ μεγάλῃ ἀφθονία χρημάτων, ὅποια καθ' ὅλον τὸ παρελθὸν ἔτος δὲν παρετηρήθη. Ἐν Λονδίνῳ ὁ τόκος τῆς προσηφλῆσεως ἀπὸ 4% καταβιβάζθη εἰς 3 1/2%, καὶ νέα ἐλάττωσι δὲν εἶναι ἀπίθανος. Α.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΑ.

Κύριε Συνατάκτα.

Προσκληθείς εἰς τὸ ἐνταῦθα Τέττον Λύκειον νὰ παραδώσω τὴν ἡμερινὴν μεταδὸν ἄλλων ὑγεινολογικῶν Εὐρωπαϊκῶν συγγραμμάτων ἔλαβα

ἀφορμὴν νὰ μελετήσω διὰ τὰς παραδόσεις μου καὶ τὴν νεωστὴ ἐκδόθεισαν "Ἑμεινὴν" τοῦ Κ' ὁ Βάμδα. Τὸ μέχρι τοῦδε ὀριστικῶν Α'. τοῦχος "Περὶ ἀέρος καὶ τροφῶν" πραγματευόμενον περιέχει ὅλην καὶ ἀφθονὴν καὶ ποιικίλην. Τὸ λεκτικὸν εἶναι ὁμαλὸν, γλαφυρὸν, εὐληπτόν καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς μὴ καθόχους τῆς ἱατρικῆς. Ὅλα τὰ ἐν αὐτῷ ζητήματα, ἐνδιαφέροντα οὐ μόνον τὸν ὕγιεινολόγον ἀλλὰ καὶ πάντα ἐν γένει φιλομαθῆ, ἀναλύονται φυσικώτατα, σαφέστατα καὶ κατὰ τὰς νεωτέρας τῆς ἐπιστήμης προόδους. Μὴ προτιθέμενος ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ κάμω λεπτομερῆ ἀνάλυσιν τοῦ σπουδαίου ἔργου τοῦ κ. Βάμδα "κρίνων, κατὰ τὸ δὴ λεγόμενον, ἐκ τοῦ ὄνοχος τὸν λέοντα", τὸν μὲν φιλομαθῆ συγγραφεὰ συγχάριω εὐχόμενος αὐτῷ ταχεῖαν τοῦ ἔργου του περὶ αὐτῶν, τῷ δὲ φιλομαθεῖ κοινῷ συνιστῶ τὰ μέγιστα τὴν "Ἑμεινὴν" ταύτην.

Ἐν Γαλαζίφ.

Δρ. Ἀθ. Λύτσιος Καθηγητῆς τῆς Ἑμεινῆς καὶ τῆς Φυσιογραφίας.

Ἀρχαῖα Μούσα ὑπὸ νέον ἔθνος. Ἐπὶ τὸν τίτλον τοῦτον ὁ λόγιος κ. Φίλιππος Οἰκονομίδης, διδάκτωρ τῆς Φιλοσοφίας, ἐξέδωκε διάφορα ἀρχαῖα ἑλληνικὰ ποιήματα καὶ ἐπιγράμματα τοῦ θεοῦ αὐτοῦ Φιλίππου Ἰωάννου, τοῦ αἰμινέρτου καθηγητοῦ καὶ ἀρχαίου τοῦ γένους διδασκάλου. Τὴν συλλογὴν ταύτην τὴν πολυτίμητον καθιστᾷ ἔτι πολυτιμώτερον ἡ παραθετιμένη εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς ἑλληνικὴν μετάφρασιν, ἣν μετὰ πλείστας ὄσης τέχνης καὶ ἀκριβείας ἐπεχειρήσαν ὁ κ. Οἰκονομίδης. Τὸ βιβλίον, ἐξ ἑπτά συγκεῖμενον τυπογραφικῶν φύλλον, λίαν φιλοκάλλως ἐξετυπώθη ἐν τῷ ἐν Βιέννῃ γνωστῷ τυπογραφεῖφ Κερόλου Γερρόλου.

Μελέτη περὶ Βιργιλίου. Ὁ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Παδίας καθηγητῆς κ. Ἰωάννης Κάννας ἐξέδωκε τὴν σπουδαίαν περὶ Βιργιλίου ὁμιλίαν του, ἣν ἔκασμεν ἐν τῇ μεγάλῃ τοῦ Πανεπιστημίου αἴθουσῃ τῇ 3 τοῦ παρ. Δεκεμβρίου. Τὸ θέμα τῆς ὁμιλίας τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ βασίζεται ἐπὶ τῶν δύο στίχων τοῦ Βιργιλίου, ἐν οἷς μετὰ τοσαύτης χάριτος περιγράφεται τὸ ἔλκος καὶ ἡ φιλανθρωπία, τὰ δύο ταῦτα ὄραία αἰσθήματα τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας.

Sunt lacrimae rerum et mente mortalia tangunt; Non ignara malis succurrere disco.

Ἐκ τῶν δύο τούτων στίχων ὁ μὲν πρῶτος ἐκφράζει τὴν συμπάθειαν, τὴν καθιστώσαν τὸν ἄνθρωπον ὀφελίμον εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, τὴν κλαίουσιν ἐπὶ τοῖς ἀνθρωπίνους δεινοῖς καὶ ἀναγνωρίζουσιν τὸ μάταιον καὶ φθαρτὸν τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων ὁ δὲ δεῦτερος τὴν εὐσπλαγγίαν, τὴν πειρωμένην νὰ καταπαρήγῃ τὰς δυστυχίας. Ἐκ τῶν δύο τούτων στίχων ὁ μὲν εἶναι στεναγμὸς, ἐκπεμπόμενος παρὰ τοῦ ποιητοῦ ἀφρηγόμενος τὰς τύχας τοῦ Αἰνείου, τοῦ πρόσφυγος καὶ δυστυχῆος, ὁ δὲ εἶναι ἡ παρηγορία ἐπὶ τῇ ἐκφράσει τῆς συμπάθειας τῆς Διδοῦς, τῆς εὐγενοῦς καρδίας, ἥτις σπεύδει εἰς ἀντίληψιν τῶν δυστυχιῶν. Μετὰ παρέλθουσιν δεκαεννέα ἔτη ἀκατονταετηρίδων οἱ δύο οὗτοι στίχοι συγκινοῦσιν ἡμᾶς ἀκόμη, διότι ἐν αὐτοῖς εὐρίσκουμεν σημασίαν, ἣν ἴσως οἱ σύγχρονοι τοῦ ποιητοῦ δὲν ἠδύναντο νὰ ἐβρωσιν ἢ νὰ ἐνοήσωσιν.

Τὰς ἰδέας ταύτας ἀναπτύσσει ὁ συγγραφεὺς λίαν πειστικῶς καὶ σαφῶς ἐν τῇ προκειμένη ὁμιλίᾳ του, ἥτις δύνανται νὰ θεωρηθῆ ὡς ἀληθῆς πλουτισμὸς τῆς περὶ Βιργιλίου, τοῦ συμπαθοῦς ποιητοῦ, φιλολογίας.

Ὁ αὐτὸς καθηγητῆς κ. Ἰωάν. Κάννας μετέφρασε εἰς τὴν Ἑλληνικὴν πρὸ τινος ἐτῶν καὶ τὸ Περὶ ὕψους σύγγραμμα, τὸ ἀποδιδόμενον εἰς τὸν Κάσιον Λογγίνου. Ἡ μετάφρασις αὕτη εἶναι λίαν ἐπιτηχῆς, ὅτι ὅμοιως καθιστᾷ τὸ βιβλίον τοῦτο πράγματι πολυτίμητον εἶναι ἡ προταχθεῖσα εἰσαγωγή, ἐν ᾗ διαφαίνεται ὅλη ἡ ἐμβριθεῖα καὶ ἡ θαυεῖα τῆς ἀρχαίουτοῦ γνώσεως τοῦ σοφοῦ μεταφραστοῦ.

ΠΑΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ ΑΥΤΟΓΡΑΦΩΝ.

Τῇ 12ῃ τοῦ προσεχῶς Μαρτίου (ἔ. ν.) ἐκπαιστῆρίζεται ἐνταῦθα παρὰ τοῖς κυρίοις LIST καὶ FRANCKE ἡ πλουσιωτάτη καὶ πολυτίμητος συλλογὴ αὐτογράφων ἡ ἀνήκουσα τῷ ἀποθάνοντι βιβλιοθηκάρηφ HALM ἐν Μονάχῳ. Ἡ εἰς τμήματα διηρημένη συλλογὴ αὕτη περιέχει αὐτογραφα ἡγεμόνων, πολιτικῶν ἀνδρῶν, στρατηγῶν, ἐπιστημόνων, καλλιτεχνῶν, μουσικῶν καὶ μελοποιῶν πρὸς δὲ καὶ ξένων ποιητῶν καὶ καλλιτεχνῶν τοῦ 17^{ου} καὶ 18^{ου} αἰῶνος. Ἐκ τοῦ καταλόγου τοῦ α'. τμήματος ἀναφέρονται τὰ ἑξῆς αὐτογραφα: Ἰωσήφ Β', Μαρίας Στουάρτ, τῆς βασιλισσῆς Βικτωρίας, Λουδοβίκου ΙΔ', Κερλόττης Ἐλισάβετ τῆς Γαλλίας, Ναπολέοντος Α', τῆς αὐτοκρατορίας Ἰωσήφινος, ὡς τὰς ὑπογράφας Ἐρρίκου Π', τῆς βασιλισσῆς Ἐλισάβετ, Πέτρου τοῦ Μεγάλου, Πέτρου Β' (σπανιωτάτου αὐτογράφου καθὼς ὁ αὐτοκράτωρ οὗτος ἀπέθανεν ἐν ἡλικίᾳ 15 ἐτῶν), Γουσταῖου Ἀδόλφου, Φερδινάνδου καὶ Ἰσαβέλλης τῆς Ἰσπανίας. Μεταδὸν τῶν αὐτογράφων ἐπιστολῶν διασημῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν εὐρίσκουμεν ἐπιστολάς τοῦ πριγκίπου Βίσμארκ, τοῦ καρδινάλιου Μαζαρίνου, τοῦ Ταλλεϋράνδου, τοῦ Κάδορ, Ματαιίν, Αἰγκολῶνος κ. ἄλ. Αὐτογραφα στρατηγῶν τὰ ἑξῆς: τοῦ Βάλλενσταϊν, Πικολόμινι, Φριδερίκου τοῦ Μεγάλου, Βλυζέρου, Γουλιέλμου, Σίλλ, Μόλτκε, τοῦ ναύαρχου Κολίν, τοῦ Νέλσονος, τοῦ Μαλθοροῦ τοῦ δουκὸς τῆς Ἀλβης, τοῦ Κοτσιούσκου, Καθέρρα, Βασιγκτόνος, Βολιάρ καὶ ἄλλων.

Ἐκ τῶν φυσιοφῶν καὶ ἱατρῶν αὐτογραφα τοῦ Βυρφάνου, Οὐμδρόλου, Χάλλερ, Λιναίου καὶ ἄλλ.

Ἐπιπλέον ἐνδιαφέρον ἔχει διὰ ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας ὁ πλειστηριασμὸς οὗτος, διότι θέλουσι πωληθῆ καὶ αὐτογραφα τῶν διασημότερων ἡρώων τῆς νεωτέρας ἑλλην. ἱστορίας, τοῦ Κανάρη, Καραϊσκάκη, Κωλέττου Κολοκοτρώνου, Κοντορυῶτου, Κριεζῶτου, Χατζή-Μιχαήλ, Μιαούλη, Νικητα, Σαχουρῆ, Δημ. Ὑψηλάντου, τοῦ στρατηγῶ τ' Γούρτζη, τοῦ ναυάρχου Κόχραν, τοῦ Ἐβνάρδου, τοῦ Φαβιέρου, τοῦ λογιῶ Κωνσταν. Δ. Σχηνὰ καὶ ἄλλ.

ΩΡΑΙΑ ΣΧΟΛΗΣ.

Πρόβλημα 44. Ἴππετον ἄλμα.

Table with 7 columns and 7 rows of Greek letters and syllables for a word puzzle.

ῶρα. Τὸ ἀρχαῖον ἀνάκτορον τοῦ Κρεμλίνου θὰ φωτισθῆ διὰ τεσσαράκοντα ηλεκτρικῶν λαμπτήρων, ὃν ἕκαστος θὰ ἔχη τὴν λάμπην 400 κηρίων. Οἱ ἡγεμόνες τῆς Βουλγαρίας καὶ τοῦ Μαυροβουνίου καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς Σερβίας θέλουσι λάβει πολυτιμώτατα ῶρα, συμπλέγματα ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου παριστῶντα τὴν Ῥωσσίαν ὡς προστατῆτα τῶν μικρῶν Σλαβικῶν κρατῶν. Χρυσοὶ καὶ ἀργυροὶ δίσκοι διὰ τὴν προσφορὰν τοῦ ἄρκου καὶ τοῦ ἄλατος κατὰ τὸ ἀρχαῖον Ῥωσσίαν ἔθιμον παρηγγέθησαν κατὰ ἑκατοντάδας παρὰ τῶν διαφόρων δημοτικῶν συμβουλιῶν, ψηφισάντων μὲ ὅλην τὴν δυσχερῆ θέσιν, ἐν ᾗ διατελοῦσιν ἡ τε γεωργία καὶ ἡ βιομηχανία, ἑκατοντάδας χιλιάδας ρουβλίων ὅπως συντελέσωσιν εἰς τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς προσεχῶς τελετῆς. Κατὰ τὴν εἰς Μόσχαν εἰσοδὸν ἡ αὐτοκρατορικὴ συνοδεία θέλει διέλθει διὰ πολλῶν θρησκαυτικῶν ἀψίδων, ἐν αἷς θὰ ὑπάρχη μία, ἐφ' ἧς χίλιοι μουσικοὶ καὶ ὀκτὼ χιλιάδες αἰοῦδων θέλουσι χαίρειται τὰς ΑΑ. ΜΜ. Ὅλοι οἱ ἡγεμόνες τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀσίας προσκληθῆσονται εἰς τὴν τελετὴν δι' ἰδιαίτηρων ἀπεσταλμένων, ὅτινας ὅσον οὕτω δ' ἀπέλθουσιν ἐκ Πετροῦπόλεως.

Κ. Δ. Φ. ... εἰς Γαλάζον. Συμμερίζομαι τὸν ἀγαθὸν σκοπὸν σου, καὶ δημοσιεύομαι τὴν ἀγγελίαν. — κ. Γ. Κ. ... εἰς Ζέφυρον. Ἐλήφθησαν δημοσιεύθησονται προσχῶς καὶ εὐχαριστοῦμεν. Εἰ δυνατόν εἰς τὸ μέλλον μεγαλειότερον ποιησίαν. — κ. Μ. Γ. ... εἰς Κοιστατινοῦπολιν. Ἐλήφθη ἡ περὶ περικυλισμῶν τοῦ Β'. τόμου παραγγέλια ἡμῶν ἐλάβομεν καὶ ἄλλας αἰτήσεις. Τὰ περικυλισμῶτα παρηγγέθησαν ἤδη, ἀλλὰ ταῦτα οὐδὲν ὀπισθοκίνοια ἀνο προκαταβῆς τῆς ἀξίας αὐτῶν, οὗτοι καὶ ὁ ἐνταῦθα βιβλιοπότης ἦμα τῇ παραδόσει αὐτῶν πληρένεται. — κ. Σ. Α. ... εἰς Βιέννην. Ἡ λαμπρὰ εἰκὼν τῶν γράμων τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ἡ εὐρισκομένη, ὡς γνωστὸν, ἐν Μονάχῳ, θέλει δημοσιεῦθῃ προσχῶς καὶ ἐν τῷ Ἐσπερῳ. Ἡ εἰκὼν εἶναι ἐν τῶν ἀριστοτεχνικῶν τῆς νεωτέρας ζωγραφικῆς, ἔργον τοῦ MÜLLER. — κ. Γ. ... ἐν Λονδίνῳ. Ἐν Λειψίᾳ ὁ μελοποιὸς Ργ. Βάγνερ ἦτο λίαν ἀγαπητός, οὗτοι καὶ ἐγεννήθη καὶ ἐξαπαθείθη ἐνταῦθα δέκονται μέγιστα καὶ ἡ οἰκία, ἐν ᾗ τῷ 1813 ἐγεννήθη. Ἡτο ὑπαρξίς ἑκατομῶν, καὶ εἰς τὸν θάνατον του αὐτοῦ ἔλαβεν ἑκατοντὸν δεῖγμα ἀφίσεως συζυγιῆς, μεταφέρων ἡμᾶς εἰς τὰς Ἰνδικὰς χώρας. Ἡ γῆρα αὐτοῦ ἐν Βενετίᾳ ἀπέκλιπε τὴν πλοσίαν αὐτῆς ἐπὶ τὴν κέρμη, ἣν ὁ μουσοργὸς ἔθαμάσε, καὶ ἀπέθεσεν αὐτὴν τετυλιμμένην ἐντός μεταξωτοῦ ὑφάσματος ἐπὶ τοῦ στήθους του, ὅπως μετ' αὐτοῦ συνταφῆ.

Πρόβλημα 45.

Table with 4 columns and 4 rows of Greek letters for a word puzzle.

Ἄλμα 46. Διπλοῦν αἶνιγμα, ὃ φίλε, σήμερον θὰ σοὶ προτείνω. Ἐν τῷ πρώτῳ, ὃν εὐρίσκεις (ἂν ἐκ πείρας καλῶς κρίνω) Καταχθόνιον πολλῶν, Ἀλλὰ καὶ καλὸν συγνάει. Ἐν τῷ δευτέρῳ, ὃν εὐρίσκεις (ἂν ἐκ πείρας καλῶς κρίνω) Καταχθόνιον πολλῶν, Ἀλλὰ καὶ καλὸν συγνάει. Ἐν τῷ τρίτῳ, ὃν εὐρίσκεις (ἂν ἐκ πείρας καλῶς κρίνω) Καταχθόνιον πολλῶν, Ἀλλὰ καὶ καλὸν συγνάει. Ἐν τῷ τεταρτῷ, ὃν εὐρίσκεις (ἂν ἐκ πείρας καλῶς κρίνω) Καταχθόνιον πολλῶν, Ἀλλὰ καὶ καλὸν συγνάει. Ἐν τῷ πέμπτῳ, ὃν εὐρίσκεις (ἂν ἐκ πείρας καλῶς κρίνω) Καταχθόνιον πολλῶν, Ἀλλὰ καὶ καλὸν συγνάει. Ἐν τῷ ἕκτῳ, ὃν εὐρίσκεις (ἂν ἐκ πείρας καλῶς κρίνω) Καταχθόνιον πολλῶν, Ἀλλὰ καὶ καλὸν συγνάει. Ἐν τῷ ἑβδόμῳ, ὃν εὐρίσκεις (ἂν ἐκ πείρας καλῶς κρίνω) Καταχθόνιον πολλῶν, Ἀλλὰ καὶ καλὸν συγνάει. Ἐν τῷ ὀκτῷ, ὃν εὐρίσκεις (ἂν ἐκ πείρας καλῶς κρίνω) Καταχθόνιον πολλῶν, Ἀλλὰ καὶ καλὸν συγνάει. Ἐν τῷ ἑννέα, ὃν εὐρίσκεις (ἂν ἐκ πείρας καλῶς κρίνω) Καταχθόνιον πολλῶν, Ἀλλὰ καὶ καλὸν συγνάει. Ἐν τῷ δέκα, ὃν εὐρίσκεις (ἂν ἐκ πείρας καλῶς κρίνω) Καταχθόνιον πολλῶν, Ἀλλὰ καὶ καλὸν συγνάει.

Πρόβλημα 46.

Table with 4 columns and 4 rows of Greek letters for a word puzzle.

Ἐκ τῶν 32 τούτων συλλαβῶν σχηματίζονται 15 λέξεις, ὃν τὰ ἀρχαῖα στοιχεῖα ἀποτελοῦσι βῆτον τοῦ Εὐαγγελίου.

Σιμπιν-ἐλ-Κόρ. Κ. Οἰκονόμου.

ΛΥΣΕΙΣ.

Αἶνιγματος 40. ΒΟΗ — ΘΕΙΑ.

Πρόβλημα 41.

Βίσμαρκ, Γλάδσταν, Ἰγνάτιεφ, Τριχοῦπης καὶ Κάλδερων.

Πρόβλημα 42.

Table with 4 columns and 4 rows of Greek letters for a word puzzle.

Πρόβλημα 43.

ΔΥΣΤΡΟΠΙΑ.

Ἔλυσαν τὸ πρόβλημα 32. ὁ κ. Ε. Βλάχος ἐν Ἀμστελδάμῳ, ὁ κ. Γ. Χρυσόστομος ἐν Καβάλλᾳ, καὶ τὸ αἶνιγμα 39, ὁ κ. Γ. Ρ. ἐν Σμύρνῃ.

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΣ 50 ΦΟΙΝ. ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ. — ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ELSTER-STR. 19. LEIPZIG.

Παρακαλούνται οί επιστέλλοντες πρὸς τὸν Ἑσπερον νὰ πέμπωσι τὰ χειρόγραφα καθαρῶς γεγραμμένα, τὰ ὅποια δημοσιεύόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

Η ΝΕΑ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΥΞΙΣ,
προνόμιον τοῦ καθηγητοῦ KLINKEFUES,

ἀναγγέλλει ἄνευ ὑπολογισμοῦ τινος μετὰ καταπληκτικῆς ἀκριβείας τὴν ἐπερχομένην τοῦ καιροῦ μεταβολήν. Τὸ ἐργαλεῖον τοῦτο εἶναι τὸ πρῶτον καὶ μόνον, τὸ ὅποιον καὶ ὑπὸ ἐπιστημονικῆν καὶ ὑπὸ πρακτικῆν ἔποψιν ἔχει πραγματικὴν ἀξίαν.

Τιμὴ αὐτοῦ μάρακι 50 ἢτοι φράγκα 62.50 ἢ λίραι ἀγγλ. 2¹/₂. Προγράμματα ἀποστέλλονται δωρεάν. Εὐρῆται μέχρι νεωτέρας εἰδοποιήσεως μόνον παρὰ τοῖς

Κυρίοις BIERNATZKI καὶ Σ² ἐν ΑΜΒΟΥΡΓΩ, κατόχοις τῶν προνομιοῦχων τούτων ἐργαλείων.

[163]

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Ζητοῦνται οἱ ἀριθμοὶ τοῦ "ΕΣΠΕΡΟΥ" 5. 6. 17 καὶ 18, προσφέρονται δὲ δι' ἕκαστον αὐτῶν καλῶς διατηρούμενον ἀντίτυπον φράγκα 2. Οἱ ἔχοντες τοὺς ἀριθμοὺς τούτους διαθεσίμους καὶ θέλοντες νὰ τοὺς πωλήσωσι παρακαλοῦνται νὰ τοὺς πέμψωσι (ἐλευθέρους ταχυδρομικοῦ τέλους) εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἑσπερου (LEIPZIG. ELSTER-STRASSE 19) ἢ νὰ παραδώσωσι αὐτοὺς εἰς τὰς κατά τόπους ἐπιστασίας, αἵτινες συνεννοῦνται κατ' εὐθεΐαν μετὰ τὴν Διεύθυνσιν.

Ἐξεδόθη

ἐν τῷ βιβλιοπωλείῳ L. BRILL ἐν Δαρμστάτῃ

"Η ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ"

ΥΠὸ ΤΟΥ Δ^ρ AUG. BOLTZ.

πρόην καθηγητοῦ τῆς ῥωσικῆς γλώσσης ἐν τῇ στρατιωτικῇ τοῦ Βερολίνου Σχολῇ καὶ ἐπίτιμον μέλος τοῦ ἐν Ἀθήναις Φιλολογικοῦ Συλλόγου "Παρνασσού".

Β'. ἔκδοσις ἐπιδιορθωθεῖσα, ἣ προσετέθησαν παραδείγματα ἐκ διαφόρων διαλέκτων ποντο-συρμενικῶν καὶ κερκυραϊκο-ἰσραηλιτικῶν, 12¹/₄ τυπογρ. φύλλα. μέγ. 8^α. Τιμὴ μάρακ. 4.

[44]

ΑΓΓΕΛΙΑ.

Ποιήσας τραγωδίαν ὑπὸ τὸν τίτλον "ΦΙΛΙΑ καὶ ΕΡΩΣ" εἰς μέτρον δωδεκασύλλαβον ἀνομοιοκατάληκτον, συνιστάμενην ἐκ δέκα ὡς ἕγχιστα Τυπογραφικῶν φύλλων, καὶ προτιθέμενος νὰ ἐκδώσω αὐτὴν ὑπὲρ τῶν ἀπόρων μαθητῶν τῆς ἐν Μικρασίᾳ Κρηναϊκῆς Σχολῆς, ἐπικαλοῦμαι τὴν συνδρομὴν ἀπάντων τῶν φιλομούσων καὶ φιλιπροόδων ὁμογενῶν μου, πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ἱεροῦ τούτου σκοποῦ.

Ἡ συνδρομὴ ἐκάστου ἀντιτύπου χρυσοδεδεμένου καὶ ἀποσταλλομένου ἐλευθέρου ταχυδρομικῶν τελῶν ὠρίσθη εἰς φράγκα 2.50.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς ἅπαντα τὰ Ἑλληνικὰ Προξενεῖα.

Ἐν Γαλαζίῳ 1883.

Δ. Ν. ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ.

ΕΣΠΕΡΟΣ.

Σύγγραμμα περιοδικὸν μετὰ εἰκόνων ἐκδιδόμενον ἐν ΛΕΙΨΙΑΙ
τῇ 1/13 καὶ 15/27 ἐκάστου μηνός.

Τιμὴ ἑτησία προπληρωτέα φράγκα 40 (= μάρακι 32 = ρούβλια 16).
Τιμὴ καταχωρίσεως δι' ἕκαστον στίχον φοῖνικ. 50.

ΕΠΙΣΤΑΣΙΑΙ ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΟΥ.

ΑΘΗΝΑΙ καὶ ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ· κ. Δημ. Καρασπύρος. ΚΕΡΚΥΡΑ· κ. Ι. Ναχαμούλης. ΖΑΚΥΝΘΟΣ· κ. Ν. Παπαδόπουλος. ΒΩΛΟΣ· κ. Νικ. Γεωργιάδης, ἰατρός. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ· κ. Πέτρος Μ. Γκεντιλίνης. ΠΑΤΡΑΙ· κ. Ὁθων Λεβέντης, διευθυντῆς τοῦ ὑποκαταστήματος τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ καὶ ἡ λοιπὴ Αἰγύπτου· κ. Πέτρος Σαράντης, Βιβλιοπωλεῖον "Ὁ Φοῖνιξ" ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ· κ. Ἰωάννης Παπάδης, βιβλιοπώλης. ΣΜΥΡΝΗ· κκ. Δεκέλης καὶ Σ², καὶ κ. Φρ. Σαρίκας. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ· κ. Σ. Γράσσο, βιβλιοπώλης. ΚΑΒΑΛΑ· κκ. Α. Γ. Κούζης καὶ Σ². ΜΥΤΙΛΗΝΗ· κ. Ξενοφῶν Γκορτζιώτης. ΠΕΡΟΣΟΛΤΜΑ· Αἰδὸς. Ἀναστάσιος Ἀλεξανδρίδης. ΣΑΜΟΣ· κ. Σταματιάδης, ἔφορος τῆς Σαμακῆς Βιβλιοθήκης. ΒΗΡΥΤΤΟΣ· κ. Χρ. Χριστοφόρου. ΑΜΙΣΟΣ· κ. Κ. Λαναράς, ἰατρός. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ· κ. Ἀπ. Ξενοδόχης. ΡΟΔΟΣ· κ. Μ. Μαλλιάρης.

ΛΕΤΚΩΣΙΑ καὶ ΔΕΜΗΣΣΟΣ Κύπρου· κ. Π. Δ. Παπαδάκης. ΛΑΡΝΑΞ· κ. Ἰωάννης Πιερίδης.

ΒΟΥΚΟΤΡΕΣΤΙΟΝ· κ. Ἀριστόδημος Α. Βοσκῶφ. ΓΑΛΑΖΙΟΝ· κ. Α. Ι. Σαρεγιάννης. ΙΒΡΑΙΑ· κ. Ἰωάννης Α. Βοσκῶφ. ΤΟΥΡΝΟ-ΜΑΓΟΥΤΡΕΑΟΝ· κ. Τηλέμ. Παπάζογλου. ΚΟΡΑΒΙΑ· κ. Νικόλαος Καραβίας. ΚΑΛΑΦΑΤΙΟΝ· κ. Νικ. Κουκλέλης. ΓΙΟΥΡΓΕΒΟΝ· κ. Εὐθ. Πεταλάς. ΤΟΥΡΝΟ-ΣΕΒΕΡΙΝΟΝ· κ. Ι. Α. Σακελλαρίδης.

ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΙΣ· κ. Ἰάκωβος Μάνος, ἰατρός. ΜΟΣΧΑ· κ. Γρηγ. Ι. Ροσσόλυμος. ΟΔΗΣΣΟΣ· κ. Σπυρ. Τυπάλδος Φορέστης. ΤΑΙΓΑΝΙΟΝ· κ. Δημ. Δ. Ἀλεξόπουλος. ΡΟΥΣΤΟΒΙΟΝ· κ. Στέφ. Λοβέρδος. ΓΕΪΚ· κ. Π. Α. Ἀξιώτης. ΝΙΚΟΛΑΙΕΦ· κ. Θεόδωρος Λυκιαρδόπουλος. ΒΕΡΔΙΑΝΣΚΑ· κ. Νικ. Γ. Τζιτζέλης. ΙΣΜΑΗΛΙΟΝ· κκ. Ἀδελφοὶ Κωνσταντινίδαι. ΚΙΣΝΟΒΙΟΝ· κ. Α. Καρδούνης. ΠΟΤΙΟΝ· κ. Περικλῆς Ν. Κομηλιάδης. ΣΕΒΑΣΤΟΠΟΛΙΣ· κ. Κ. Α. Παλαιολόγος.

ΛΟΝΔΙΝΟΝ· κ. Ἰωάν. Α. Περβάνογλου, ΔΙΒΕΡΠΙΟΥΤΑ· κ. Γ. Θ. Σκρινῆς.

ΡΟΥΣΤΣΟΥΤΚΙΟΝ Βουλγαρίας· κ. Σταῦρος Χριστοδουλίδης.

ΤΕΡΓΕΣΤΗ· κ. Π. Περβάνογλου. ΚΑΛΚΟΥΤΤΑ· κ. Ἰωάν. Κ. Σταυρίδης.

ΝΕΑ-ΤΟΥΡΚΗ· κ. Δημ. Ν. Μπότσης, γενικὸς πρόξενος τῆς Ἑλλάδος.

Εἰς τὰ μέρη, ἐνθα εἰσέτι δὲν ἐυστήθησαν ὀριστικῶς ἐπιστασίαι, οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ γείνωσι συνδρομηταὶ ἐπὶ προκαταβολῇ τῆς ἑτησίας συνδρομῆς, ἀποτεινόμενοι εἴτε κατ' εὐθεΐαν εἰς τὴν διεύθυνσιν (ELSTER-STRASSE No. 19) ἐν ΛΕΙΨΙΑΙ, εἴτε εἰς τὰ οἰκεία ταχυδρομικὰ γραφεῖα, τῆς διευθύνσεως τοῦ Ἑσπερου συνεννοηθείσης περὶ τούτου μετὰ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῶν γερμανικῶν Ταχυδρομείων. Ἐδὲ φύλλον ἀποστέλλεται ἐλευθέρου ταχυδρομικῶν τελῶν.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΟΥ. ELSTER-STRASSE No. 19. LEIPZIG.

Συντάκτης· Δρ. Ι. ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΣ ἐν ΛΕΙΨΙΑΙ. ELSTER-STR. 19.

Χαρτοπωλεῖον· Β. ΣΙΓΙΣΜΟΥΝΔΟΥ ἐν Βερολίῳ καὶ Λειψίᾳ. — Τύποις· Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΑΙΝΟΥ ἐν Λειψίᾳ.